

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/4 évre 7 frt, 1/2 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A többség.

Budapest, február 8.

(v.) Megéjlenétek, meg is tapsolták; borzasztóan lelkes volt a hangulatuk. Ő pedig tartott nekik egy beszédet, amelyből kitűnt, hogy talán elmegy, de az is lehetséges, hogy megmarad. Erről a beszédről kiírták a lapjaikba, hogy szónoki műemrek volt, amely magával ragadta a szabadelvű pártot. Tehát a végén már demosztheneszi babérokat is juttattak neki. Szóval: tüntettek mellette, ünnepelték s hizelegtek neki. Miért? Azért-e, hogy annál könnyebben menjen? Avagy pedig azért, mert hátha mégis megmarad? És buzgóságukban nem vették észre, hogy őt ünnepelvény, voltaképpen saját maguk ellen demonstrolták.

Ennek az embernek volt egy politikája: keresztülgázolni az ellenzéken s a diadalmas többség által elfogadtatni az ischli megállapodást. Ezzel szemben állott a nemzeti lelkiismeretnek Cassandra-jóslata, amelynek Szilágyi Dezső volt a lángszavu tolmácsa. Ismeretlen célok miatt, — így szólt a jóslat — de gyanús mohósággal akarnak behajózni a törvénytelen állapotba; ez a harc csakis a nemzeti jogok ellen fordulhat, a helyes önvédelem tehát a békés kibontakozást javallja. Hát már most mi lett a sorsa ennek a két politikának? A Bánffyé elbukott, ellenben a Szilágyi Dezsőt igazolták a később kiderült tények s az érvényesülés útjára terelte a viszonyok hatalma. A keresztülgázolás politikáját az ellenzékkel való békés megegyezés váltotta fel, az ischli megállapodást pedig elejtette a korona. A Bánffy politikája tehát meghiusult; sőt éppen az ellenkezője történik annak, amire az a politika törekedett. A többségnek ez mindegy. Amíg állott a Bánffy politikája, addig *est* a politikát támogatta. Most pedig támogatja az *ellenkező* poli-

tikát, de még mindig Bánffy Dezsőnek vezérlete alatt. Ime bebizonyul, amit mi annyiszor mondtunk: hogy ez a rendszer a többségnek nem a kormány iránt való *bizalman*, hanem a kormánytól való *függésen* nyugszik. Bebizonyul, hogy ez a többség nem ura, hanem cselédje a kormány hatalomnak. És bebizonyul, hogy ez a többség nem az elvek szárnyain emelkedik fölfelé, hanem a pártfegyelmén pórázán hol erre, hol amarra ráncigáltatja magát gazdájától. Önérzetes kormány lemond, mihelyt megbukott a politikája. Önérzetes többség rákényszeríti a lemondást arra a kormányra, amelynek a politikája megbukott. De itt van egy kormány, amely túlélt a saját politikáját s egy többség, amely lelkesedik és tüntet az ilyen kormány mellett. De hogyan is viselkedhetnék másképpen egy prostituált nemzet prostituált parlamentjének prostituált többsége?

Kétszáz és annyi ember közt egy sem akad, aki megkérdezte volna azon az értekezleten: „Ugyan kérem, hová lett az ellenzék letiprásának, a parlamenti forradalom kérlelhetetlen legyőzésének politikája?” Kétszáz és annyi ember közt egy sem találkozott azon az értekezleten, aki számon kérte volna báró Bánffy Dezsőtől az ischli klauzulát, amelyről tegnap *nulla fuit mentio*. És nem volt egyetlen egy ember kétszáz és annyi között, aki így szólt volna: „Hogyan, uram, hát elejtettük a keresztülgázolást? A sutha dobtuk az ischli pontot? És kimondjuk törvényben az önálló vámtérület jogi állapotát? De hiszen, tisztelt pártértekezlet, akkor mi a *disszidensek politikáját csináljuk!* És a mi pártvezérünk akkor — *Szilágyi Dezső!*” Egyikük sem szólott így. Hanem tapsoltak mindnyájan báró Bánffy Dezsőnek és alig győzték ünnepelni harsógó éljenzéssel. Talán még most is éljeneznek. Hát mi megmondjuk az uraknak, mit demonstrolták. A szó-

erős, de igaz: a többség politikai jellemtelenségét.

De mi lesz majd, ha jön az új miniszterelnök? Mi lesz majd akkor a tegnap újra megpecsételt rendithetetlen bizalommal? Ha a régi gazdái minden bizalmuk, ahogy tegnap demonstrálták, mit várhat tőlük az új gazda? Támogatást bizalom nélkül, ugyebár? Bánffy Dezsőnek pedig a bizalom marad támogatás nélkül. Ilyennek képzelik-e az osztozkodást? Vagy ha nem ilyenek, hát akkor ugyan milyenek? Eh, nem képzelnek ezek semmit. Politikai fetis-imádók ők: valási rajongások tárgya egy karosszék, mely piros bársonnyal van bevonva. Ez előtt a szék előtt görnyedeznek ők áhitatos félelemmel, ügyet sem vetve arra, hogy ki ül benne s nem bánva, hogy abban, aki azt a széket elfoglalja, miféle szándék lakozik. Nem a kutyának a hűsége van bennük, amely követi gazdáját, hanem a macskáé, amely a hajlékhoz ragaszkodik, nem a lakóhoz. Elvet annyiszor cserélnek, ahányszor kívánják tőlük; de pártállást soha. Nem arra vetnek súlyt, hogy az övék legyen a kormány hatalom, hanem arra, hogy az ő pártjuk legyen a kormány hatalom. Minden új miniszterelnököt egy lakonikus hűségküvel fogadnak, mely egyetlen szóból áll: *holtodiglan*. Furcsa frigy ez nagyon. Az ő ragaszkodásuk tántoríthatatlanul elkísér minden kabinetet a lemondás pillanatáig. De azontul nem követik egy tapodtat sem. A gyászt legott felváltja náluk a nász, s a régi frigy társ ravatalánál ujjongva esküsznek az új kormánynak hűséget: *holtodiglan*. S ezt nevezik ők politikának. Elvük az elvtelenség; következetességük a következtelenség. Gondjuk pedig csak egy van: hogy kiérdemeljék és végigélvezzék a hatalom megelégedését. Kitarítottak híven Tisza Kálmán mellett. Aztán lecsiklottak Szapáry Gyulához. Majd felkapaszkodtak a Wekerle-kabinet elvi magas-

TÁRCA.

Egy napihirről.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Lengyel Laura.

A napokban minden lap hozott egy humoros kis hírt a hoppon maradt haszonleső menyasszonyról, a kétkedő vőlegényről, az önfeláldozó barátról és az okos, előrelátó anyáról. A Budapesti Napló volt talán az egyetlen újság, amely a dolgot nem látta olyan nagyon humoros világitásban, sőt a *hérom intrikus* cím alatt egy kis cikkben oda is mondogatott a kételkedő vőlegénynek, az önfeláldozó jó barátoknak és az okos, előrelátó anyának. Talán népszerűtlen is, mikor a hoppon maradt kisasszony védelmére kél, de eljárásában mindenesetre több az igazság, a méltányosság és az előkelőség, mint az elmés kis cikkelyekben, amelyek az egész dolgot vigjátékírói szempontból igekeznek feltüntetni.

A történet szól egy szép, fiatal, szegény leányról, kinek szerencséje akadt, fiatal, szerelmes vőlegény személyében. A fiatal ur mamája — őh azok a gondos, szerető anyák — nem bízott a leány önzetlen szerelmében és azt mondta, próbára kell tenni a kisasszonyt. A szerelmes vőlegény beleegyezett, hogy jól van, kísérletezzen menyasszonyával, mintha csak tengeri nyul vagy patkány lenne és bemutatott a leánynak egy vagyonos fiatal urat. Ez volt a jó barát és ennek van kétségkívül a legcsunyalább szerepe ebben a csuf históriában. Udvarolni kezd a leánynak, házasságot ígér neki, midőn az megtántorodik akár hűségéből, akár szerelemből, mert hiszen belé is szerethetett a pár hét alatt, míg a vőle-

gény egyedül hagyta őket. A leány megírja lemondó levelét vőlegényének, ekkor a jó barát előleges megbeszélés szerint szeme közé kacag a kisasszonynak, a lapok nevetve regisztrálják a hírt, némelyik még nagykomolyan a végére is csapja: ime a drámai igazságszolgáltatás!

Nem, uraim, ez egy csunya alávaló história, melyen kacagni legalább is léhaság. Én istenem, ez a kisasszony nem volt Penelope, de hát tegyék a kezüket szívére, uraim, vajjon lehetnek-e önök akár bírál, akár kifigurázói ennek a kisasszonynak? Én ugyan hajlandó vagyok föltenni a leányról, hogy komolyan megszerette azt az udvarlásra fölbérelt gavallért, de ha önök nem teszik föl, hát ugy is jól van. Erdekből akarta otthagyni vőlegényét, mert a másik gazdagabb volt. Ez a brutális tény. De mintha én már hallottam volna valahol ilyen történeteket férfiakról is. Szerelmes, erős, bátor, lovagias férfiakról, kik elhagyták menyasszonyukat egy gazdagabb, egy szebb vagy egyszerűen csak egy másik kedvéért is. Nem lett semmi bajuk, vígan szorongatják az önök és a többi becsületes ember kezét. Mivelhogy így is van jól, nem bűnös itt a hülsen férfi, legfőkébb szerencsétlen az elhagyott leány, kit sajnálhatunk, ha éppen ráérünk, de mondjuk ki már egyszer s mindenkorra nyilant, hogy *senki sem felelős az érzelmei megváltozásáért*.

Nem volt felelős ez a leány sem, a kit nem ismerek, akit semmi személyes okom nincs védelmezni, még csak az ugynevezett kollégialitás sem kötelez erre. Aligha lehetett uri leány, különben nem követelt volna pénzbéli kárpótlást az udvarlótól, ki a leány levelével, mint lovagias férfihoz illik, természetesen a törvényszékhez ment, hogy zsarolásért följelentesse a kisasszonyt, kit pár héttel ezelőtt felesé-

gül kért. Az általános emberi érdeklődésen kívül sommi közöm a leányhoz, de csodálkozom a hirlapokon, akik mulatni tudnak egy pellengérré állított, törvény elé titált szegény természetesen és drámai igazságszolgáltatásról beszélnek, ha egy fiatal leány akár szívénél, akár hűségénél fogva bajba keveredik.

A kísértésen diadalmaszkodni bizonyára igen szép és nagy dolog. De senkinek sincs joga kísértésbe vinni bennünket, sem azt a kisasszonyt, sem a másikat, még önöket sem, melyen tisztelt lovagias uraim, mert a sátn egyre erősebb lett az idők folyamával, mi pedig egyre gyöngyöbbek vagyunk vele szemben. Nem beszélve arról, hogy az ember nem kísérleti objektum s amint nincs joga valakinek testünkbe oltani a pestist, a gümőkört, vagy a kolerabacillust, hogy megfigyeljen bennünket, hogyan győzzük le a bajt, vagy hogyan pusztít az minket el, azonképpen nincs joga senkinek, de senkinek lelkünkkel kísérletezni.

Aztán meg — lehet, hogy cinikus vagyok — de én abban sem látok semmi bűnt, ha a leány két kérője közül a gazdagabbikat választja, még ha esetleg a másikat is szeretné jobban. A szerelem igen nagy dolog, de még nem minden és isten bizony a szerelmen kívül még igen-igen sok dolog van a világon, a miért érdemes élni. Végre is természeti, vagy isteni törvény folytán az asszony vonzódik a férfhoz, a férfi az asszonyhoz, ez a vonzalom egy személyben koncentrálódik, de ugy általában mellékesen, érdeklődés alakjában szól az a többinek is. Ennek különösen a férfiak a megmondhatóit, kiket a legmélyebb, legnagyobb szerelem sem bír teljesen és kizárólagosan egy nőhöz esatolni. Nos, hát nem történhetne-e az életben események, melyek miatt a férfibem akár szükségéből, akár nagyravágyásból, akár más

latára. Onnan pedig leugrottak halálmegevéssel a Bánffy-korszak mélységeibe. És észre sem vették, hogy négyféle irányt szolgáltak, négyféle politikának voltak eszközei. Egyazon lobogó alatt, egyazon táborban négyféle rendszer javára gyakorolták egyetlen erejüket: az engedelmességet. Most pedig várják az ötödik rendszert, hogy habozás nélkül melléje szegődjenek, bármi legyen is iránya és tartalma. Addig is zajosan lelkesednek Bánffy Dezsőért, aki már megbukott ugyan, de még nem mondott le. Az ő kötésük nem a bukásig szól, hanem a lemondásig; tartják tehát kötésüket. Előbb csinálták a Bánffy politikáját a disszidensek ellen; most csinálják a disszidensek politikáját Bánffy vezérére alatt. Nem a politikával törődnek ők, hanem a kabinettel. Ez derült ki a többségnek tegnapi pártértekezletén. Az ország pedig le fogja ebből vonni a tanulságokat.

BELFÖLD.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyben a kormány valamennyi tagja részt vett. A tanácson a folyó ügyeket intézték el.

A válság.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, február 8.

Nedves, zímankós idő. Szilágyi Dezső a szobát őrzi, az ellenzéki vezérek közül is többen gyöngélednek. Csaknem szünetelt tehát ma a pártok kiküldöttjeinek egymásközt való tanácskozása. Valami élénkséget vitt bele a váltakozó hangulatokba az az este szűnyrakelt hír, hogy báró Bánffy Dezső holnap, vagy holnapután Bécsbe utazik.

A mai tanácskozások.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma délen sürgősen kereste a disszidensek vezéreit, hogy megtudakolja tőlük a kormány válaszáának hatását s az ellenzék elhatározásait. De gróf Andrássy Gyula, akivel először találkozott nyomában felvilágosította a miniszterelnököt, hogy a mai napon a tanácskozások nem igen fognak előbbre haladni, mert a delegátusok közül éppen a vezetők nem jelenhettek meg a parlamentben. Szilágyi Dezső betegen fekszik lakásán, Horváth Nándor heves influenza gyöttri, Kossuth Ferenc is beteg, gróf Apponyi Albert pedig már tegnap elutazott beteg édes atyja látogatására.

tekintetből lemond szerelméről és egy másik leányt vesz el feleségül? Nem pusztul el a lemondásba, sőt rendszeren megömbölyödik a jó házikosztól kedves neje és vidám esemeti körében. Csunya dolog — magának is rosszul esik leírni — de mintha egy asszonyt tökéletesen pótolni tudna egy másik asszony. Hát valóban olyan gögősek a férfiak, hogy ők pótolhatatlannak hiszik magukat?

Hátha az a kisasszony is úgy gondolkodott, mint igen sok tiszteletreméltó gentleman: igaz, szerelmes vagyok, de akit szeretek, egy szegény ördög és nincs kedvem végignomorgni egy egész életet. Erköleltségség az, hogy így határozott; ahogy határozta magát napokint száz meg száz férfi, erős, bátor, dologképes férfi, ki mindig és minden körülmények közt meg tudja kenyerét keresni maga és családja számára, míg a leánynak — a mai társadalmi viszonyok szerint — nincs egyéb képessége az életfenntartáshoz, mint a fiatalúsága meg a szépsége. Ezt értékesíti a szerencsésebb része a templomban, a szerencsétlenebbje másutt. De míg a nőnek nem engedik meg, hogy más is lehessen mint rózsza, akinek türelmesen várni kell, míg törvényesen vagy törvénytelenül leszakítják, addig bizony senki se vegye rossz néven tőlük, ha minél melegebb, pompásabb és kényelmesebb üvegházba akarnak jutni. Ne örüljenek hát a kisasszony felsülésén, és ne nevezék ezt a dolgot drámai igazságszolgáltatásnak. Ez a kisasszony nem valami érdekes perszóna, annyi bizonyos, de ennek a csunya históriának mégis ő a legrokonoszevőbb alakja. A Hét-nek van egy fiatal szellemes krónikáírója, ki minden dolgot a gazdasági kérdésre vezet vissza. Sohasem éreztem azt, hogy mennyire igaz van, mint éppen most ezeknél a mizériáknál. Igenis, adjanak a nőnek munkát, megélhetési módot, hogy ne csak a férj vagy férfi útján

— Szeretném pedig, ha most már gyorsan menne a dolog, mert magamnak is kellemetlen, — mondotta a miniszterelnök.

Egyébként azért sűrű tanácskozás volt a folyosón. Széll Kálmán az egész ülés alatt fáradhatatlanul konferált az ellenzék kiválóbb tagjaival és sokkal készségesebb hallgatókra talált, aminek többek közt az is egyik oka, hogy az ellenzéken a béke szempontjából nem tett kedvezőtlen hatást a Bánffy tegnapi beszéde. Az ellenzék most már több hajlandóságot mutat az indemnity megszavazására, ami külsőleg is meglátszott, mert az ellenzék is rosszaló morálissal fogadta később Sima Ferencnek a nyílt ülésben tett nyilatkozatát, hogy addig szó sem lehet indemnitásról, míg Bánffy el nem távozott. Széll Kálmán más tekintetben is erősen kapacitálta az ellenzék tagjait s egyenkint tanácskozott Bartha Miklóssal, Polónyi Gézával, Szentiványi Árpáddal, Molnár Jánossal és Rakovszky Istvánnal.

A folyosó információja szerint Széll Kálmán arra kérte az egyes képviselőket, hogy ne hátráltassák a tárgyalások befejezését. Mindenkiel szemben hangsúlyozta, hogy az indemnity letárgyalása még a Bánffy-kabinet alatt, sine qua nonja a létesítendő megegyezésnek. Ezzel szemben adják elő azonban az ellenzéki pártok mindama kívánalmaikat, amelyeket a paktum keretében megvalósítandóknak vélnek és ő minden iparkodását latba akarja vetni arra, hogy a fennálló differenciák, ha nem is lehet őket egészen elsimítani, de a legnagyobb mérvű készséggel csökkentessenek. Az egyetlen aggodalom az, hogy a béke ügye a személyes kérdésben szenvedhet hajtótérést, mert ha az ellenzék ragaszkodik ahhoz az óhajtásához, hogy a jövő miniszterelnök személyére nézve kíván előzetes designációt, akkor ezzel megnehezíti az ő intervencióját, mert a korona jogaiba ő beavatkozni nem tud, de ebben az irányban előterjesztést sem tehet. A béke — úgy mond — a papírformák szerint eléggé kedvező, de a papírformával gyakran tévedésbe is ejtenek.

Azok a képviselők, akikkel Széll Kálmán ilyen módon tárgyalt, kijelentették, hogy a maguk részéről nem halogatták a tárgyalások menetét, de kénytelenek megjegyezni, hogy az ellenzék nem igen mutat készséget arra, hogy a Bánffy-kabinet az elkerülhetetlen személyes garanciák nélkül indemnityhez jusson. Ekkor aztán Széll Kálmán odahatott, hogy az ellenzék jövő nunciájában legalább ismét olyan álláspontra helyezkedjen, amely nem involválja a tárgyalások megszakítását, mert mindaddig, míg az alku-

biztosíthatja existenciáját. Akkor a kisasszonyok nem hagyják el szerelmesüket egy gazdagabb kéréskéért, mert maguknak is lesz miből élniük és nem szükségéből mennek férjhez, hanem szerelméből. Igenis szerelmeből, ahogyan a vers- és tárcái urak kívánják tőlük. Akkor nem fog alkudni az érdekek az érdelemmel; vagy ha igen, és az érdekek lesz mégis erősebb, önként nem fognak elmés ekleziákban referálni a hoppon maradt kisasszonyról, hanem azt fogják mondani, amit mondanak ma vállatvonva a gentlemanek hasonló eseteinél: Ki-ki úgy rendezte be az életét, hogy neki tetszik. De nem kell félni semmitől, a nők mégis csak a szerelmet tartják a legszebb, a legjobb, legfőbb dolognak a szomorú életben, mint a hogy igazuk is van. Azt irtam cikkem elején, hogy szerelm nélkül is meg lehet élni, ez igaz, de nagyon szomorúan. A nők nem adják fel a szerelmhez való jogukat, ettől nem kell félni, de egyelőre most éhesek és kenyér kell nekik. Kenyeret a mai viszonyok közt csak a férj adhat, még pedig mentül gazdagabb férj, annál finomabb és fehérebb kalácsot. Nem kell szörnyűködni a kisasszonyon, ki a fekete kenyeret elhajtja a kalácsért, mikor egyébre sem tanították egész életében, mint hogyha ügyes lesz, okos lesz, kacér lesz, szerencsésegy akad. Ellenkező esetben itthon ülhet, mint vén leány, világ csufjára, szülői szégyenére, önmaga keserűségére, mint fölösleges, ostoba teher mindenkinek nyakán. Míg a leányoknak nem engedik meg más uton az érvényesülést, mint a szerelm után, addig legyenek készen arra, hogy sok leány el vissza a szerelmelem, mely végtére is egyetlen kincsük, egyetlen eszközük, egyetlen módjuk az érvényesüléshez abban a csunya, piszkos, öldökölő harcban, melyet önként életnek hívnak.

dozások folynak, ő nem adja fel a reményt a béke megteremtésére.

Széll Kálmán az ülés vége felé gróf Andrássy Gyulával és a miniszterelnökkel is hosszabban tárgyalt s hír szerint határozatba ment, hogy a parlamenti szünet alatt is serényen folyjanak a béketárgyalások. Ehhez képest a beteg Szilágyi Dezső helyett valószínűleg gróf Csáky Albin és gróf Andrássy Gyula viszik majd a közvetítést és szükség esetén a lakásukon is fölkeresik a beteg vezéreket.

Tíz pont.

A nemzeti párt lapja ma ismerteti a kormány nunciáját, mely szerint a következő tíz pontot tartalmazza:

1. A képviselőház egy pár napig ne tartson ülést, hogy a kormány és az ellenzék közötti béketárgyalások zavartalanul folyhassanak.

2. A kormány határozatlanul ragaszkodik ahhoz, hogy az azelőtti üzenetekben megnevezett javaslatok — a kuriai bírásokodás és a házszabályrevízió kivételével — még a jelenlegi kabinetnek szavattassanak meg. Áll ez tehát az indemnityre nézve is, amit Bánffy a többséggel meg akar magának szavattatni.

3. Annak garanciáira nézve, hogy a törvények jövőre mindenkivel szemben megfelelően és pártatlanul fognak alkalmaztatni, a kormány hajlandó az ellenzékkel tárgyalásokba bocsátkozni a pártértekezleten ez irányban teendő nyilatkozatok felől; ami mellett meg kell jegyezni, hogy ez a nyilatkozat nem lehet sem a szabadelvű párt önértékét érintő, sem a multakra nem vonatkozhatik.

4. A kuriai bírásokodás és a házszabályok revíziója csak az új kormány alatt fognak tárgyalatni, a junktim azonban közöttük fenntartandó, vagyis a kuriai bírásokodásról a képviselőház és a főrendiház által elfogadott törvényjavaslat csak akkor terjesztetik szentesítés alá, ha a képviselőház a házszabályok revízióját már elintézte.

5. A választási cenzus leszállításának kérdésével a kormány nem foglalkozhatik, mert a kormánypárt erre nézve koncessziókba bocsátkozni semmi körülmények között nem hajlandó.

6. Az összeférhetetlenségi törvény revíziója amenny is tervben lévő, újabb intézkedések tekintetében nem szükségesek.

7. A helyiérdekű vasutakról szóló törvénybe hajlandó a kormány a Csáky-féle formulát bevenni és a községi hozzájárulások kérdését törvényes formában rendezni.

8. A nyugdíj-törvény reformja tekintetében a kormány nem kötheti meg a következő kormány kezét.

9. A békeponozatokban megjelölt valamennyi reformot még a mostani országgyűlés rendezze; vagyis hogy az országgyűlés a reformok effektualásai fel nem oszlatható.

10. A békekötés vagy akként pecsételtetik meg, hogy a megegyezést az ellenzéki pártok delegáltjai, a kormány és Széll Kálmán írják alá, vagy pedig csupán a disszidensek írják azt alá és a partkörök értekezleteti ratifikálják.

Polónyi elaborátuma.

A békekonferencia, amint ismeres, Polónyi Gézát bízta vele meg, hogy a választási törvény reformjának elvi határozatait formulázza. Polónyi a megbízásnak meg is felelt, sőt már az is tudvalévő, hogy a kormány ezt az elaborátumot nagyon is radikálisnak mondotta s nem is hajlandó elfogadni.

Az elaborátumról most a következők szivárognak ki:

Az ellenzék nem kívánja a kormánytól, hogy a választási jog kiterjesztésének mérvére és kulcsára nézve már most vállaljon bizonyos kötelezettséget, de utal a fennálló anomáliákra és igazságtalanságokra, melyek beható tanulmányt és sürgős orvoslást követelnek.

Ilyen a választói cenzus kérdése. Polónyi elaborátumában példákkal illusztrálja, hogy míg a Felvidéken a negyed urbéri telkek után egyes kerületekben már 1 frt 60 kros cenzus alapján vannak választók, addig a magyar Alföldön a 35—40 frtos cenzusos választók is igen ritkák és átlag pedig 50—56 frtos cenzus alapján jutnak csak választói joghoz. Azután rámutat arra, hogy Európában Magyarország az egyetlen állam, melyben 1848 óta a választók száma nemhogy emelkedett, hanem fogyott, még pedig oly rohamos mértékben, hogy két millióról 800,000-re apadt le a választók száma. Majd kifejti, hogy 1848 óta mennyire megváltozott Magyarországon a népoktatási rendszer, mennyire fejlődött

az intelligencia és hogy az ez alapon szereshető választói kvalifikációra semmi figyelemmel sem voltak a kormányok. Így behozott Magyarországon a felsőbb ipari szakoktatás, melynek segítségével művelt, szorgalmas és a haza felvirágzásában érdemeket szerzett új osztály keletkezett, melynek legkisebb méltatása volna az, ha az ipari szakiskolákban szerzett kvalifikáció alapján biztosították neki a választói jog. Továbbá arra utal Polónyi, hogy 1848 óta Magyarországon behozott az általános védőkezelettség. Csak emberi és méltányos dolog lenne, ha azoknak, akik a véradót lerójják a hazának, megadassék a választói jog. Ezeknek figyelembevételét ajánlja az elaborátum a kormányoknak.

A mai ülés.

Az ülés nagyobbik fele megint csak szavazásokban morzsolódott le. Névszerint döntött a parlament, hogy Szluha István és Lakatos Miklós nem beszélhet napirend előtt. Ez nem volt túlságosan érdekes, de aztán egy kicsit föllendült az ülés.

Két téma került a Ház színyegére.

(Nyolc nap szünet.)

Az első témát Madarász apó adta, aki az elnöki székéből azt indítványozta, hogy a tisztelt Ház a jövő csütörtökig ne tartson ülést.

Helyeselte az egész Ház.

Sima Ferenc nem. Hivatkozott Bánffy Dezsőnek december havában a kormánypart ülésén tett arra a nyilatkozatára, mely szerint amíg az ex-lex állapot tart: az országgyűlés sem föl nem osztható, sem el nem napolható. Az utóbbi időben a kormány több ely rendeletet adott ki, amelyeket a Ház elé kell hozni, mint törvénytervezeteket. Báró Fejérváry például elrendelte, hogy az ujoncozás iránt a vármegyék az előkészületeket tegyék meg.

Báró Fejérváry Géza: A törvény ezt megengedi.

Sima Ferenc: Nem, a míg az ujoncozási törvény nincs megszavazva. A miniszter rendelete involválja azt a szándékot, hogy a törvény nélküli is megtartják az ujoncozást. Ily körülmények közt állandóan ellenőrizni kell az ex-lex kormányzatot.

Szentiványi Kálmán: Nem úgy van.

Sima Ferenc: Önnel nem vitatkozom. Ön ugyanugy magyarázta a törvényt, míg az ellenzéken ült, mint én. Bánffy tegnap kimondta a klubjában, hogy a béke konditio sine qua non-ja az indennitás átérésése. No hát akkor nem lesz béke. A magam nevében beszélek, de meg fogják látni, hogy nem vagyok egyedül a fölfogással.

Lázár Árpád: Hát kinek a nevében beszél?

Sima Ferenc: Csak a magaméban. (Derültség.) De majd sorakoznak mellém tán mások is. Ne ámit-suk egymást és tartsuk várakozásban a koronát. Fejézzék már be a békétárgyalásokat. Menjen már Bánffy s rendbe jön minden. Indítványozza, hogy a Ház ne napolja el üléseit.

Az elnök szavazás alá bocsátotta a kérdést.

De a Sima javaslatára bizony csak — Sima szavazott. S így a jövő csütörtökig szünet lesz.

(Harminckétezer forint.)

A második témában is Sima Ferenc vitte a szót. Meginterpellálta a miniszterelnököt egy szállongó hír dolgában, mely arról regél, hogy a miniszterelnök a meg sem szavazott rendelkezési alaphoz harminckétezer forintot adott az időközben megszünt Országos Hirlap fölségelésére. Mäskor is szokta a kormányelnök az őt támogató lapokat segélyezni, mert azokat a publikum rendszerint nem segélyezi, de akkor legalább a megszavazott rendelkezési alaphoz adja a pénz s ezzel nem tartozik a parlamentnek beszámolni. Most azonban nincs rendelkezési alap és a miniszterelnök mégis harminckétezer forintot adott az Országos Hirlapnak...

— Sem most, sem azelőtt, sohasem adtam! — szölt közbe élénken a miniszterelnök.

— Fogadjunk, hogy adott! — kiáltott át Mészély Pál, ami nagy derültséget okozott.

Sima Ferenc erre megjegyezte, hogy a tagadásra el volt készülve, mert az ilyesmit rendszeren le szokás tagadni. De az semmit sem használ. A hír saájáról sajra jár s az ilyen tagadás nem fogja megállítani. Éppen ezért a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Az a hír van a politikai körökben forgalomban, hogy a napokban létezni megszűnt Országos Hirlap részére a miniszterelnök új a rendelkezési alaphoz a folyó évre 32 ezer, mondó harminckétezer forintot utalványozott. Mindenki tudta, tehát nem lehetett ez iránt tájékozatlan a miniszterelnök ur sem, hogy a nevezett lap már a mult év végén a bukás szelén állt s ugy ezt 32 ezer forinttal megmenteni lehetetlen volt. A jobb célra szánt rendelkezési alaphoz a nevezett lap cimen lett megörvidítése tehát nem azért történt, hogy a lap továbbra is fenntartassék, hanem hogy a lap tartozásai ekképpen fődözhe-

tők legyenek s így a kormány szolgálatában állt lap bukása esetleges csufos pörökkel ne végződjék. Ezek a hírek megbotránkozással járnak a Ház folyosóján saájról-saájra. Minek következtében a következő kérdések merültek föl:

1. Igaz-e, hogy a rendelkezési alap, tehát az állam pénze ily célra utalványoztatott és vétetett föl a nevezett lap főszerkesztője, egyik neves országos képviselőtársunk által, ki fontos tehetőségét állandóan az ellenzéki férfiak gunyolására és tollát az ellenzék gyalázására tartja a változó kormányok szolgálatában, örökös készenlétben.

2. Igaz, hogy a rendelkezési alap nem képez nyilvános számadást, tehát nem áll az ország ellenőrzése alatt. De mily országos érdekek tudja a miniszterelnök ur igazolni, hogy a kormány szolgálatában álló lap bukásával járó következmények az államkincstár megörvidítésével nyerjenek rendezést?

3. S méltányos eljárás-e, hogy mikor a miniszterelnök ur már a bukás küszöbén áll, politikai szolgálát honorálására pazarolja a rendelkezési alapot, hogy utódja képtelen legyen a rendelkezési alapra utalt nagy állami érdekek szolgálatára.

A közvélemény megnyugtatósa céljából kérek ezekre sürgős választ.

Az interpellációra a miniszterelnök nem válaszolt.

(Madarász allokúciója.)

S most még egy szép jelenet következett. Az öreg Madarász apó megemelte a hangját s így szöit a csöndben figyelő képviselőkhez:

És most, tisztelt képviselők, engedjék meg, hogy azon jóindulatnál fogva, melyet a Ház minden részéről szerencsés voltam hazám e nehéz perceiben tapasztalni, kívánjam azt és kérjem a képviselőket, hogy őseink és apáink példájához, alkotmányos szabadságunkhoz és törvényeink tiszteletéhez híven, a legközelebb összejövendő ülés alkalmával hazánknak és nemzetünknek és vele együtt természetesen e nemzet koronázott fejedelmének (Élénk éljenzés.) egy olyan állapotban állhasson és maradhasson ezredévekig hazánk, hogy a nemzet és fejedelme őseinktől öröklött szabad alkotmánya biztosítékaihoz, haladásához, a haladó kor szelleméhez örökre híven állhasson a haladó és művelt nemzetek sorában. Amint ehhez hívek leszünk, úgy áldjon Istenünk, Isten minket ugy sejtéljen.

Egy pillanatnyi csönd volt. Az utolsó mondatban rejll fogadalmom szinte megdöbbenette egy pillanatra az ilyen tömushoz nem szokott parlamentet. De aztán lelkesen tölt fel a kiáltást:

— Éljen az elnök!

És Madarász apó büszkén lépkedett le a dobogóról...

KÜLFÖLD.

Az osztrák alkotmányrevizió. Furesa hírt kürtül világra a Grácban megjelenő Tagblatt. Nem kisebb dologról van benne szó, mint arról, hogy a közös külügyminiszter, aki egyuttal az osztrák császári ház minisztere, az osztrák alkotmánynak federalisztikus elvek alapján való revizióján dolgozik. A gráci újság hozzát teszi, hogy a külügyminisztérium legfelsőbb helyről kapta az erre vonatkozó rendeletet. És mindezt a Grazer Tagblatt a „legjobb forrásból” merítette.

Az osztrák tartománygyűlések. Hogy a birodalmi parlament széteszolt, a törvényhozás némi látogatást a tartománygyűlések szessziójával iparkodik fenntartani az osztrák kormány. Gróf Thun miniszterelnök tegnap egész nap tanácskozott a különböző koronartartományok politikai fejeivel, ugyszintén a cseh feudálisokkal és az ifju-csebekkel. A tanácskozások még folyamatban vannak. A Narodni Listy szerint februárban összeül a galíciai tartománygyűlés, de a cseh tartománygyűlést nem hívják össze. A lengyelek kívánták ugyanis azt, hogy a galíciai takarékpénztár ügyére való tekintettel e hó 16-ára hívják össze a tartománygyűlést, hogy a takarékpénztár fölségítése dolgában határozhasson.

Thun barátja. Kramarz ur az osztrák kormányt támogató többségnek egyik oszlopos tagja, akit gróf Thun miniszterelnök minden tanácskozásra meghív, amelyet a jobboldal verérfáruival tart. Kramarz ur méltónak is bizonyult erre a bizalomra. Ismeretes, hogy a német sajtóban milyen tartós felháboró ást kellették gróf Thunnak a poroszországi kiutasítások ügyében hozzántézt interpelláció ületéből tett nyilatkozatai s mily nehezen sikerült a német szövetségeseikben eloszlatni azt az aggodalmat, hogy az osztrák kormány feje voltaképp ellensége az osztrák-magyar-német szövetségnek. A gróf Thun főntebb említett cseh barátja most nyíltan annak vallja magát. Cikkét tess közzé a Revue de Parisban,

amelyben a federalista államcsinyt és a Németországgal való szövetség molldését javasolja. A centralizmus — ugymond — szintén államcsiny utján létesült, s méltán lenne ugyanily eszközzel elnyomható, mert a birodalom, hál istennek, elég erős ahhoz, hogy egy ilyen operáció veszedelem nélkül elbirjon. A federalisztikus szláv rendszerből kiindulva, Kramarz ur a következő logikai konzekvenciára lyukad ki a külpolitika tekintetében:

A pétervári megegyezés óta Ausztriának nincs többé szüksége arra, hogy sorsának legfőbb intézőjét a bécsi német követtségben lássa. A harmas-szövetség olyan, mint egy ócska, lejátszott luxus-zongora. Nem akarja még lomtárba dobni az ember, de már nem játszik rajta.

Salisbury a háborús veszedelemtől.

Nagy jelentőségű beszédet mondott az angol felsőház tegnapi ülésén Salisbury a békéről és azokról az okokról, amelyek a békét ma még veszélyeztetik. A felszólalásra okot lord Kimberley interpellációja adott, amelyre Salisbury a következőket válaszolta:

A fegyverkezés folytonos növekvése, amelyet mindenfelé észlelünk épp akkor, amikor a békéről beszélünk és a békét jóslgatjuk, nem biztat arra az ideális ábrándra nézve, amelyben Miklós cár talán ringatja magát. En meg lesznek elégedve, ha a választott bírósági elv alkalmazásának kiterjesztésével sikerülni fog azokat az okokat kevesíteni, amelyek háborúra vezethetnek, és ha humánus törvényhozás utján enyhítenék a háboru borzalmaikat. Követünk kell a többi nemzetek példáját és a békén dolgozni, készen kell lennünk a háborúra. Nem hiszem, hogy a háboru közel volna. Nem hiszem, hogy jelenleg oly nagy volna a háboru veszedelme, mint a parlamenti szünet alatt volt. De háborus okok még mindig vannak. A bizonytalan és állhatatlanság, amely a háboru előidézheti, még nem enyhézt el; a szenvedélyek, amelyek provokálhatják, még nincsenek megfőkezve. Amelyek végleges kiküszöbölésére vezethetne, még messze tul van a látóhatáron. Az Anglia és Németország közt létrejött megegyezés és az ez alkalomból folyt eszmecsere kedvező volt e két nagy nemzet barátságára, az érdekeltek mindegyikének jogaira és a világbékére nézve. De vetének kötelességem ellen, ha bővebben belebocsátkoznánk a megállapodások részletezésébe, amelyek, legalább jelenleg, nem tesznek szükségessé semmiféle akciót Anglia részéről. A kréai kérdés megoldása igen kielégítő volt. György herceg nagy képességet és pártatlanságot tanusít. Az egyetlen jelenség, amely gondot okozhat, az, hogy a mohamedan lakosság a szultán autoritásának hirtelen megszűnté következtében más országokban keresi szerencsésjét.

A felsőház a választóíratit javaslatot szavazás nélkül elfogadta, azután elnapolta üléseit.

Az alsóház ülésén hasonlóképpen külügyi kérdések foglalkoztatták a képviselőket. A kormány álláspontját ott Balfour fejtette ki, aki visszautasította az ellenzéki oldalról jött abbéli szemrehányást, hogy a kormány nem tanusított kellő buzgalmat az orosz cár manifesztumára való válasz adásában. Ő vezette akkor a külügyi hivatalt és rögtön kifejezte rokonszenvét, amiben teljesen egyetértettek vele miniszterársai. A szónok nem lát tényleges okot arra, hogy miért nem lehetne az Anglia és Franciaország között szerencsésen létrejött békés viszonyt mindenkorra főtartani. Angliának Kinában való haladása tartós. Viszonyaik Kinában — mondja tovább a szónok — jobbak, mint azelőtt. Angol és német töképezések egyesülten dolgoznak Kina különböző részeiben vasutvonalak építésén. Semmi ok sincs annak a kétségbevonására, hogy Anglia nemcsak a nyílt ajtó politikáját fogja sikerrel folytatni, hanem ennek fejében megkapja megillető részét az engedményekből is.

Mai ülésén az alsóház folytatta a választóíratit vitát. A szónokok a kínai kérdéssel foglalkoztak.

Jerburgh örömét fejezi ki, hogy a kormány megegyezést igyekszik létrehozni Oroszországgal Kinát illetőleg.

Brodsick parlamenti államtitkár ellenzi Bartlett pótitindítványát, amely értelmű azzal, hogy Anglia garantálja Kina integritását minden hatalmasság beavatkozása ellenében. A kormány elismeri a feltétlen szükségességét annak, hogy a brit érdekek megvédessenek Kinában, de a brit érdekek megvédését, a brit kereskedelem fenntartását és a brit tőrekrések megvalósulását nem viszik előbbre az oly beszédek, amelyek át vannak hatva az ellenségeskedéstől, sőt a gyűlölettel más hatalmak irányában. Az az eszme kezdett tört foglalni, hogy Angliát kizsírítsák Kinából, de 1898. ja-

nuár hava óta, hónapról hónapra haladtunk a kereskedelmi koncessziók terén. Kína igazretének, a Jangce völgyét illetőleg, az angol kormány igen nagy értéket tulajdonít. A kormány szándéka az, hogy tisztekel felfelé a völgyet és konstata-tatja, hogy meddig lehetséges a hajózás.

14 új szerződéses kikötő nyílt meg, vagy pedig egy-két hónap alatt meg fog nyitni. A Németország és Oroszország által megszállott kikötők megnyitnak mint szerződéses kikötők. A brit enged-ményesek 2800 mértföldnyi területre kaptak kon-cesszót, ami körülbelül 20 millió fontnyi kiadással jár. Nem meglepő, hogy a csungli-yamen szük-gesnek tartotta kijelenteni, hogy mindaddig nem hajlandó újabb koncessziókat adni, míg a vasutak építését meg nem kezdik. Az angol kormány csak azt kívánhatja, hogy el ne adják e területet, de Angliának oly kormányval van dolga, amely maga sem képes birtokainak egy részét szemmel tartani. A kormány mindenesetre el van tőkéve, hogy meg-óvja a brit érdekeket és a brit prestige-t.

Eduard Grey az Oroszországgal való megegye-zés mellett szól és reméli, hogy mind a két kor-mány belátta, hogy ily megegyezés létrehozására több nyíltság és őszinteség szükséges.

Barlett visszavonta pötindiványát, mire a vitát elnapolták.

London, február 8.

John Dillon lemondott az antiparnellista párt vezetéséről. A lemondást az ir tagok tegnap dél-után tartott gyűlésén hirdették ki.

Hadüzenet Amerikának.

Budapest, február 8.

Mától fogva ismét háborút visel az észak-amerikai Unió, ezáltal elkezdődött gerillázó el-lenséggel, a filippinokkal. Az ezer sziget lakosai függetlenek akarnak lenni s nem ösmerik el az amerikai fennhatóságot. Mind *Aguinaldo*nak, a fölkelő-vezérnek zászlai alá sereglettek, aki ma forma szerint hadat üzent az Uniónak.

Az exotikus háborúnak e perében kétségki-vül legerdekesebb alakja a merész fölkelővezér, *Aguinaldo* huszonöt éves. *Imus* faluban született és mindaddig ott tartózkodott, amíg a fölkelés meg nem kezdődött. Családja földműveléssel fog-lalkozott, kis földjük azelőtt a püspök birtoka volt, aki azt folyton vissza akarta pörölni. *Aguinaldo* édes apja előbb a *lateráni* Szent-János kollégium-ban tanult, azután pedig a *manilai* Szent-Tamás egyetemre iratta be. Ezeknek az intézeteknek a növendékei, néhány szegény spanyol mesztie gyer-mekei kivételével, akikből a klérust szokták ki-egészíteni, csupa bennszülött indián, vagy kínai mesztie. *Aguinaldot* amíg a kollégium és az egye-tem kötelekébe tartozott, tanárai a legutóbb tanulóknak tartották. Szigorúan ragaszkodott a fegyelmi szabályokhoz, megávelele is kielégítő volt, de a szelleme egy csöppet sem mutatott fejlettséget. Mikor a dominikusok meggyő-ződtek arról, hogy *Aguinaldo* sohasem fog valami kül-lönös becsületre válni, hazaküldték az édesap-jához, akin-k azt üzenték, hogy a fiából vala-mi más faragjon, tudóst vagy katonatisztet, de papot világról se.

Ugyanezek az urak *Azcarraga* generálist, aki szintén a Filippini szigeteken született és végre spanyol hadügyminiszter és miniszterelnök lett, fiatal korában szintén hazaküldték, mint haszna-vehető lenne. *Aguinaldot* az édesapja azután a jezsuiták szemináriumába iratta be; ott olyan jól tanult, hogy a jezsuiták csakhamar kitüntet-tek. Ekkor meghalt az édesapja és haza kellett mennie, hogy a gazdaságot átvegye. A gazdál-kodást, a püspök minden akadékoskodása elle-nére is, sikeresen folytatta.

Aguinaldo 1893-ban tért vissza *Imus*-ba. Éppen akkor, amikor dr. *Rizal*, aki olyan tragikusan mult ki. *Manilában* a *Filippini Szigetek Ligáját* megalapította. Ennek a szövetségnek az volt a közelebbi célja, hogy a Filippini szigetek és az anyaország között közelebbi kapcsolatot létesítsen. A liga, ámbátor hazafias szellemű volt, a hatal-mak szemében gyanusnak tűnt föl. *Rizal* letar-tóztatták, Spanyolországba vittek és a ligát föl-oszlatták. Helyében mindjárt egy titkos szövetség alakult, amely rövid idő alatt *készszövetsézer tag-nál* többet számlált. *Katipunan* volt a neve, ami annyit jelent: agrárszocialisták segélyezése és megvédése. A világi és az egyházi hatalmasok ezt a társaságot, talán készakarva, talán akaratlanul összevetestették a fölslatlatul ligával és a szabadkőművesekkel és szakadatlanul üldözték a tagjait. Ebben a környezetben fejlődött ki *Aguinaldo* forradalmi szelleme és csakhamar a filip-pini fölkelés legfélelmetesebb vezére lett.

Manila, február 8.

Aguinaldo kiáltványt tett közzé, amely-ben hadat üzent az amerikaiaknak.

London, február 8.

A *Globe* newyorki jelentése szerint a ma-nilai ütközetben a filippinok 750 halottat vesztek, míg az amerikaiak összes vesztesége 175 halott és sebesült. A manilai lakosság körében nagy az izgatottság, úgy hogy az őrzőerőket meg kellett erősíteni. A felkelőknek több gyors üzelő ágyu-jok is van és Mauser-fegyverekkel vannak föl-szerelve.

Tegnap *Mac Kinley* elnökle alatt hadi-tanácsot tartottak, melyben elhatározták, hogy szabad kezét engednek *Otis* tábornoknak. Eddig ugyanis az az utasítás volt *Otis*nak, hogy poli-tikai okokból rezerváltan viselkedjék, most azon-ban fölhatalmazták, hogy addig vívjon harcot a felkelőkkel, amig azok békét nem kérnek.

New York, február 8.

A manilai ütközetről még nem érkezett meg a hivatalos jelentés. A magánjelentések nagyon eltér-őek. Legújabb táviratok szerint, az amerikaiak vesz-tése 800 halott és 200 sebesült. Az amerikaiak több száz filippinót ejtek fogságba.

Colton alezredest, mikor kocsin csapattestéhez hajtatott, egy bennszülött revolvérrel agyonlőtte. *William Smith* ezredest, mielőtt rohamra vezényelte volna ez-redét, szélhűdés érte és szörnyet halt.

Luna, a filippini juntanak tagja, Washingtonból Kanadába menekült.

Washington, február 8.

Egy manilai jelentés szerint a Kanasz-ezred-nek egy csapatát *Calvoco* határában tegnap este megtámadták a filippinok, de az amerikaiak segítsé- get kaptak és heves ütközet után visszaverték a támadást. Két amerikai elesett és hat megsébesült.

Washington, február 8.

Otis tábornok távirata szerint *Aguinaldo* fel- kelővezér kérte, hogy az amerikai csapatok pa-ranesnokával beszélhessen.

Madrid, február 8.

Az egész lakosság és a sajtó *körörméssel* beszél a filippini szigetek eseményéről, mert bár az ame-riikaiak a humánus névelven vették birtokba a szig-ecsoportot, zsarukai módon bántak a lakosokkal. Ez volt az oka a bennszülöttek fölkelésének. *Otis* tábornok ugyanis elrendelte, hogy minden manilai lakosnak husz centéri azonoszáji bizonyítványt kell váltani, továbbá a fejadót még szigorúbban vetette ki, mint a spanyolok. A spanyol uralom alatt a szeg-nyeseb osztálybeliek két dollár, a leggazdagabbak pedig harminché dollárt fizettek, míg most az elő-bieknek öt dollárt és az utóbbiaknak száz dollárt kell fizetniük. Mindez, val mint az amerikaiak dillet-tans gyarmatpolitikája okozza az elégedetlenséget.

A revízió.

Páris, február 8.

A képviselőház mai ülésének végén a költi-ségvetés tárgyalása után a *revíziós bizottság* előadója benyújtotta a jelentést a revíziós eljárásról szóló törvény megváltoztatása tárgyában beadott törvényjavaslattól, amely felett *pén eken* nagy vita készül. Addig könyomtatják és szétosztatják a ház tagjai között a semmitőszék bünygyi taná-csának három tiszta ellen megejtett vizsgálatra vonatkozó aktákat, amelyek 127 lapra terjednek. *Deschanel* elnök kijelentette, hogy a jelentés és a vizsgálat aktái, ha lehetséges, holnap reggel megjelennek a hivatalos lapban.

Páris, február 8.

Loew, a semmitőszék büntetőtanácsának el-nöke részletesen válaszolt *Quesnay de Beaurepaire* vádjaira. Határozottan tagadja, mintha megkérte volna *Zadok-Khar* főbírt, hogy ez gyakorlaton pressziót *Chan* 74-ik gyalogezredbeli hadnagyrá, hogy terhelő vallomást tegyen *Esterházy* ellen. Ama vád ellen, hogy *Anique* százados jelenlét-ben mellőzte a titkos iratoknak *Dreyfus* bűnös-ségét bizonyító passzusait, szintén határozottan tiltakozik.

Páris, február 8.

A kamara folyosóin a revízió-bizottság elő-adója, *Renault-Morlière* jelentése fölöl megkérdez-tetvén, kijelentette, hogy ő jelentésében konstata-tálja, hogy a kormány törvényjavaslata *kivétel-es törvény* jellegével bír. A *Mazeau* által vezetett vizsgálat nem mutat fel semmit, ami ezt a törvény-javaslatot megokolná. *Renault* kifejtette, hogy tul-ságos nagy jelentőséget tulajdonítottak annak, hogy a semmitőszék helyiségeiben pincérek for-dultak meg. Egy rendőrközeg, aki egy fogoly őrizetével volt megbízva, *szakadatlanul szemmel tartotta a semmitőszék tagjait*. Az előadó tulzolatnak tartja azokat a panaszokat, amelyekkel különböző nagyon is érzékeny tanuk hoztak fel és úgy nyilatkozott, hogy a *Mazeau* által vezetett vizsgálat iratai azt bizonyítják, hogy a semmitőszéknek vád-dal illetett tisztviselői ártatlanok. *Renault-Morlière*

arra fog szorítkozni, hogy kommentálni fogja a ka-marában jelentését és ha heves jelenetek fordulná-nak elő, el fogja hagyni a szószerket. Haarra kény-szeritenék, hogy *Quesnay de Beaurepaire*ről nyi-latkozzék, kellően jellemezni fogja *Quesnay de Beaurepaire* eljárását. A hangulat a kamara folyosóin tegnap kedvező volt a kormányra nézve. Azt hiszik, hogy a jelentés tárgyalása nem fog egy ülésnél többet igénybe venni.

Páris, február 8.

Quesnay de Beaurepaire amaz állítását illető-leg, hogy két tisztól tudja, hogy a titkos akták-nak egyikét a hármas szövetséghez tartozó egyik hatalom ügynöke előtt leplezték, *Freycinet Trarieux* szenátorhoz intézett levelében kijelenti, hogy keszkezik érte, hogy *Chanoine* tábornok és *Cuignet* százados, valamint minden tényleges tiszt ettől az üggyől teljesen távol áll.

HIREK.

Budapest, február 8.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Január 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azo-kat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Ujannon belépő előfizetőinknek teljesen díjtalanul megküldjük a Budapesti Napló almanachjának most megjelent (január—február—márciusi) első kötetét, amelyet még ebben az esztendőben három kötet fog követni.

— Az Erzsébet-rend. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Tisa Kálmán* született *Degenfeld-homburg* Ilona grófnőnek, *Kállay* Benjáminné született *Beethen* Vilma grófnőnek, özvegy *Szapáry* Gézané grófné született *Gudry* Mária grófnőnek, *Károlyi* Sándorné grófné született *Kornis* Klarissza grófnőnek, *Apponyi* Lajosné grófné született *Scherr-Thoss* Marzit grófnőnek, özvegy *Gerliczy* Bódogné baroné született *Kornis* Luiza grófnőnek a köz ötékonvnyag terén szerzett érdemeik elismeréséül az elsőosztályú Erzsébet-rendet, özvegy *Katona* Istvánné született *Gálfalvi* Kőzának, a deesi jétkony nőegyesület elnö-kének a közjétkonyag terén kifejtett buzgó működése elismeréséül pedig a másodosztályú Erzsébet-rendet adományozta.

— Az idei nagybőjt. A farsang, mely az idén nem volt valami zajos es vidám, ma-holnap véget ér. A jövő heten mar hamvazó szerda lesz és február 15-én megkezdődik a nagybőjt, mely április elsőéig, illetőleg husvét vasárnapig tart. A bőjt idő alatt prédikációk lesznek a főváros katolikus temp-lomaiban. A fővárosban lakó főri világ az idén leginkább a jözzselvárosi jezsuita-templomot fogja főkeresni, ahol minden vasnap délután gróf *Esterházy* jezsuita atya fog prédikálni.

— *Vlaggerio di studio*. Az olasz kormány Budapestre küldte *Crisellario* lovagot, hogy tanulmányozza a finanszióinkat. Éppen jókor tet-szett jönni.

— Elhunyt főrendiházi tag. *Révfaluról* jelentik, hogy gróf *Pongrácz* Ágost főrendiházi tag tegnapelőtt ötvennyolc éves korában meghalt. Gróf *Pongrácz* Ágost 1841-ben született. Édesatyja, *Rudolf*, császári és királyi kamarás volt, nagyapja pedig a *Ludovicumra* tett nagyobb adakozásával szerzett érdeme- ket. Az elhunyt főrendiházi tag a trencsenygyei Révfulu birtokosa. Batyja, gróf *Pongrácz* Adolf, vág-ujhelyi prépost és hosszabb ideig országgyűlési kép-viselő volt. Az elhunyt holnap, csütörtökön kisérík örök nyugalomra a *várnai* családi sírboltba.

— A görög-katolikusok hódolata. A görög-katolikus magyarok országos bizottsága ez év tavaszán akarta a görög-katolikus magyarság hódolatát bemutatni a pápa ő szentsége előtt. Minthogy azon-ban a görög-katolikus magyar népességnek tulnyomó része földművelő s a munkaidő kezdetén nem marad-hat el hazulról, a hadu-dorogiak arra kérték az országos bizottságot, hogy a zarandoklatot halaszsa el októberig. Az országos bizottság a kérésnek ele- get tett s a zarandoklatot októberre elhalasztotta.

— A párisi kiállítás. Az 1900-iki párisi nem-zetközi kiállítás magyar osztálya irant szép érdek-lő-des mutatók iparosainkál és mezőgazdaiunkál. A bejelentések kellő számban érkeznek be és már kevés terület áll rendelkezésre. A kormánybizottság közzeteszi, hogy a terület beosztása és az installa-cionális munkalatok érdekében a bejelentési iroakok ez évi február végéig való beküldése kivanatos és a bejelentések elfogadása ez időn tul nehézségükbe fog ütközni. Folygaimbe ajánjuk ezt a körülményt azoknak, akik részt szándékoznak venni a kiállítá-son, de részvételüket még nem jelentették be. Beje-lentési levek a kormánybizottságnál, vagy a kereske-delmi és iparkamaráknál kaphatók.

— **A bolgár fejedelemszony temetése.** Szófia-ban ma délelőtt temették el *Mária Lujza* fejedelemszonyt. A palotában beszentelték a holttestet és tíz órákor ágyudörgés és harangzúgás közepette indult el a gyászmenet. A koporsót *Ferdinánd* fejedelem, a hadügyminiszter és a fejedelemszony nevét viselő ezredek parancsnokai tették a halottaskocsira. A koporsót takaró kendőt a miniszterek, a szobranye elnöke és a szófiai polgármester fogták. A halottaskocsit gyalog követték: *Ferdinánd* fejedelem, *Lipót Szalvátor* főherceg, *Milán király*, *Szifrid* bajor herceg, *Bobrikov* orosz tábornok, *Sahir* basa tábornok, *Candiano* román tábornok és a pármái városi rendkívüli követe, *Xiléri* udvarnagy. Amerre a menet elhaladt, a város egész helyőrsége sorfalat állott, amely mögött nagy néptömeg állott. A katolikus templomban az érsek újra beszentelte a halottat. A koporsó holtaján marad a templomban, ezután átviszik Filippopoliba, ahol ideiglenesen helyezik nyugalomra. A vendégek este hat órákor utaztak el.

— **Bécsben** a fejedelemszony temetése alkalmából délelőtt gyászistentisztelet volt az orosz nagykövetség kápolnájában és a ferenczrendiek templomában. Az orosz istentiszteleten jelen volt *Szirmagyev* bolgár ügyvivő, gróf *Kapnist* orosz nagykövet, a nagykövetség személyzetével, továbbá a török nagykövet, a román és a szerb követ. A ferenczrendiek templomában ravatal volt fölállítva, amelyet fejedelmi korona díszített. *Liechtenstein* herceg főudvarmester, gróf *Thun* miniszterelnök, számos udvari méltóság és a diplomáciai testületnek sok tagja jelen volt a ferenczrendiek templomában. — **Belgrádban** a rekvium jelen volt a király, a diplomáciai testület és a miniszterek. — **Cettinyében** a székesegyházban tartott rekvium volt, amelyen jelen volt *Miklós* fejedelem, *Milena* fejedelemszony, *Mirko* herceg, valamennyi miniszter és a diplomáciai testület. A fejedelem és a fejedelemszony személyesen fejezték ki részvétüket Bulgária képviselőjénél. — **A konstantinápolyi** bolgár székesegyházban az exarkha celebrált. Ott voltak a szultán és a porta képviselői és a diplomáciai képviselői fejei. — **Péterváron** a bolgár fejedelemszonnak az elhunyt általános részvétet kellett. Valamennyi miniszter, az egész diplomáciai testület, a legfőbb udvari méltóságok, a városi parancsnok, a polgármester és számos tábornok részvétlétogatást tett *Sztancsov* bolgár ügyvivőnél. A nagyhercegek és nagyhercegnők főudvarmestereiket küldték a bolgár diplomáciai ügyviselőre, hogy részvétüket kifejezzék. A sajtó rokonszenves cikkeiben bucsuztatja az elhunytat.

Párisban a köztársasági elnök neje megjelent a bolgár fejedelemszony lelkeüdvéért tartott gyászistentiszteleten.

— **A meráni halott.** Meránból táviratozza tudósítók, hogy *Alfréd* szász-köburgi herceg holttestét ma katonai pompával indították utnak Köburg felé. A koporsó elszállításánál jelen volt az elhunyt herceg atyja, a hesseni nagyherceg, a tiroli helytartó és a hatóság. Kivonult a tiroli vadászok egy százada és a 18. gyalogezred egy zászlóalja zenével. Mikor a koporsót a négylovas halottas kocsihoz emelték, a zenekar gyászdíndulót játszott.

A koporsót, mint *Köburgból* táviratozzák, pénteken délelőtt tizenegy órákor fogják a *gáthai* várkápolnában ideiglenesen elhelyezni, s utóbb majd a köburgi mauzóleumban temetik el *Alfréd* herceget. Mint bécsi tudósítók közli, az elhunyt herceget hat napú udvari gyászt rendeltek el.

— **Az aradi utcai harc emléke.** Aradról jelentik, hogy szép ünnepet ült ma a város lelkes közönsége annak a híres utcai harcnak emlékére, amelyben a hős honvédek ötven év előtt fényes diadalt vettek az ellenség ellen. A beüzönlő rákok és a várbeli osztrákok gyilkos keresztüzében, öldöklő szuronyharc után az *Asztalos* Sándor őrnagy vezérelte honvédeké lett a győzelem, s így a várost megszabadították az ellenség pusztításától. Arad városa már tegnap megkezdte az ünneplést a színházban, ahol a nagy számban összegyűlt közönség lelkesedéssel nézte végig *Szépfi* Ferenc *Asztalos* Sándor című darabját, amelyet megelőzőleg *Horváth* Paula a névtelen hősközt dicsőítő prólógót szavalt. Ma a minorita rend misét mondott, amelyen *Csak* Cirják rendfőnök megalodta a két elrongyolódott *Lehel-huszári* zászlót. A gyászmisén az összes hatóságok és testületek megjelentek. Miso után a gyülekezet a hősök sírjához vonult, hol *Kovács* Vince megnyitja után *Vorjassy* József szép beszédben emlékezett meg az elesett honvédekről. Ezután *Institoris* Kálmán főjegyző megnyitotta a rendkívül érdekes alkalmi múzeumot, melyet

az aradi várórságban készített festményekből, fagrafványokból s ereklyékből állítottak össze. Délben a 48-as honvédek megvendégelték. Este fényes hangverseny volt. A mára összehívott városi közgyűlésen *Salacz* Gyula polgármester lelkesen emlékeztet meg az aradi utcai harcról és a város megmentéséről.

— **Mikszáth Kálmán lemondása.** *Mikszáth* Kálmán a következő levelet intézte *Vérsi* Józsefhez, a *Budapesti Napló* főszerkesztőjéhez, mint a *Budapesti Újságírók Egyesületének* elnökéhez:

Igen tisztelt kollegám!

Mint hogy az *Országos Hírlap* beszüntetéséből, mert minden haláleset sok zajjal és szemrehányással jár, több támadásnak voltam kitéve, respektíve ma egy interpellációban az országgyűlésen, amelyre ugyan a miniszterelnök ur egy közbeszólással érdemben megfelelt, de lehetek még kitéve ezentúl is, bár e támadások igaztalanok s a feszült politikai pártállás kifolyásai, ami nem helyes, — azokkal szemben egyénileg minden tekintetben helyt állok, de nem kívánhatván, hogy a személyi kellemetlenségek az elnökletem alatt álló hírlapírói egyesületet is valamely hátrány látszata is érhesse, sziveskedjék egy legközelebbi választmányi ülésen az elnöki tisztről való lemondásomat bejelenteni, — mely annál is indokoltabb, mert ez idő szerint nem is vagyok aktív hírlapíró. Jelentse ki kérem egyszersmind észinte közviselőtársaimnak szives támogatásukért, valamint észinte szeretetemet az egyetlen, melynek holtomig tagja kívánok maradni, valamint fogadja Ön is hálámát és tiszteletemet.

Budapest, február 8. 1899.

Kész hiva

Mikszáth Kálmán.

E levél következtében a *Budapesti Újságírók Egyesületének* választmánya holnap (szerdán) délután 4 órákor rendkívüli gyűlést tart, amelyre a választmány tagjai meghívottak.

— **Házasság.** *Sárvány* Ernő postmegyei szolgabíró e hó 11-én délután 4 órákor az eperjesi evangélikus templomban vezeti oltárhoz *Krayell* Margit kisasszonyt. — *Schlesinger* Adolf eljegyezte Nagy-szöllősi *Singer* Berta kisasszonyt. — *Pollák* Emil, a kereskedelmi és szállítási részvénytársaság hivatalnokja eljegyezte *Lauffer* Terka kisasszonyt Budapestről. — *Schödtanz* Vilmos eljegyezte *Maele* Irma kisasszonyt Budapesten. — *Hausbrunner* Armin Budapestről eljegyezte *Weisz* Lujza kisasszonyt *Miskolcon*. — *Saccii* *Kukulyje* Gyula, posta és távirati főtiszt, aki már negyven éve áll a posta szolgálatában, tegnap ünnepelte névnapját, *Saccii* *Kukulyje* Szeferina urhölgygel ezüstsütközésével. A jubileumokat a jó barátok és a tisztelők nagy serege elhalmozta üdvözléteivel.

— **Amerikai divathóbort.** A dollárkirálynők legújabb divathóbortja a *tigriskacagány* színhazi belépőnek, vagy felöltőnek. Egy éppolyan gazdag, mint különbözőkűd yankeladny ennek a furesa viseletnek a feltalálója. Egy este a new yorki operában jelent meg ebben a bizarr kosztumban s azóta egész New York milliomas hölgyei tigriskacagányt viselnek a páholyban. Ez mar igazán a fényűzés neovábbja. A pompás tigrisbőr az egész testet befűdi, bokáig ér, a bőlése sárpa selyembrotkát; a tigris feje capuchonak van kidolgozva; a két szélén hatalmas briliánsok kapcsok fogják össze a fejedelmi felöltőt. A tigrisköpnöyeg természetesen a gazdagok között is a legzadagabbak monopóliuma, mert egész vagyont kerül. A new yorki milliomas hölgyé ebben a divathóbortban az elsőség, mert eddigelé még sohasem husználatik egész tigrisbőrt egy darabban köpnöyegnek. A milliomas divathölgyek nagy lelkesedéssel fogadták ezt a remek öltönytalalmányt, mert ez aztán minden körülmények között megkülönbözteti őket a szegény polgárrasszonyoktól, akik az operában szintén páholyokban ülnek.

— **Megfenyített egyetemi tanár.** Rövid idő óta már a második eset, hogy Németországban legfelsőbb rendeltre fejelemi vizsgálatot indítanak egyetemi tanár ellen. A minap egy tudós egyetemi professzor azzal haragította maga ellen a legfelsőbb köröket és az egyetemi tanácsot, hogy egy tudományos folyóiratban kemény kritikát gyakorolt a schleswigi kiutasítások felett. Egyszeren mas a büne dr. *Aron* *Leó* egyetemi magántanárnak. *Brosse* közoktatásügyi miniszter a *Norddeutsche Allgemeine Zeitung*ban közzétette, hogy az egyetemi tanács megindította *Aron* ellen a fejelemi vizsgálatot, mert — *szociáldemokrata*. A professzort már el is tiltották a tanítástól.

— **Becsületsértő csókok.** Az olasz modern komponisták arról nevezetesek, hogy kitűnően értenek a reklám nagy dobjának a kezeléséhez. Szinte elsőrangú tekintély ebben *Mascagni*, aki hol öszverséz, hol kibékül a kiadóval és a szövegíróval, majd meg a saját öngyilkossága hírért költi, hogy ismét megcáfolhassa s így örökké szerepel az újságokban. Most erős és veszedelmes versenytársa akadt a *Paraszbocsület* világhírű szerzőjének don *Perosi* komponistában. A *Lombardia* nevű újság ugyanis azt írta róla, hogy legutóbb *Milanóban* összevisszaecskólták őt a lelkes klerikális arisztokrata hölgyek, annyira tetszett nekik a *Perosi* oratóriuma. Másnap a komponista elárasztotta az újságokat nyilatkozatokkal, amelyekben hevesen tiltakozott a csókok ellen és egyben jelenti tudósítónk *Milanóból*, hogy *Perosi* sajtópört indított rágalmazás és becsületsértés miatt a *Lombardia* ellen. A becsületsértésben mélyen sértett komponista temérdek arisztokrata hölgyet jelentett be tanuknak, akik majd arról fognak bizonyoságot tenni, hogy nekik nagyon tetszett ugyan az új oratórium, de nem ecskólták meg *Perosit*.

— **Sáp és politika.** Ér'ekes pletyka járja be most a külföldi lapokat annak az esetnek ötletéből, hogy *Ferdinánd* bolgár fejedelem hirtelen elbocsátotta a *Sztójlov*-kormányt. Ennek a kormányváltásnak titkos okairól rántja le a leplet ez a legújabb szenzációs hír, egyuttal megdöbbenő képét mutatván a balkáni államférfiak erkölcsi súlyedségének. Ime a hír:

A bolgár kabinetválság megsabadoította Bulgáriát egy közönséges csalóbandától: a kormánytól. Olyan emberek vezették a bolgár állam ügyeit, mint *Todorov* pénzügyminiszter és *Benev* belügyminiszter. Ez a két férfiú a külföldi nagy bankoktól, a melyek busás nyereséggel finanszírozták a különféle bolgár állami kölcsönügyleteket, hatalmas sápot, provizórt kapott. *Sztójlov*ot nem lehetett megkenni, de *Benev* annál többet kapott, *Todorov* a szobranyében öt álló óráig tartó beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy még az uzorakamaton is meg kell kötni a pénzügyi szerződéseket a külföldi bankcsoportokkal, mert Bulgáriának a legelőtöbben szüksége van a kölcsönre. A szobranye végül el is fogadta a javaslatokat, csupán a keleti vasut-szerződés ügye maradt függőben, mert a szultán vonakodott beleegyezni. *Todorov*, aki az ügylet meghiusulása esetén feltette a provizórt, elég vigyázatlan volt a szultántól tavriratban kérni a hozzájárulást. A csodálkozó padisa egyenesen *Ferdinánd*-hoz fordult felvilágosításért ebben a különös módon intézett ügyben s csak így tudta meg a fejedelem, hogy mi történik az ő háta mögött.

A fejedelem anyja, *Klementina* hercegasszony, aki eddig kiderítetlen módon megtudta *Benev* és *Todorov* uraknak a külföldi bankokkal kötött magán-szerződéseit, ezekről értesítette a fiát. *Ferdinánd* ék-telen haragra lobbant. Nyomban magához rendelte *Todorov*-t s röviden ennyit mondott neki:

— Hallja! Azt hittem, hogy a hazafiasság készítette magát arra az ótorás beszédre, amelyet a multkor a szobranyében mondott. Most bizonyítékaim vannak rá, hogy ez nem úgy volt. Maga a különböző szerződéseket nem azért másképp kötötte kedvezőtlen feltételek mellett, mert nem lehetett, hanem azért, mert meg akarta magán értekké fizettetni. *Mag* a legnagyobb zsarvány, aki valaha Bulgáriában miniszter volt! Takarodjék a pokolba, és soha színet se lássam!

Todorov nem mert felelni s beadta a lemondását. Most aztán *Benev* került a sor. Hogy mi mindent mondott neki a fejedelem, azt nem tudjuk, de bizonyos, hogy a *Benev*hez intézett allokucióban a *disznó* szó kiváló szerepet játszott. *Benev* is beadta a lemondását, s így bukott meg a *Sztójlov*-kabinet.

— **Hat krajcár büntetés.** Egy budapesti tanár a napokban olyan levelet kapott, a mire a földöz nem ragasztott bélyeget. Fizetnie kellett neki portót meg büntetést, összesen hat krajcárt. A levél pedig szözlött ilyenképp:

— Kedves barátom, *Henrik*!

Ha még egyszer megbuktatól, még egy sokkal nehezebb levelet küldök neked, hogy hísszél. Cseppet se szerető barátod.

Név persze nem következett. Az ifju gondoskodott arról, hogy fölön ne csipje kedves barátja, *Henrik*.

— **Kisparosok kölcsöne.** A pesti jótékony nőegyesület kezelése alatt levő *Pfahler*-féle alapítványból főleg a főváros IV—IX-ik kerületében illetékes kisparosoknak nyújtandó kölcsönök iránti kérények az egyesület titkáranál, *Mezner* *Emil* ügyvédnél (IV. Ujlag-utca 12. sz.) e hó 20-ikáig nyújandók be.

HUNGARIA-vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám. Gőz- és kádfürdők. Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Kitüntetés.** A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Weisz Fülöpnek, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatójának, a pénzügyi és közgazdasági téren szerzett érdemei elismerésül a harmadik osztályú vaskorona-rendet adományozta. Nagyon érdemes férfit ért ez a kitüntetés. Weisz Fülöp nemcsak Magyarország egyik nagytekinthető pénzügyi intézetének igazgatójában visz vezetők szerepét, de egyáltalában a legtisztelendőbb, a legkonzervatívabb és leghivatottabb férfiak egyike a pénzügyi világban. Mint embernek is, mint bankigazgatónak is olyan kvalitásai vannak, amelyek széles körök szeretetét, tiszteletét biztosították számára.

— **Utazási ösztöndíj.** A budapesti orvosgyegetem ezerforintos utazási ösztöndíjára hirdető pályázatot, melyre csak budapesti egyetemen végzett orvosok pályázhatnak. Az ösztöndíjnak hat hónapot Bécsben, hat hónapot Berlinben vagy Párisban kell töltenie. A folyamodványok február 14-ig adhatók be.

— **Bucsnilövés éles tőltényvel.** A Gelich tábornok temetése alkalmával kilőtt ágyugolyó ügyében a katonai batóságok erőlyesen folytatják a vizsgálatot. Eddig megállapították, hogy a golyó először a villamos vasut sínjei között, mintegy 500 lépésszóra az útétől, egy gránitkockára esett, ezt összezsuzta, innen a ház falára ugrott, majd erről is lepattanva, a déli vasut magas tőltésének egyik kőlanjára esett, melyről, erejét veszítve, hullott a földre. A golyó közönséges gyakorló löveg volt, melyet csak nem rég használtak a tüzérségnél. A löveg ólomból van készítve, súlya mintegy öt kiló lehet s kívülről bórrel van bevonva. Átmérője nyolc centiméter a kilenc centiméteres ágyúknál, tehát egy centiméterrel kisebb mint a kaliber, így a löpor teljes feszerrel nem érvényesülhetett egészen, különben valószínűleg nagyobb pusztítást okozott volna. Az a feltevés, hogy a golyó gondatlanságból maradt az ágyúban, teljesen ki van zárva, mert a temetés napjának délelőttjén, mielőtt a legénység ebédelni ment volna — tehát néhány órával a kivonulás előtt — be kellett tenni az ágyúcsőbe a gáz-elzáró gyűrűket, melyeknek helyes beleszítése gondos munkát igényel s a gyűrűk csakis akkor helyezhetők el, ha az ágyúcső üres. A gyűrűket a tiszték jelenlétében tették be a díszlővekre kirendelt ütő ágyúba és ezután tőltötték meg az ágyúkat.

A tüzérség ugyanis az új szabályzat értelmében tőltött ágyúkkal vonul ki oly esetekben, ha lödőzésre megy. Az ágyúkat úgy tőltik meg, hogy a lövegüregbe előbb beeszik a löveget, ezt a tőltőbottal előre nyomják a cső csavarodásába, hogy ezekbe megszorulva, szilárdan feküdjön s a löveg mögé helyezik el a hengeralakú selyem löporos zsákokat, melyben mintegy másfél kiló puskapor van. A gyakorlati és díszlővekre használt löporos zsákok jóval kisebbek, mint az éleslővegekhez használtak, mert ezeknek körülbelül csak egy fél kilónyi a löportartalmuk, minthogy pedig az ilyen kis zsákok menőközben előre csuszhatnak a gyújtólyuk alól s így a gyutaes tüzszaga nem sütné ki azokat, az ilyen tőltény elé löveg helyett egy lemez-papírból készült henger tesznek, hogy a löporos zsákok ne fixirozva.

Ugy látszik, valamelyik tüzér lösszából, hogy felelőtlenség keletkezésén okozzon, azalatt, míg a lövegcsőbe edéget, kivette a papírhengert valamelyik ágyúból, — hogy melyikből, azt még most sem lehetett megállapítani — és helyere betette a bórrel bevont gyakorló löveget. Az éles lövest az ütőnél senki sem vette észre és katonai részről legelőször egy vezérkari tiszt ment a helyszínére, hol értesülve a történetkről, sietett a főkapitányságra, majd ki a tüzérkaszárnyába, a hová ő vitte meg az ütő tisztjeinek az éles lövés hírért. Az éles lövés csatlótanása nem tűnt erősebbnek, mint a többi, mert a papírhengerek a többi ágyúban is lefajtották a löport, innen magyarázható, hogy az ütőben semmi rendkívülit sem vettek észre. A hír vétele után báró Rühling tüzérezredes azonnal jelentést tett Lobkowitz herceg hadtestparancsnoknak.

Érdekes, hogy a nyolcvanas évek elején, mikor Lobkowitz herceg tüzérezredes volt még, szintén történt egy éles ágyúlövés a főváros területén. Az új épület udvarán süttöttek el véletlenül egy teljesen felszerelt ágyúval (Hohlgeschoss) tőltött ágyút, de szerencsére ez sem okozott kárt senkiben. Az ágyúcső fekvéséből akkor kiszámították, hogy a golyó a városligetben eshetett le, ki is mentek a helyszínére s ott megtalálták a szétrobbant löveg törmelékeit. A golyó a liget egyik elhagyatottabb részében esett le, úgy, hogy szétrobbanását nem vette észre senki s így ez az eltévedt lövés sokáig titokban maradt.

— **Egy német költő ünneplése.** Majna-Frankfurtból jelentik nekünk, hogy a főpolgármester és a városi tanácsnak egy küldöttsége ma Jordan Vilmos költőnek 80-ik születésnapja alkalmából egy okiratot adott át, amelyben értesítik a tanácsnak arról a határozatáról, hogy a városi könyvtárban felállítják a költő mellszobrát. Vilmos császár Jordánnak a harmadosztályú vörös-sas-rendet adományozta a szalag. Számos tudományos egyesület díszes kiállítású üdvözlő iratot küldött a költőnek, akinek barátai és tisztelői is szép ajándékokat adtak át.

— **Mennyire jutottunk!** Alfred Capus a párisi Figaróban a következő szellemes jelenettel illusztrálja a franciaországi állapotokat:

A törvényszéki elnök (kihirdeti az ítéletet): Az esküdtek a vádlottat egyhanguan halálra ítélték.

Az elítélt: Egy szót szeretnék szólni!

Az elnök: Beszéljen!

Az elítélt: Cinkostársam volt!

Az elnök: Nevezze meg!

Az elítélt (röhögve): Ön ismeri ugy is, elnök ur.

Az elnök: Én??...

Az elítélt: A leghatározottabban merem állítani!

Az elnök: Mi a neve?

Az elítélt: (Szemtelenül.) Hogy mi a neve? Soh'se komédiázok, barátocskám. (Rámutat az elnökre.) Maga az! (Mozgás a hallgatóságban.)

Az elnök: (Vallat von.) Ez minden mondani- valója? Rendőrök, vezessék el!

Az elítélt: Természetes! Ez a legegyszerűbb! A

helyett, hogy tisztán magát, levezetett engem a börtönömbé. (A hallgatósághoz fordulva.) Ismétlem önöknek, hogy ez az ember cinkostársam volt! (Nagy mozgás.)

Egy újságíró: Ez az ember bolond!

Egy másik újságíró: (Bizalmatlanul.) Hm! Hm!... (Fejét csóválja.)

Az elítélt újságíró: Hogyan? Ön feltételezi egy törvényszéki elnökről? ... Óh!

A másik újságíró: Én nem tételezek fel semmit! Csak azt mondom, hogy a dolog különös.

Egy nő: (halak a szomszéd ához.) Az elnök első pad!

Az elítélt: (nagy hangon.) Megmaradok állítá- som mellett! (Zaj.)

Az elnök: Csend legyen!

Az egyik újságíró: (ízasan jegyez.) Szenzációs eset!

Az elítélt: Új vizsgálatot követelek!

A másik újságíró: Igaza van!

Az elnök: Ki fogok vezetetni mindenkit, ha meg- jegyzéseket tesz!

A hallgatóság: (mozog.) Az kellene csak!... Gyilkos!...

Az egyik újságíró: (Az elnökhöz.) Tisztázza ma- gát előbb!

Az elnök: (koilegához.) Mi az önök véleménye?

Egy bírő: (ragyon hidegen.) Komoly dolog!

Egy másik bírő: Jobb szeretek a magam bőr- ben lenni, mint az önében.

Az elnök: (ízgatottan.) De az Isten szerelméért kedves barátaim, csak nem hiszik!...

Egy jobboldali bírő: Reméljük, hogy ez a nyo- morult hazudik!

Egy valódi bírő: Vagy legalább is tufoz!

Az egyik újságíró: (folytatja jegyzeteit.) Nagy botrány az igazságügyi palotában!... Rablógyilkos törvényszéki elnök... (Nagy zaj. A karzatot ki- őrítetik.)

— **Szerencsétlen vadászat.** Fiuméből jelenti levelezőnk, hogy Tink Ferenc állatorvos a Fiume mellett lévő Ogulinban vadászat közben egy medve barlangjára bukkant. A múlt vasárnap maga mellé vette Szalopek Miklóst és Sztipetics Ferencet, két ismeretes falusi vadászt, akikkel felkereste a medve tanyáját, Szalopeknek sikerült a medvét odujából kizavarnia, mire lesbe állottak. A hatalmas medve egyenesen nyugatma megzavarójának tartott. Tink és Sztipetics a medvére süttöttek fegyverüket, mire az vad ordítással irányt változtatva, menekülni igyekezett, Szalopek azonban eleje került és rálőtt. A lövés csak könnyen sebezte meg a medvét, mert még vadabul rohant Szalopekre, ki újra lövése emelte fegyverét, de az esütőtrökönt mondott. Szalopek erre a puská- aggyal sujtott egy nagyot a medve fejére, mitől az kissé megtántorodott ugyan, de ekkor rávetette ma- gát Szalopekre és földreperete. Szalopek kiáltására előrohant Tink és Sztipetics, kiknek láttára a medve elmenekült, otthagya áldozatát, akinek akkora már jobb kezet tövéből kitérte és orrát is leharapta. Az 69 éves, nagyírú vadászt haldoikolva vitték haza. A

medve felkutatására több vadász indult az ogulin erdőségbe.

— **A katolikusok gyarapodása.** Rómából táv- iratozzák, hogy az anatóliai püspök jelentése szerint százezer nesztorianus belépett a katolikus egyházba. A szultán a dolog miatt nagyon fel van háborodva, úgy hogy valószínűleg konfliktus tör ki a Vatikán és a porta között. A nesztorianusok a keleti egyháznak egyik szektája és vezetőjük, Nesztor után viselik nevü- ket. Nesztor antiochiai presbiter, majd 428-ban kon- stantinápoli patriárka lett, ahol azt a tant hirdette, hogy Krisztusban külön isteni és külön emberi ter- mézet van, tehát Mária nem Isten anyja, hanem csak Krisztus anyja, ami egyértelmű azzal, hogy a Meg- váltó kettős személyiségű bir. E miatt Cyrillus alexandriai patriárka bevádolta az efézusi koncilium előtt, mely erre kiátkozta Nesztor tanait, őt magát pedig megfosztotta állásától és helységről-helysére cipellette, mignem 450-ben nyomorultul meghalt. Ha- lála után azonban majdnem 200 évig vitatkoztak tanai fölött. Követői az egyház üldözése következté- ben szüzlöltek és Kaldeai keresztényeknek nevezték magukat. Egy részük már régebben belépett a római katolikus egyház kebelébe; a többiek — mintegy 300.000-en — pedig föntartották ősi ritusu- kat, mely főképp abban különbözik a római kato- likusokétól, hogy papjaiknak meg szabad nőszülni és miséjükben hiányzik az urfölmutatás.

— **A felhasznált alter ego.** Amerikában, ahol felhasználnak mindent, legujabbban valaki érdekes módon értékesítette az — alter egóját. Ez a valaki pedig senki más, mint Mac Kinley, az Egyesült Álla- mok élnöke.

Felfedezett ugyanis egy rendőrt, akinek arca a családias hasonlított az övéhez és mikor minapában egy ünnepély alkalmából meg kellett tisztelnie jelen- létével Chicago városát, beültette a polcemant egy nyitott kocsiába és a szegény alter ego szorgalmasan hajlongott, köszönetet egész uton, az indóháztól a szállodáig, közbe pedig bőrig ázott a zuhogó esőben, mindez Mac Kinley ur nevében. A valódi elnök pedig ezalatt csukott kocsiában, kényelmesen követte a menestet.

— **Micsoda ember ez a mi elnökünk,** ujjongtak a yankeek, ime már szakadó esőben is nyitott kocsi- ban ül, csakhogy nekünk örömet szerezzen!

És a szerencsétlen polcemant csakugyan iszo- nyatos náthát kapott!

Igy olvastuk ezt a Figaróban. Gyanus, nagyon gyanus! A franciák semmiáron sem akarják komo- lyan venni az amerikai köztársaság elnökét!

És eszünkbe jut az adoma arról az emberről, aki, mert egy vörösnyakkendő ur egyszer ellopta az óráját, be akart kísértetni a rendőrrel minden vörös nyakkendő embert!...

— **A Mentőegyesület gyűlése.** A budapesti önkéntes mentőegyesület választmánya tegnaptartotta az évi első ülését, gróf Andrássy Aladar elnökölte alatt. Az ülés terjedelmes tárgysorozatából főlemlé- tesre méltó, hogy az egyesület a budapesti kerületi betegsegítő pénztárral közvetlenül, a többi hasonló célu pénztárakkal közvetve tárgyalást kezd arra nézve, hogy a betegpenztáraknál biztosított egyéneket a mentők szállítsák kórházba és ezért a penztárak évi atalányt fizessenek. Tudomásul vette a választ- mány, hogy a nagyközönséghez intézett szöveget anyagi- lag keveset eredményezett, még sok gyár, ipar- telep, pénzügyintézet és magános van a fővárosban, aki mit sem adakozott. A 100.000-ik eset alkalmával kiirt pályázatban csak dr. Atzél és Lichtmann Viktor orvos- növények, mentők vettek részt, a 20 és 3 aranyat nekik ki is utalványozták. Elhatározta a választmány, hogy a vidék nagyobb városában is rendez a bal- eseteknél való első segítség betanítására fölválaszó- kat, még pedig első sorban a gyári és ipari alkal- mazottak körében. Az idei közgyűlés idejéül február 26-ik napját tűzték ki és elfogadták a számvizsgáló- bizottság jelentését, amely szerint 19.000 forint hiány mutatkozik.

— **A főispán kocsisa.** Pápáról táviratozzák: Fenyvessy Ferenc főispán kocsisát ma reggel a pápai határban agyonszurva találták, a fejét a gyilkosok levágták. A kocsist, akinél tegnap este a korcsában nagyobb összeget láttak, a pápai határban kirabol- ták, azután pedig meggyilkolták. A rendőrség a tet- teseket nyomozza.

— **Halálkozás.** Kállay Jenőné, született Szabad- szállásy Mariska életének 88-ik évében hétfőn Tor- dan elhunyt. — Haas József, a csongrád-mindszenti vasuti állomás előjárója é h 8-án Budapesten meg- halt. — Ma délelben meghalt Gulden Gyula, a Ganz- gyár igazgatója és vezérigazgató helyettese, aki két- két év előtt ünnepelte meg szolgálatának 25 éves jubileumát. A király a magyar ipar terén szerzett érdemeinek elismerésül előbb a koronás arany- kereszttel, majd pedig a Ferenc József-renddel tü- nette ki Guldent.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finan- ciroz találmányokat és beajastro- moz védjegyeket.

Felvilágosítás díjtalan.

— **Eltűnt herceg.** A német lapokat nemrég bojárta az a hír, hogy herceg *Löwenstein* Lajos nyomtalanul eltűnt és a családja sem tud róla semmit. Most *Frankfurtból* táviratozzák, hogy a herceg élet-jelt adott magáról. Megírta családjának, hogy hónapok óta utban van és legközelebb hazatér Németországba.

— **A kis Robinson.** *Schneider* Arthur magyar államvasuti ellenőr még a múlt év május havában bejelentette, hogy Elemér nevű tizenhárom éves fia eltűnt hazulról. A kis fiuban már régen mutatkoztak kalandos hajlamok, sokszor ábrándozott tengerekről, más világrészekről, a szülői ilyenformán azt hitték, hogy a fiuk Fiuméba utazott és ott hajóra ült. A rendőrség sokáig nyomozta az eltűnt fiut, a nélkül azonban, hogy hollétét kipuhatolhatta volna. Most *Schneider* fiától levelet kapott, amelyben azt írja, hogy jól megy a dolga. Részletesen megírja egyúttal egy évi hányattalásának történetét. A fiu eltűnésekor egyenesen Fiuméba utazott s ott az *Aeolus* nevű kétárbocos angol kereskedelmi hajón inasnak vettette föl magát, amelyvel Bombaybe utazott. Jól viselte magát s hamarosan megnyerte felebbvalóinak szeretetét. Megtanult angolul, spanyolul, sőt a hajózás tudományából két angol hajóistiszt vezetésére alatt már kétszer vizsgázott is, ugy hogy már matrózái léptették elő. Apja természetesen megüri a levélnek s visszavonta fia köröztesését.

— **A manila hős amazonok.** Véres csata folyt az észak-amerikai csapatok és a manila sereg közt, amely temérdek veszteséget szenvedett. Londonból táviratozzák, hogy az amerikai hadak vezére *Washingtonba* jelentést küldött a legutolsó ütközetről. Elmondja a harceti tudósítás, hogy az esetet manila hősök között *lét asszonyt* találtak katonaruhában, főtig lenyirt hajjal. Állítólag igen sok asszony-katona harcolt az amerikaiak ellen a manila seregben.

— **Facér katonazenészek.** Az osztrák császárváros minden rendű muzsikusi, hölgyzenekari és magyar cigánybandái már régóta agyarkodtak a bécsi katonazenekarokra, amelyek miatt ők nem jutottak keresethez, mert a mulatóhelyeken és a vendéglőkben szivesebben alkalmazzák a katonazenészeket. Ezentul egészen más lesz a helyzet. A közös hadügyminiszter ugyanis ma elrendelte, hogy a bécsi helyőrség ezredemek zenekaraiban be kell tartani a meghatározott létszámot, vagyis nem szabad egy zenekarban *negyvenhárom* zenésznél többnek lennie. A katonazenekarok ugyanis sokkal több zenészt alkalmaztak, sőt jutalmakkal, kedvezményekkel és pótlékokkal folyvást emelték a zenészek számát, hogy egy-egy zenekar emberei feloszta három helyen is játszhassanak esténként, mert ez az ezred pénztarába nagyobb jövedelmet hajt. A hadügyminiszter rendelete következtében a katonazenekarok karmesterei már ma temérdek zenészt bocsátottak el.

— **Az epigonok.** *Rácz* Laci, a *Rácz* Pál 36-ik fia, jó ideig hegedült a Millennium-kavéházban, míg nem egy szép napon elhódította az élelmes *Kommersz-kavéház*. A Millenniumban nagy volt ezen a szomorúság és tíz cukorral se lehetett megédcsíteni a pikkolókat. De a tapasztalt és róka hírében álló millenniumosnak csakhamar megjött a mentő ideája és ma már nagy garral és nagy betűkkel hirdeti a 37-ik *Sarkózy* Bandit.

— **Mascagni felesége beteg.** *Livornóból* táviratozzák, hogy *Mascagni* felesége súlyosan megbetegedett. Valószínű, hogy veszélyes operációt kell kiallania. *Mascagni*, aki az imadásig szereti nejét, egy pillanatra sem távozik a beteg ágya mellől.

— **Sikkasztott a bátyjától.** A budapesti büntetőtörvénysekhez nemrég íjijelentés érkezett *Herzmann* Károly, a *Herzmann-kavéház* üzletvezetője ellen. A főjelentő, mint ma kiderült, nem volt más, mint *Herzmann* testvérbátyja, akitől az üzletvezető sikkasztott. *Herzmann* Károlyt ma *Polonyi* vizsgálóbíró kihallgatta és elrendelte letartóztatását.

— **Megszökött bűnösök.** A *regensburgi* rendőrség táviratilag értesítette a főkapitányt, hogy *Bauer* József szabó egy gyilkosság oikövetése után onnén megszökött. — A *glasgowi* ren őrség egy sikkasztót körözött. *Junger-Pattin* Sándor *glasgowi* lakos *nyolcvanhat* forintot lopott valakítől értékpapírokban és nyomtalanul eltűnt.

— **Öngyilkos százados.** *Fogarásról* jelentik, hogy *Capp* özős hadseregbeli százados tegnap a gyakorlat után hazament s legényét kiküldte a szobából, annak fegyverével agyonlötte magát. Tettének oka gyógyíthatatlan idegbaja volt. Halálát különösen a legénység gyászolja, melylyel valósággal atyailag bánt.

— **Cselédek kiházasítása.** A székesfőváros az erkölcsös nőeselek kibazasítására szolgáló *Sieber-Penik* alapvány 105 forintos jutalomdíjára pályázatot hirdet. A jutalomdíjat csak olyan nőeseledeknek adják, aki szolgálatában hűséget, szorgalmat, erkölcsös magaviselet tanusított, s aki hosszabb ideig volt *gy gazda* szolgálatában.

— **Leégett postahivatal.** *Mármaros-Borsa* községből írja levelezőnk, hogy az odavalló postaépület kigyuladt s porig leégett. A postamester, *Balogh* Lajosné többek segítségével valóságos élete kockázatásával mentette ki az irományokat és a kinosztári pénzt, míg saját vagyona teljesen odaveszett s ő maga három apró gyermekével hajlék nélkül maradt.

— **A zsebelyi mérgekeverők.** *Temesvárról* jelentő levelezőnk, hogy *Dogáriu* János kir. táblai bíró a jövő héten fogja elreferálni a zsebelyi mérgekeverők bűnügyét a tábla teljes ülésén. Az *obádi* mérgezés bűnügyében tegnap fejezte be a vizsgálatot *Gerdánovits* Sándor vizsgálóbíró. A kihallgatott *tizennyolc* tauu határozottan azt vallotta, hogy a mérgekeveréssel s emberléllel valódtak közül *két asszony szerelem* miatt *ölte meg az urát*. A két szenzációs bűnügyben nemsokára érdekes végtárgyalás várható, amely elé jogászörökben élénk érdeklődéssel tekintenek.

— **Hradil pöre.** Holnap kezdődik Bécsben *Hradil* Alfonz pörének végtárgyalása. Emlékeztess, hogy *Hradil* Budapesten meggyilkolta és kirabolta *Koch* Katalint és huszonhárom nap mulva Bécsben is rablójlikosságot követett el. A magyar bíróság már leszámolt a gonosztevővel, akit életfogytig tartó fegyházra ítelt; az osztrák területen elkötötet bűntettéért holnap fogják felelősségre vonni.

— **Rablók garázdalkodása.** *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozza tudósítónk: *Perbenyiken* az éjjel rablók törtek be a fogyasztási szövetkezetbe, a postahivatalba és végül a vasuti vendéglőbe. A fogyasztási szövetkezet és a postahivatal tisztviselői a zajra fölébredtek és megugrasztották a betörőket. Innét a vendéglőbe mentek, amelyet teljesen kifosztottak. A csendőrség nyomozása még eredménytelen.

A kerékpár-adó.

— Kép a jövőből. —

Minden kerékpár után kerékpár-adót kell fizetni. Adót nem fizetnek a közhivatalokban lévő szolgálati kerékpárok után, a kizárólag eladás céljából az üzletekben lévő kerékpár után, továbbá a gyermek-kerékpár s azok után a kerékpárok után, amelyeket beteg emberek használnak. Minden kerékpáros köteles a rendőr fölszólítására megállani s igazolni, hogy az adót megfizette.

Az egyik kerékpáros: Szerencse fel!
A másik kerékpáros: Szerencse fel! Ön miben biciklizik?

Az egyik kerékpáros: Szívujjamban. És ön?
A másik kerékpáros: Köszönöm kérdését, tüdővizényőben.

Az egyik kerékpáros: Oh, oh, és ez komoly?
A másik kerékpáros (bizalmasan): Dehogy, csak nem akarok adót fizetni!

Az egyik kerékpáros: Hahaha! Éppen, mint én!
Egy közvendőr: Hohó! Álljanak meg! Lássuk csak, leszarták-e az öt forintot a biciklizésért!

Az egyik kerékpáros (szomorúan): Nem, én beteg ember vagyok!

A másik kerékpáros (sónajtvá): Én is!
A közvendőr: Azt mindenki mondhatja! Van-e orvosi bizonyítványuk?

A két kerékpáros: Tessék!
A közvendőr: Hm, Hm! — Rendben van, tovább mehetnek!

Az egyik kerékpáros: Ez borzasztó! Állj öt perce indultam el hazulról és már hetedszer kellett leszállanom a gépről!

A másik kerékpáros: Én már megszámlálni se tudnám!

A közvendőr: Hát minek szállnak le az urak? Olvashatták az újságokba, hogy elég, ha megállanak és igazolják magukat!

Az egyik kerékpáros: Ugyan kérem, hiszen nem állíthatjuk meg a gépet, ha le nem szállunk.

A közvendőr: Nem-e? Ilyet ne mondj az ur! Ha nem lehetne, akkor nem állana a rendelőben!

A két kerékpáros: (vállat von és eibiciklizik).
Egy másik közvendőr: Hohó! Megálljanak! (Az előbbi jelenet ismétlődik).

A két kerékpáros: (eszáll és gyalogszerrel tolja maga előtt a biciklit).

—kó.

FOVÁROS.

(*) **Subvenció.** Az egyetemi ifjuság segítő egyesületének küldöttsége tiszteltt ma a polgármesternél s kérta, hogy a főváros az egyesületnek ezer forint subveniót adjon. A polgármester biztosította az ifjakat az egyesület céljai iránt való rokonszenvéről, de kijelentette, hogy a főváros mostani pénzügyi helyzete nem engedi meg, hogy az ifju-

ságnak olyan nagy szubveniót adjon, amekkorát kér. Az ó-budai hitközég küldöttsége is járt ma a polgármesternél és segítséget kért arra, hogy erősen megviselt templomát restaurálhassa. A polgármester ennek a küldöttségnek is biztató választ adott. Az országos nőképző egyesület folyamodvány alakjában terjesztette elő kívánságát. Három évre, évenként 4000 forint subveniót kér, azonkívül az egymilliósi millenniumi alapítványból is 4000 forintot.

(*) **A bicikli-adó.** Ismeretes dolog, hogy a főváros közzgyűlése a kerékpár megadóztatását rendelte el. A helyügyminiszter jóváhagyta az erre vonatkozó határozatot, de megkövetelte, hogy részletes szabályrendeletet dolgozzon ki a főváros. A pénzügyi osztály a szabályrendeletet ma megcsinálta. A szabályrendelet fontosabb intézkedései a következők:

Minden kerékpár után kerékpár-adót kell fizetni. Adót nem fizetnek a közhivatalokban lévő szolgálati kerékpárok után, a kizárólag eladás céljából az üzletekben lévő kerékpár után, továbbá a gyermek-kerékpár s azok után a kerékpárok után, amelyeket beteg emberek használnak.

A kerékpáradó egy évre öt forint, amit minden év január elsején kell megfizetni az illetékes kerületi elüljáróságnál. A kerékpáradó megfizetésének igazolásául pléhjegyet adnak ki, amelyet szembetűnően kell ráakasztani a kerékpár kormányára. A szolgálati kerékpároknak külön pléhjegyet adnak ki.

Aki évközben szerez kerékpárt, az egész évi adót meg kell fizetnie. A vidékről a fővárosba jövő kerékpárosoknak a vámfelügyelőnél nyolc napig érvényes igazolványt kell váltaniok, amelynek az ára egy korona. Ha nyolc napnál tovább marad a fővárosban, az egész évi adót meg kell fizetnie. A kerékpárokat minden esztendőben legalább egyszer összeírják. Minden kerékpáros köteles a rendőr fölszólítására megállani s igazolni, hogy az adót megfizette. Aki az adót nem fizeti meg, az huszonöt forintot fizet s amíg az adót megfizeti, a kerékpárt kézi zálognak visszatartják. A kerékpáradó ellen a közigazgatási bizottsághoz lehet fölébenni, a bizottság határozata ellen pedig a közigazgatási bírósághoz. A szabályrendelet 1900 január hónap elsején lép életbe.

(*) **Uj adó.** *Balanek* Antal korcsmárost is bántja a főváros deficites háztartása és a baj csökkentése végett új adót ajánl. A palackbort, a konyakot, pálinkát s a patikában árusított vasasbort akarja megadóztatni. Ötven krajcárig 5 krajcár, egy forintig 10 krajcár, két forintig 20 krajcár adót akar a palackborokra kivetni. Minthogy *Balanek* a kimért bort nem akarja megadóztatni, nyilvánvaló, hogy ő a szegény korcsmárosokra is gondolt, talán első sorban.

SZINHAZ. MŰVÉSZET.

** **Filharmonia.** Ma este tartották meg a filharmonikusok a *Vigadó*ban hetedik hangversenyüket, amely *Schumann: Genovéa* nyitányának pompás interpretálásával kezdődött. *Raff: f-dur* szimfóniája a maga természetes szépségével sok örömet okozott a zeneértőknek, akik divatos koncertjeinken oly ritkán találkoznak ezzel az előkelő és fényes tehetségű kompozitornal. Nagy hatást ért el *Wirk* Antal, a nagy nevű berlini művész, aki *Mendelssohn: érzelmes Hegedűversenyének* hegedű-szólamát perfekt technikával és igazi művészettel játszotta. *Major* Gyula: *Suite romantique*ja volt a mai műsor ujdonsága, amely már több előkelő külföldi hangversenyen aratott sikert. A mű dallamossága és fordultatos instrumentációja sok dicséretet érdemel, a közönség elismerő tapsal fogadta.

** **A Népszínház ujdonsága.** A *Népszínház* legközelebbi ujdonsága *Jones* Sidneyné, a *Gésák* szerzőjének, *Hörög rabszolgá* című operettje lesz. A színház már hetek óta készül a darabra s *Ferenzi* József rendezőt Londonba küldte a rendezés tanulmányozása végett, ahol az operett egy év óta állandóan műsoron van. A *Görög rabszolgában* a színháznak csaknem egész személyzete vesz részt s új díszletek, jelmezek és butorok készülnek hozzá. Az érdekes ujdonság bemutatója, értesülésünk szerint, február huszonegyedikén lesz.

A *Görög rabszolgá* különben nem kerül olyan simán a népszínház lámpák elébe, mint más közönséges operett-halandó. A kulisszák mögött már keserű könnyek is omoltak a darab, vagy jobban mondva a darab egy szerepe miatt. Mikor a szerepet kiosztották, egy bajos, görög hajadon szerepét *Blaha* Sárának osztották oda, aki minden aron az operett terén akar nagyra nőni s így természetesen nagyon megőrült legújabb szerepének.

Öröme azonban nem tartott sokáig. A *Hajnali karangzó* főpróbájának a napján történt, hogy *Blaha* Sárka kisirt szemekkel jött ki az igazgató szobájából.

— Mi az? Miért sír? — faggatta egy színházi szenzációkra éhes újságíró ismerőse.

— E... l... vet... t... k... a... a... a... szerepe... met a G... g... rög rabszolgából, — törtéte zokogva a szót *Blaha* Sárka.

A kulissza-szenzációnak igérkező kis affér

azonban alig egy félóra mulva békés megolást nyert. A direktor még a főpróba alatt a parcella fedett erkélye alá vonult Sárikkal, s ott konferált vele egy jó félórán.

Mire a konferenciának vége volt, *Blaža* Sárka szeméből eltűntek a könnyek és visszakarta a mosolygó ábrázatát.

— Visszakapta a szerepet? — sietett megkérdezni tőle az újságíró ismerőse.

— Nem, — felelte Sárka.

— Akkor nagy diplomata a maga direktora, ha ilyen hamar fel tudta szántani a könnyeit.

— Busásan kárpótlót.

— Mivel?

— Vasárnap fellépek a *Huszáresinyben* s az elvett szerep helyett egy vadonatúj huszáruniformist csináltat nekem a direktor!

... Így adta oda *Blaža* Sárka egy huszáruniformist a szerepért.

**** Goldmark operája Prágában.** *Goldmark* Károlynak *A hadiflooty* című új dalműve, amelyre a *Magyar Királyi Opera* is készül, e hónap tizenhatodikán kerül bemutatásra a prágai német színházban.

**** Molnár József temetése.** Ma temették az öreg *Molnár* Józsefet, a magyar művészek Nesztorát. Ebből az alkalomból kaptuk a következő levelet lapunk egy barátjától, aki jelen volt a temetésen:

Tekintetes szerkesztőség! Tudva, hogy a *Budapesti Napló* az az újság, amely a hazai művészet ügyeivel a legmelegebb érdeklődéssel és a leghivatottabban foglalkozik, közlök vele egy esetet, amelynek nyilvánosságra hozatala adattal szolgálhat közéletünk szellemének ismeretéhez.

Molnár Józsefet, a 78 éves, agságbán elhunyt magyar festőművészt ma délután temették. Kedves, nagylelkű jó ember volt, s mint művész olyan, aki a multak legszomorubb napjaiban is hű maradt az ő szűken jutalmazó, szerény hazájához, és esetjével biztatta a csüggedőket, és a külföld előtt is becsületére vált művészetével nemzetének. Elhanyagolt erővel is dolgozott élete utolsó percéig, szerényen, elvonultan élt, nem bántva ifjú kollégáit, sem rossz nyelvel, sem kapzsisággal. Utóbbi volt, a legnemesebbek közül. Most meghalt. Elmentünk a temetésére, s azt hittük, abban a lélekemelő látványosságban lesz részünk, amely a szellemi munkások új nemzedékének a régi idők tisztas alakjai iránt tanúsított kegyeletével hatja meg a lelket.

Az agy magyar festő végtisztességén, az öreg *Brodszky* kívül egyetlen egy művészt sem láttunk. Nem volt ott sem a *Magyar Országos Képzőművészeti Társulat*, sem a *Magyar Képzőművészek Egyesülete*. A hálas utókor sem képviselte a művészek közül. De igen, egy ember, a minisztérium művészeti osztályának főnöke, dr. *Lippich* Elek, akinek figyelme és érdeke, úgy látszik, sok mindent pótolni van hivatva. A művészeti referens kondoleált a lesújtott családunk és tolmácsolta a *Wlassics* miniszter részvétét. Tehát megint a minisztérium, megint csak a laikusok. A tisztelt művész urak, akik élénken protestálnak az ellen, hogy művészeti ügyekben a civileknek is legyen véleményük, vajjon nem szavaznak-e holnap bizalmatlanságot *Wlassics*nak, és művészeti tanácsosának?

**** A dramaturg-császár.** A *Berliner Börsencourir* keddi számában olvassuk a következő nem érdektelen sorokat:

A császár ma délből villásreggelire vendége volt gróf *Hochburg* főintendánsnak. Ez alkalommal egy új szindarabot olvastak fel a császárnak.

Mintha tavol, jövőre időknek szárnysuhogása hallatszanék ki ezekből a sorokból. Minden esetre őrv edetesebb az emberiségre, ha ifjú, hatalmas császár, a helyett, hogy egy új puskát, vagy ágyút próbálnak ki, keziratban levő szindarabot hallgatnak meg. A *Neue Freie Presse* értesítése szerint különben *L'Arrangé* Adolfinak operaszövegét olvastak fel a császárnak, amelyet a német híresséti *Lortziug Regina* című hatamaradt operájához írt. A dalmű a berlini udvari operában kerül bemutatásra.

**** Aki a német színészet miatt busul.** Nem kis küzdelembe került, ami *Temesvárt*, ezt az intelligenciáról ismeretes délvidéki várost meg lehetett hódítani a magyar színészetnek. Most, hogy ez sikerült s a német színészet, amint reméljük, soha be nem teszi többé a lábat ebbe a derek varosba, akad egy *temesvári* újság, amely elég merész és cinikus visszacsúri a német truppokat. A *Neue Temesvárer Zeitung* külön cikkcskét szentel ennek a keserűségnek. Szó nélkül is hagyjuk ezt a keserűséget, ha a

német színészet kimulása fölött való bánat kitörését nem köthetjük volna össze azzal, hogy vérbetetlen kicsinyléssel leszel a magyar színpadról általában. A *temesvári* újságcska azt mondja, hogy a német színészetnek a kipusztulásával vége a *temesvári* közönségre nézve a magasabb műveltségnek is, mert — így mondja — ezután már csak a *Két bakancsos* és a *Huszárosan* s egyéb ilyen darabok fogják járni s a *temesvári* színház, amely eddig valódi műtérmet volt, ezután csak hazafias csesemőlérléöntézet lesz. Így merészkedik írni a *temesvári* német újság. Valóban nagyon türelmes ez a magyar föld, hogy az olyan urakat, akik így írnak rajta, utána nem röpti a kidobott német truppoknak, hogy azokkal együtt soha többé magyar földet ne érintsen a talpuk. A hazafiatlan cikkcske egyébiránt, mint nekünk írják, mely megbotránkozást kellett *Temesvár* hazafias köreiben.

**** Előadás a spanyol drámáról.** A Szabad Liceumban tegnap a műgyetem pótépületében dr. *Huszár* Vilmos előadást tartott a spanyol drámáról. Az előadást válogatott közönség hallgatta végig. Huszár felolvasásában először a spanyol színház fejlődéséről, majd a spanyol nemzeti dráma jellemző vonásairól beszélt. Aztán az északi és déli dráma közt való különbséget fejtegette. Mig az északi dráma inkább analitikus és elmélykedő, addig a déli és par excellence a spanyol tiszta akció. Csupán tényeket ad, amelyeket a szenvedély mozgat. Majd *Calderon* egy nevezetes és karakterisztikus drámát elemelte és ismertette. A közönség az előadást lelkesen megtapsolta.

**** A nagyapái házbán.** *Torkos* Béla vígjátéka *A nagyapái házbán*, amelyet ma mutattak be a *Kisfaludy Színházban*, a régiebb modoru, bohózatos és érzelmes elemekkel tarkított darabok közé tartozik. A fiatal szerzőben van tehetség, de még sokat küzd a technika nehézségeivel. Van vídamsága is, meg törekvés, hogy természetes és jellemző alakokat állítson színpadra. Nagy igényeket nem szabad támasztani a vígjáték iránt; a kisebbeket kielégíti. A gondoskodó nagyapa és nagyanya kedves, rokonszenves alakok. A szereplők, különösen *Gyurmann* Alice, *Kovács* Sándor, *Latabárné*, *Kipolnai* Irén, *Latabár* Árpád és *Morvai* kedvelő játsztak. A nézőtér megtelt. A szerzőt sokszor kitapsolták.

**** Növendékek hangversenye.** *Somogyi* Mór államilag képzéssel zongoraművész igazgatósága alatt álló magán zene-konzervatóriumai (VII. kerület Erzsébet-körút 44. szám és IV. kerület, Károly-körút 2.) február 12-én a bécsi *Productus Színház* zongora-termében (IV. Váci-utca 24. sz.) délután három órakor hangversenyt tartanak. A műsor husz számból áll.

**** Az Országos Színész-Egyesületből.** Az *Országos Színész-Egyesület* tegnapi tanácsülésén letergnyalta az összes koncesszió-kérvényeket s *Baranyay* Mihályéna a kivételével, valamennyi igazgatónak a kérvényére kimondta a tanács, hogy pártolólaj terjeszti fel a belügyminiszter elébe. Nagyobb vitát támasztott *Szendrey* Mihálynak, az aradi színház mostani tükárának a kérvénye. Nyílt titok, hogy *Szendrey*, aki az új kassai színházat megkapta, *Leszky* András aradi igazgatónak a „strohmann”-ja s mint hogy az egyesület alapszabályai tiltják, hogy egy igazgató két színházat bérleljen, a koncesszió-kérvénynek ellenzéke támadt a tanácsban. A vita vége az volt, hogy a tanács többsége a koncessziót megszavazta. Érdekes volt még *Relle* Iván, a pozsonyi új igazgatónak a kérvénye, amelyet a tanács szintén pártolólaj terjeszt fel a miniszterhez. *Rakodczay* Pál reaktíválta magát és ismét folyamodott koncesszióért. A jövő évadon át a *szatmári* színházban fog működni. Új igazgató lesz *Romváry* Lajos, akinek a tanács szintén véleményezte a koncessziót.

**** A Grünfeld-Bürger-négyes.** A Grünfeld-Bürger vonós négyes társaság VII. kamara hangversenyt e hónap 12-iken délután 4 1/2 órakor a Royal-szálló termében *Better* Eleonora kisasszony dalnok közreműködésével tartja meg. A műsor következő számokat tartalmazza: *Krechner* Vonós négyes (előszőr), *Weber* Cecilia-Aria és *Beethoven* Leonora-Aria énekl *Better* kisasszony, *Mendelssohn* D-dur vonós négyes. — *Jozsef* Rózsavölgyi és *Tarsa* zeneműkereskedésében válthatók.

**** Miss Halton Amerikában.** *Miss Mary Halton*, mint egy bécsi újság írja, ajánlatot kapott egy amerikai impreszariótól a jövő évadban való vendégkörútra. Az angol szüret, tudvaleg maga is amerikai, aki az ottani színpadról szakadt a bécsi színpadra.

**** Strindberg-színház.** *Stokholmban* új színházat létesítenek, amelyet *Strindberg*nek, a hírneves svéd drámarónak, a nevével neveznek. A színház, amely-

nek alapításában *Strindberg* maga is részt vesz, a hírneves író születésének ötven éves fordulóján nyitják meg.

**** A betiltott Nazarénusok.** A *debreceni* színiügyi bizottság által a színpadról letiltott *Nazarénusok* ügyében amely a budapesti írói klubok előtt is szóba fog kerülni, a következőket írják nekünk *Debrecenből*:

A nagy siker után, amelyet a darab a vasárnapi bemutatón aratott, a közönség érdeklődése annyira fel volt csigázva, hogy hétfőre bérletben szüfolt házat vártak. De ekkor jött egy polgármesteri ukáz *Komjáthy* igazgatóhoz, hogy vegye le a darabot, mert sérti a vallásos erzületet. A darabban szent képek szerepelnek. És a helybeli ev. ref. egyház egyik irodalmi tere is működő tagja úgy találta, hogy a darab a katolicizmus malmára hajtja a vizet. *Ujlaki* hiába jelentette ki, hogy eszéágában sem volt darabjában vallásos erzületet sérteni. Darabja a *Bibliás emberek* című regénye után készült és utalt arra, hogy mikor a könyvet megírta, senki sem fűdözte föl, hogy ő akár egyik, akár másik vallásnak hízelegni akar, vagy a szegények vallását, a nazarénizmust csúflla akarja tenni. Ígyekezte tárgyilagoss is volt. Ezt egyhanguan elismerte a saító *Ujlaki*ról. Elismersell írt a *Bibliás emberek*ről a *Berliner Tagblatt* is, amely lapnak csupa protestáns olvasóközönsége van. A szerzőnek ezt a védekezését nem vették figyelembe. A népszínművet tavaly Szegeden is előadták és senki sem botránkozott meg rajta. *Ujlaki* darabját most könyvalkban adja ki és ezzel a közönség ítélőszéke elébe bocsátja a darabot, hogy az döntse el, vajjon volt-e ok a darab betiltására vagy sem.

**** A művészi utánzás.** *Kassáról* írják: A művészet iránt való érdeklődésnek egyik szíptomája az, hogy a vidéki irodalmi és közmívelődési egyesületek figyelmet szentelnek most már művészeti kérdéseknek is. Az idevaló *Kazinczy*-körben is hallottunk hosszabb fejtegetést a képzőművészetek köréből. Dr. *Stuhlman* Patrick olvasta fel a *Művészi utánzásról* szóló érdekes tanulmányát, amely a mostani művészeti aktualitásokból kiindulva világos nyelven szólít erről a kérdésről. A közönség látható érdeklődéssel és elismeréssel fogadta ezt az új vállalkozást.

**** Az államvasuti dalkör hangversenye.** A budapesti katolikus kör *molnár*-utcai díszes termében február 12-én fényesnek ígérköző hangversenyt rendez a magyar államvasuti dalkör. A dalkörnek ez lesz első nyilvános bemutatkozása. A magyar államvasuti dalkör *Wachtel* Károly államvasuti felügyelő és *Morandini* Viktor államvasuti tükár lelkes támogatása és *Rudass* János zenetanár kitünő vezetése alatt alig egy éve alakult, s a tagok szorgalma, buzgósága, lelkesedése és nagy anyagi áldozatai következtében ma egyike Magyarországnak legtöbb tagot számláló dalkörének. Mint értesülünk, az első bemutatkozó iránt a főváros zenés- és zenekedvelő köreiben is nagy az érdeklődés.

**** Magyar iparművészet.** Mindez ideig egyetlen egy folyóiratunk van, amely szakszerűen foglalkozik a művészettel s egyuttal oly művészi színvonalon áll a kiállítás, hogy a külföldi nagy művészeti folyóiratok mellé állítható: ez a *Magyar Iparművészet*. Most jelent meg ennek a díszes folyóiratnak első és második száma mintegy százharminc képpel, amelyek többnyire egész oldálny nagyságúak. Ez a megvesztegető dísz bizonyítja, hogy az ilyenfajta kiadványoknak is van közönségük, ha tudniillik jól szerkesztve s ha igazán művészi becsű az illusztrációs részük. De a *Magyar Iparművészet* szövege is kiválóan finom és érdekes. Mindenkinnek figyelembe ajánljuk például *Diner-Dénes* József nagy cikkét, amely finom kritikával szól a legutóbbi iparművészeti kiállításról. Kitünő és megszeríteleendő *Radics* Jenő tanulmánya a *National Competition*-ról, amely termékek igazsággal szolgál a zepedigógusainknak. A szöveg többi része is kiváló, az apró rovatok pedig bő képet mutatnak a külföldi és hazai iparművészeti törekvekre. Ezt a becses és igazán művészi díszű folyóiratot az *Iparművészeti Társulat* tagjai ingyen kapják, már e miatt is ajánlatos, hogy a művészet iránt érdeklődő belépjenek a társulatba, ami csekély évi öt forintba kerül. Az új évfolyamot díszes új boritekbán adták ki.

**** A lakásberendezések története** címen *Radics* Jenő, az Iparművészeti Múzeum igazgatója, február 10-én, pénteken délután öt órakor az Iparművészeti Múzeum dísztermében folytatódó előadást tart. Ez alkalommal a közpki lakásberendezéssel fogja ismertetni, részben eredetiben, részben pedig hities rajzokban bemutatni. Az előadásra csak *belegyűgyűgy* lehet benenni, melyek az Iparművészeti Múzeum utkari hivatalában díjtalanul kaphatók.

**** Rómer Floris szobra.** *Rómer* Florisnak, a kitünő magyar régésznek szobrot emelnek Pozsonyban, a tudós szülővárosában. A szobor a ferencendí

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fü-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havetők	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

LODEN	Sacco vattával bélelv	6.—
LODEN	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szőrme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gárdészeti bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI”-nál
JUSTITZ LEOPOLD

speciál lista loden-öltönyökben

Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

templom elé kerül, költségeit a magyar arkeologiai és embertani társulat gyűjtötte. Pozsony város ezer forinttal járult a szobor költségeihez.

*** Premier-botrány Bécsben.** A bécsi *Deutsches Volkstheater* csinos kis botrányok volt színhelvé tegnapi Herzl Tivadar *A mi Katóknak* című vígjátékának a bemutató előadásán. A darab már előzőleg hirre tett szert azon a révén, hogy a bécsi *Burg*-színház előadta előadásra s később az udvari intendantúra rendelkezéséből, még a bemutató előtt, levették a műsorról. Ez már előre nagy érdeklődést keltett a vígjáték iránt, annál is inkább, mert a *Burg*-színház egyik legbefolyásosabb tagja, *Schratt* asszony játszott volna a címszerepet s még ő sem volt képes keresztül vinni, hogy a darab előadását az udvari intendantúra megengedje. Ez volt az érdekes előzménye a *Deutsches Volkstheater* premiérének, amely nem is folyt le simán. A vígjátéknak erősen szatirikus eleve van a modern társadalom ellen s a közönség, mindjárt a darab elején, két partra osztott s egyik párt erősen tüntetett a darab ellen, a másik a darab mellett. Taps és püsszegés váltakozott a nézőtérben, sőt a harmadik felvonás végén megtörtént, hogy egy ur egy fűtyülével lépett akcióra. Erre nagy zaj támadt s a fűtyülő ur szüret rövidesen kitették a színházból. A bécsi premier-botrány annyiban közlekedt érdekel bennünket, hogy a darab szerzője, Herzl Tivadar, budapesti születésű.

*** A párisi színházak hanyatlása.** Érdekes kis kimutatás jelent meg a párisi színházaknak 1897. és 1898-iki bevételeiről. A bevételek összehasonlításából kitűnik, hogy a párisi színházak jövedelme az utóbbi évben erősen megcsökkent. A nagy operának 253.759 frankkal, a *Theatre Français*-nak pedig 142.843 frankkal kevesebb jövedelme volt 1848-ban, mint az előző esztendőben. A színházak közt egyedül a *Porte-Saint-Martin* színház volt az, amelynek jövedelme 1898-ban óriási emelkedést mutat. Ennek a színháznak a jövedelme 766.184 frankról, 2.286.777 frankra szokott fel. Ebben az óriási színházban *Cyrano de Bergerac* sikere fejeződik ki.

*** Külföldi színházak.** *Lauffs* és *Kraatz*, akiknek *Logenbrüder* című bohózatát a *Vigszínház* is előadta előadásra, *Pemperton órnagy* cím alatt új bohózatot írtak. — *Sudermann*-nak a *Három kőcsagotl* című új mesedramáját végleg levették a német színházak műsoráról. — *Mascagni*, aki *Az álarcos* című új operán dolgozott, felejtette ezt a dalművét és egy új operába fogott bele, amelynek szövegkönyve *George Sand* és *Mussel* velencei kalandjaiból és a híres francia regényírónőnek *Paolino* orvossal való viszonyából meríti tárgyát.

*** Gyermek hangverseny.** A *Telefon Hírmondó* apró hallgatói honap, (csütörtökön) ismét kedves kis gyermek-koncertben gyönyörködhetnek. *Basa* (Bácsi (Bássa Jenő) rendezői az ó kiscsiki számára ezt a hangversenyt is, amelyben rajta kívül mesélnek, énekelnek és muzsikálnak még: *Aranyos*, *Anna*, *Barna*, *Gizella*, *Léa*, *Olga*, *Rambowsky*, *Mariska*, *Gyöző*, *Lajos*, *Ódó*, *Zsuzs*, *Ádám*, *Géza* stb. Kezdeté delután 5 órakor lesz. — Este a felhőtlen szórakoztatásra az Operaházban a *Hugrondó* előadását, azután pedig a rendező *éjfélnél* követi a *Hírmondó*.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Báró Wesselényi Miklós kiadatlan drámája.** A Filológiai Társaságnak ma este *Heinrich* Gusztáv előklésével tartott ülésén dr. *Récsy* Viktor felolvasást tartott egy újabb irodalmi leletéről. *Collin Regulus* című ötfelvonásos drámája ez, amelyet báró *Wesselényi* Miklós fordított magyarra és amelyet a felolvasó eredeti, egykoru kéziratban 1895-ben Pannonnalman talált meg. *Wesselényi* a felolvasó szerint, hatalmas partfogója volt a kolozsvári magyar színészetnek, vagy 20—30.000 forintot költött rá és buzgólagában annyira ment, hogy az akkor Bécsben ünnepelt *Collinnak*, akit az osztrákok a maguk Schiller-jének neveztek el, *Regulus* című szép drámáját, amely a rómaiaknak egy ideális hőst ünnepli, lefordította magyarra. Magyar fordításban Kolozsvárot ő sző, Debrecenben, Pesten és Marosvásárhelyen egyenbánszoros adták elő. A tetszessel fogadott előadás után dr. *Hornvánszky* Gyula adott elő részleteket a *görög dráma eredete* című munkájából. — A felolvasások után dr. *Katona* Lajos tükörbejelentette, hogy a penzinsivániai egyetem megkötötte a kiadványait s csereviszonyba kíván lépni a társasággal. A tagok ehhez hozzájárultak.

○ **A Veszuvon.** Ez állat a cím alatt dr. *Hortáth* Ödön, az eperjesi jogakademia dekanja egy kis füzetet bocsátott közre. A díszes kiállítás füzet *Bösch* Árpád eperjesi könyvnyomtatás-intézetében 50 filléret kapható.

○ **Képek a mult és jelenből.** Ily című történeti, művészeti, irodalmi és társadalmi cikkek gyűjteményére hirdet előfizetést irodalmunk egyik kitűnő, régi munkatársa, idős *Ábrányi* Kornél, aki több, mint egy félszázada óta működik a művészet és az irodalom mezéjén. Ez idő alatt zenei működésén kívül számtalan oly irodalmi dolgozat is megjelent a napi és időszaki sajtó organumaiban, amelyek nem követték szorosan a muló napi igényekhez s változatos és maradandóbb aktualitásuknál fogva közvetlenebbül érdekelhetik a művelt olvasó közönséget. Az ily irányú dolgozatokból saját kiadása mellett számos válogatott rendezett sajtó alá, amelyek közülbeül 15—20 ivre terjedő kötetben április hó elején fog a husvéti könyvpiacra megjelenni. A terje-

delmes kötet előfizetési vagy előjegyzési ára négy korona, bolti ára hat korona lesz. Előfizetni vagy elő egyezni lehet a szerző kiadónál: Irányi-utca 22. valamint minden könyv- és műtárusnál. A megrendeléseket március hó 1-ig lehet megtenni.

FARSANG.

(**Az olaszok táncostélya.** A Royal-szálló narancsfakkal díszített termébe ma egy kis Itáliát varázsolt az a harminc tagu margerit-virágos rendezőbizottság, amely a *Circolo Italiano di Budapest* nevében egybegyűjtötte ott a köztünk élő olaszok színeit, hogy ugy olasz módra ök is kimulathassák magukat az idei farsangon. A természet az alkalomra gazdagon dekorálta olasz és magyar színekkel és babérfüzékkel, amelyek között ott fűgött *Umbertonak*, a re galantu-monak és a szép *Margherita* királynénak arcképe. Az est hangversenyyel kezdődött, melyben *Margherita Rizzi*, *Giovanna Neumannovics*, *Anna Hirsch*, továbbá *Lavizza*, *Czobor*, *Schwarz* és *Rupnik* működtek közre. A hangversenyt a Mollinári-erzed zenekara az olasz himnusszal fejezte be. A mulatságon résztvett az itteni olasz konzulátus egész tisztikara s ezenkívül különösen a művészvilág volt jól képviselve. A táncrend kis kartonkönyvecske volt, amelynek előlapját az olasz és magyar címer ékesítette. A táncokban hatvan pár vett részt.

(**Álarcos bál.** Az idei farsang utolsó élite álarcos bálja farsangvasárnap, február 12-én lesz a Vígadó összes termeiben a *Pesti Israelita Nőegylet* javára. A bál régi jó hírnevének tulajdonítandó, hogy az — álarcos báljaink között — rendszeren a legelőbbkelő helyet foglalja el. Az idei bál felül fogja mulni az eddig rendezett farsangi multságokat, miután számos fiatal s a legjobb körökhöz tartozó hölgy helyezte az alkalommal ismét kiállításba álarcon való megjelenését. — A tiszta jövedelem a *Pesti Israelita Nőegylet* által fenntartott *leányárvaház*, *árvamenhely* és *népnyelha* gyarmoltására fog fordítani.

(**A malomhivatalkók egyesülete** e hónap 18-ikán segély-alapja javára táncostélyt rendez a Royal-szálló termében.

(**Evezősök piknikje.** Az *Atléta Klub* előkelő publikumának bizonyára nagy része fog újból találkozni azon a pompásnak ígérkező pikniken amelyet e hó 12-én, farsangvasárnapján rendez a *Magyar Atlétikai Klub Cónakútjára*. A piknik a VI—VII. kerületi kör Andrássy-uti termeiben lesz. A táncrend érdekes emlek lesz. A rendezőség iródája a M. A. C. kasznóiban (Széki királyi-utca 22.) van.

(**A magyar tanítók kasznója** február 11-én jelmezes multságot rendez. Az estely 9 órakor kezdődik.

(**A Magyar Áru-ügynökök Egyesülete** 18-án társas-vacsorával, tombolával és táncos egybekötött zarkörű estet rendez a Royal-szálló földszinti termében.

(**Multság a Mátyásföldön.** A Menza-Akadémika javára a Mátyásföldön nagyobb szabású hangversenyt s táncmultságot rendeznek az ottani nyaralók e hó 18-ikán a nagyve degló termében. A multság iránt nagy az érdeklődés és valószínű, hogy a jötevény célra szép összeg gyűl össze. A meghívókat most küldik szét.

(**A budapesti székely társaság** február 14-iken, kedden este 8 órakor *Arados* Berta cimben onnművész közreműködésével társas estelyt rendez.

(**A terevarosi kasznó** e hónap 13-án saját dísztermében jelmezes multságot rendez.

(**Hangverseny es bál.** Az ügytisztviselők multságja március 12-én lesz a Royal-szálló termében. A bált ezután is hangverseny előzi meg a fővárosi legelőbbkelő művészenek közreműködésével. A program minden egyes pontja egyaránt érdekes és multható lesz. A bizottság a meghívók szíjkeküldéséi meg e heten megkezdte és kerü mind a okat, kik erre igényt tartanak, hogy ezt a fővárosi hírlapkiadóhivatali tisztviselők segélyegyesületével tudani sziveskedjenek.

(**A zivóváraljai magyar olvasó-kör** e hó 11-én neupan *Justh* Ferenc, a kerület országos képviselőjének tiszteletére zarkörű tanulmányt rendez. A táncvizsgálat megtartását a kör tagjai a képviselő iránt való vonzalomból pártatlanság nélkül határozták el.

(**A buttyáni kasznó-egylet** e hó 14-én saját helyiségében a boró-jenői zenekar közreműködésével zarkörű tanulmányt rendez.

EGYESÜLETEK.

(**Felolvasás.**) A *Kereskedelmi Szakmíveltséget Terjesztő Egyesület* megbízásából 9-en este 9 órakor az Ipar és Kereskedelmi csarnok helyiségében (V. Arany Janos-utca 29.) *Baussy* Deues tanár tart előadást a magyar irodalom köréből. Az előadásokon hölgyek is részt vehetnek.

(**A Magyar Turista Egyesület Budapesti Osztálya** tegnapi tartotta hetedik évi rendező közgyűlést az Akademia hetü dísztermében. Dr. *Téry* Ödön, aienök nyitotta meg a távollevő gróf *Teleki* Sándor helyett az ülést visszahívatva az egyesület mult évi öröndvény tevékenységére. Ezután *Hofeld* Henrik tükár terjesztette elő az egyesület mult évi működését feltüntető jelentését. Az egyesület leginkább a menedekházak építésére terjeszkedett ki a lefolyt évben. A főváros környékének legszob pontján, a

Dobogókön emelt *Báró Ebtös Loránd menedekház* teljese elkészült és ünneppélyesen fol is avatták. Az 5000 korona költséggel épült menedekházat a kiránduló közönség nagy számmal kereste fel. Az év folyamán vette kezdetét az egyesület második menedekházat a kiránduló közönség nagy számmal kereste fel. Az év folyamán vette kezdetét az egyesület második menedekházának építéseis a Magas Tátra *Ötök* katalánján. Majd a választások következtek. *Hofela* Henrik tükár és dr. *Ervény* Pál jegyző lemondtak tisztégükéről és helyükbe dr. *László* Mihály képviselőházi elnök segédtitkár és *Béni* Mihály földművelésügyi miniszteri tisztviselőt választotta meg. Meguitották továbbá a választmány harmadrészét is. Ezután dr. *Téry* Ödön tartott előadást hazai turistaviszonyainkról. A közgyűlés ezzel véget ért és a nagy számban megjelenő tagok, köztük sok hölgy átvonuláltak az *István*-fogadóba ahol banquet volt.

(**A budapesti kir. orvos-egyesület**) stomatologikus szakosztályában az új választás mezejénél következők választottak meg: elnöknek: dr. *Hat'yasu* Lajos egyet. m.-tanár, alelnöknek: dr. *Sándor* Samu, jegyzőnek: dr. *Dukasz* Márton, helyettes jegyzőnek: dr. *Fodor* János.

(**A budapesti olasz kör**) e napokban tartotta *Radó* Antal előklote alatt harmadik évi közgyűlést melyen az itteni olasz gyarmat tagjai nagy számmal vettek részt. Az elnök megnyitó beszéd és *Bölköni* mérnök tükári jelentése után jóváhagyta a közgyűlés a mult évi zárszámadásokat és a folyó évi költség-előirányzatot. A kör tisztikara így alakult meg: elnök: *Radó* Antal, alelnökök: *Ódó* Lipót és *Melocco* Peter; tükárok: dr. *Curti* Antal és *Rév* Zsigmond, pénztárnok: *Kornis* Mihály, gazda: *Gerla* Félix, könyvtárnok: *Halász* Zoltán. Választmány: *Greco* József, *Gentilomo* Hektor, *Santelli* Italo, *Lavizza* Vince, *Merli* Giovanni, *Melocco* Lénart, *Prister* György, *Sibilia* Donat, dr. *Bálint* Lajos, dr. *László* Mór, dr. *Pataky* Gyula, *Zoochi* Kajetan; számvizsgálók: *Luzsati* Rikárd, *Penso* Jakab és *Rosenzweig* Gyula. Az idei hangversenyyel egybekötött bál e hó 8-án lesz a *Royal-szállóban*.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Az új bíró esküje.** A budapesti királyi tábla ma deklótt összes ílést tartott, melyen dr. *Barna* Ignác, a minap kinevezett új táblai bíró letette az esküt *Sárkány* elnök kezébe.

§§ **A F. M. K. E. milliója.** Ismeretes a *Sembery* Imre millió örökségének a vitája. *Sembery* ugyanis *István* nevű fiát kitagadta és egész vagyonát a *Felvidéki Magyar Közreműködési Egyesületre* hagyta végrendeletében. A kitagadott fiu a bírósághoz fordult, de ugyanakkor az egyesület is azt kérte az ipolysági törvényesektől, hogy a milliót vagyont tegyek bírói zár alá. A törvényszék ezt a kérést elutasította s így határozott ma a budapesti tábla is.

§§ **Ártatlanul.** A közönséges polgári életben nagyon feketén szokott megjelenni *Kiss* Gyula és hü tarsa *Facsinay* Dezső. Mindketten ugyanis a kéményseprés tisztas iparát üzték gazdajuk, egy belvárosi kéményseprőmester javára. A mai tárgyaláson is szívesebben jelentek volna meg szokott gyerekljesztő kosztümjükből, mint abban a darócban, amelybe *Goruska* Anna, a gazdajuk cselője bujtatta mindketőt. A szemrevéval *Anna* még másfél évvel előt állított olyasvalamit a két legényről, amiért előbb *tizenkét* hónapi vizsgálati fogságot szenvedtek, majd pedig megkezdtek *három* és *fél* évi fegyházbüntetésüket, amelyből fél évet máig ki is töltöttek. Mert a leány vallomását, aki különben epileptikus rohamokban szenved s az első tárgyaláson is eláult, az orvosi szakértő is megerősítette s a törvényszék ezért mérte a súlyos büntetést az ifjakra. Ezek pedig ártatlanságuk tudatában pörújratást kérték s a törvényszék ma dr. *Guthi* Soma és dr. *Zachár* Gyula védők meghallgatása után visszaadta a tisztas kéményseprő iparnak a két ifjút, akiket *Goruska* Anna annyira befeketített. És honlap bizonyára a legmagasabb házak tetején kezdik újra a munkát, hogy minél magasabbról szivhassák magukba az ártatlanul rég nem élvezeti szabad levegőt.

§§ **Az orosházi apostol.** *Csizmadia* Sándor, a híres paraszt-szocialista néhány hónappal ezelőtt a pusztaszent-tornyai elvtársakhoz utazott s ott hatalmas filippikát mondott erről a romlott társadalmi rendről. Többek között így szónoikolt:

Hüvany, ingyenélő a társadalmi osztály, mely uralkodik. Kiszakmanyoyok a munkasozsalyt és elősködnék rajta.

Az ügyesség p-naszara *igatásért* pörbe fogták a nagyüzny szocialista apostolat. A gyulai törvényszék *Csizmadát* két heti fegyházra ítélte. A királyi tábla ezt az ítéletet megerősítette, ellenben a kúria ma két hónapra emelte föl a szomorú nevezetességre vergődött szocialista büntetését.

§§ **Gallovich Viktor válópöré.** Dr. *Gallovich* Viktort, az Amerikába szökött albrót ma deklótt a törvényszék véglegesen elválasztotta a feleségétől, *Bányay* Jankától. Ma volt ugyanis a válópörben a második békeltető tárgyalás, amely *Goczigh* József bíró előklote alatt *Tóth* Gáspárnak, *Gallovich* ügygondnokának, *Markó* Aladár házasságyúdnök, *Bá-*

nyay Jankának és ügyvédje dr. Payer Imrénének jelenlétében folyt le. *Gaczi*g bírő ismételve a lelkére beszélt a hűtlenül elhagyott asszonynak, újból figyelmeztette őt a házasság szentségére, de *Bányay* Janka hajthatatlan maradt. A bírő erre kimondta a törvényszék határozatát, amely *Bányay* Jankát véglegesen elválasztja a férjétől *Gallovi*ch Viktortól. Míg ez a komoly aktus itt lefolyt, Amerikában talán éppen akkor mulattatta valami pajzán nótával a yankeo-keket *Gallovi*ch Viktor.

TÁVIRATOK.

Páris, február 8. A világkiállításra hivatalosan csak az orosz cári párt fogják meghívni.

Aden, február 8. Az *Elisabeth* osztrák-magyar zuzó-cirkálóhajó innen elindult Kínába.

Bukarest, február 8. A képviselőház mai ülésén a kormány figyelemreméltó sikert aratott, amennyiben a mezőgazdasági szindikátusokról szóló törvényjavaslat tárgyalása során a ház 71 szavazattal 34 ellenében elfogadta a kormánynek egy módosítást, amely ellen az ellenzék a leghevesebben küzdött.

Madrid, február 8. A régens-királyné dekrétumokat írt alá, amelyekkel a cortest február 20-ikára összehívja és az alkotmány biztosítékait ismét helyreállítja.

Horvát kedélyeskedés.

Zágráb, február 8. Az országgyűlés ma befogadta a költségvetés részletes tárgyalását. Napirend előtt szövegtámaszt *Potocsnjak* és *Spevec* elnök között, amiért az elnök nem terjesztette elő *Potocsnjak*-nak a bán egy pörére vonatkozó interpellációját.

A pénzügyi törvény 5. §-ánál felszólal Frank és statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy Magyarország csak a csökkenő bevételeket engedi át Horvátországnak, ellenben az emelkedőket magának tartotta meg. Nevezetesen a vasutakra vonatkoztatja ezt. Horvátország bevételei nem változtak, ellenben Magyarország bevételei emelkedtek. Védelmezi azután pártját Tuskan és Rukavina támadásai ellen. Hogy Tuskan a tiszta jogpártot „kóser párt”-nak nevezze, az őt nem sérti.

Tuskant egy közbeszólás miatt az elnök rendutasítja.

Tuskan: De mikor hazudik!

Frank: Engem még nem kaptak hazugságon, de őt már elítélték.

Tuskan személyes kérdésben szólal föl. Visszatartja Franknak azt az állítását, hogy őt hazugság miatt elítélték, majd azt kijelenti:

— Erre csak egy Lengyelországból ideszakadt zsidó képes!

Azután *németül* szidta Frankot, elnevezve őt szemtelenné lnyengyel zsidónak stb.-nek, ami részint megbotráncokozást, részint derűtlenséget kellett, Frank pedig odaszólt neki:

— Maga pedig nem horvát, hanem bolond!

A pénzügyi törvényt azután elfogadták. Az elnök utólag megrótta Tuskant az illendőség és egy felekezet megsértése miatt, amit jegyzőkönyvbe is vettek.

Monarkiónk és Bulgária.

Bécs, február 8. A közös külügyminisztérium lapja, a *Fremdenblatt*, ezt írta ma a bolgár kormányváltozásról:

A pártkülönbségeknek Bulgáriában ma nincs olyan jelentősége, mint azelőtt. Ausztria-Magyarország soha sem kívánt mást, minthogy Bolgárország bolgár legyen, a bolgár kormány pedig se osztrákbarát, se oroszbarát ne legyen, hanem bolgárbarát legyen. Az új miniszteriumtól, amennyire a vezető államférfiúról tudjuk, ilyen magatartás várható. Az orosz hivatalos lap hangja lehetővé teszi neki, hogy szembeszálljon a macedóniai rendezésváris irányuló tendenciával. Személye e tekintetben teljes bizalmat kelt, ami különösen a macedónokra nézve örömdetes, mert különben egy lazadasi kísérlet költségeit kellene viselniük. Az új kormány tenet kizárólag az ország beíró fejlesztésének kérdéseivel foglalkozhatik, különösen a pénzügyekkel és a kelet-ruméliai vasutak üzemének szabályozásával, amely kérdések most előtérben állanak. Ausztria-Magyarország nem tartja feladatának, hogy Bulgáriában vagy a Balkán-félsziget más államaiban befolyást bizonyos pénzügyi tervek javára érvényesítse. Ausztria-Magyarország a Balkán-államok politikai és gazdasági önrendelkezését óhajtja; azt óhajtja, hogy azok az államok erőteljesen fejlődjenek s nem kíván tőlük mást, mint hogy bizzanak ebben a meggyőződésében.

A görög királyné Krétán.

Páris, február 8. A Havas-ügnökség jelenti Aténből: Megafófol azt a hirt, hogy *Olya* királyné Krétába megy és arra irányuló manővernek tartják, hogy a krétai muzulmán lakosságot *György* herceg ellen felizgassák.

Az itteni sajtó hevesen megtámadja *Szomolenszki* tábornokot, akinek neve a deljannista jelöltek listájának élén áll. *Szomolenszki* tábornok választóihoz in-

tézett beszédében arra ösztöklélte őket, hogy deljannista jelöltekre szavazzanak, hogy az alkotmányos intézmények rendes működését biztosítsák.

A német bank-novella.

Berlin, február 8. A birodalomgyűlés ma folytatta a bank-novella tárgyalását.

Siemens a Deutsche Bank igazgatója (szabad-elvű egyesült) a legnagyobb elismeréssel szolt a birodalmi bank tevékenységéről és rámutatott arra, hogy a külföld is elismeri ezt. Különösen hangsúlyozta a birodalmi bank államosításának elméletét, és rámutatott arra a veszélyre, amely az állami bankot háboru esetén érthet. A többi felszólaló is csatlakozott a javaslatához.

Körözött bankár.

Berlin, február 8. A rendőrség az egész világon körözött *Eliás* bankárt, aki nagy sikkasztások elkövetése után megszökött. Egy hitelvezője, akinek 47.000 márka készpénze és ugyanannyi értékű aruja veszett oda, ma megbukott.

A német hadsereg szaporítása.

Berlin, február 8. A birodalmi gyűlés költségvetési bizottságában *Bassermann* (szabadelví) jelentést tett a hadsereg létszámáról szóló javaslatról, főképp a tábóri tüzérség javasolt újjászervezésének szükségességét fejtegetve. A tüzérség tervezett szaporítása: 3893 ember és 4393 ló. Hangsúlyozta továbbá a tábóri tarcokk behozatalának szükséges voltát, amelyek minden gyakorlati kísérletnél jónak bizonyultak. A német hadsereg eddigi 494 ütegét akképp szaporítják, hogy a javaslat szerint 505 ágyúüteg és 59 tarc-üteg lesz. Az egész költségvetéssel körülbelül 75 millió márkára fog rugni.

Közgazdasági táviratok.

Mexikó, február 8. A behozatali és kiviteli vá-mok január havában 2.349.000 dollárra rugtak az 1898. december havi 2.424.000 dollárnál és 1898. január havi 1.881.000 dollárnál bevétellel szemben.

Berlin, február 8. Azok a tárgyalások, amelyeket itt *Munkus*, a bécsi Union-bank igazgatója, a *Lübe* Lajos és társa céggel, az idevaló villamosági részvénytársasággal és a villamosági vállalatok társulatával az Union-banknak az Union osztrák villamosági társaságba való belépése tárgyában folytatott, teljes megegyezést eredményeztek. Az Union-bank a részvénytöke felének erejéig belép az Union osztrák villamosági társulatba, elvállalja a társaság vállalatának finanszírozását és több taggal képviselteti magát az intézet igazgatóságában.

Mexikó, február 8. A mexikói központi bankot (Banco Central Mexicano) hat millió dollár részvény-tökével tegnap alakították itt meg. A bank alapításá-ban több mexikói bankon kívül a J. P. Morgau new-yorki cég, a Deutsche Bank és a berlini Bleich-röder bankház is részes. A felügyelő tanácsba bevá-laszották *Schnebach* főkonzult, a Bleichröder cég tagját és *Lücke* Rolandot, a berlini Deutsche Bank igazgatóját is. Az új bank üzletvezetőiként: *Kosidowski* P. német konzul és *Vermehres* V. fognak szerepelni. *Kosidowski* tulajdonosa a Kosidowski és társa cégnek, amely a Deutsche Bankot és a Deutsche Ubersseische Bankot képviseli Mexikóban. A Kosidowski és társa cég üzlete bele fog olvadni a mexikói központi bankba.

Berlin, február 8. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négysszázalékos magyar aranyjaradék 100.60. Magyar koronajaradék 98.—. Osztrák hitelrészvény 228.—. Osztrák-magyar államvasut 155.10. Déli vasut 39.25. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegye készpénz 216.40. Buschtiehradi —.—. Orosz bank-jegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, február 8. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrész-vény 228.10. Osztrák-magyar államvasut 155.30. Déli vasut 30.30. Magyar aranyjaradék —.—. Magyar koronajaradék —.—. Osztrák aranyjaradék —.—. Osztrák ezüstjaradék —.—. Osztrák papíjaradék —.—. Bécsi bankjegyesület 139.50. Alpesi bányarész-vény 240.—. Olasz jaradék 94.75. Diskontó-bank 203.70. Laura-kohó 223.45. Harten 180.95. Szilárd.

New York, február 8. *Liszt* helyben 2.50. *Buza* helyben február 2.—, márciusra 76.%, majusra 75.%, *Tengeri* február 41.%,

Chicago, február 8. *Buza* február 72.%, *Tengeri* február 36.%,

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

H. J. Nagyon sajnáljuk, de olyan tanácsot nem adhatunk önnek, ami kedvere való lenne. Azt hisszük, hogy ha önnek külföldön jól megy majd a dolga, gondoskodhatik itthon maradt menyasszonyáról. Ez a megoldás mindenestre szebb, mint a mire ön akarja elhatározni magát.

Jogász 20. Debrecen. A levél nem jött meg. Sziveskedjék tartalmát mezismélelni.

Régi előfizető. 1. A festészeti impresszionizmus alatt értjük a művészeti felfogásnak és előadásnak azt a módját, amely szerint a művész teljesen átadja magát a festendő tárgy optikai hatásának, nem elemzi azt, hanem összehatásban iparkodik felfogni és viszszaadni. 2. Annak kereszteltük kritikánkat a két öreg lézengőt, mert alapvonásukban teljesen megegyeznek azzal a cirkuszbeli, tipikus figurával. Hogy aztán egészen élethivek-e, ez más kérdés. A második és harmadik felvonás nagyrésztben különben egészen olyanok, mint amilyeneknek ön akarja őket.

K. K. Szeged. Igen, azok is megkapják. A hiányzó példányok megküldése dolgában intézked-tünk a kiadóhivatalban.

Konsternáció. Bizony ez nem sikerült. Ezt a szögimnasztikát már netegszer kihasználták. Tes-sék massal megpróbálkozni.

Uj. K. I. Budapest. Látjuk a verseiből, hogy szerelmes. De nem szabad meg őket a verseket kiadni. Még kissé gyöngikék. És az ortográfia is ah! olyan gyönge.

L. K. Oroszka. Semmiféle szabály nem tiltja, hogy valaki mondhasa „ki vagyok!”, ha quintet jelent. Nyilván tudja, hogy ellenfele nem ronthatja le quintjét, de ha lerontaná, akkor természetesen tovább foly a játék, mintha mi se történt volna.

Kártya regula. A felvő az alsó kaláberben a hetessel kicsorélheti a fölvetett kártyát, még mielőtt rajta van az ütés sora. hiszen ezzel csak elárulta egyik kártyáját ellenfelének. A második esetben is önnök van igazsá, mert ha a felvő mind a két ellenfelének „vannak”-ja van, a második csak az esetben mondhatja meg a „vannak” rangját, ha nagyobb, mint az első partneré; ugyanez áll a kvartra, vagy tercio is, sőt ha az első partnernek kvartra, és a másodiknak csak tercio van, ezt a tercet egészen el kell halgatnia, mert ezzel esetleg elárulta kártyáját partnerének.

A pókháló. Nem szeretjük a túlságosan jukker lányokat még a novellákban se, s ez az oka annak, hogy a tárcát nem közölhetjük. Pedig ügyesen van megírva.

K. A. Budapest. Erről a tárgyról már néhány cikk jelent meg a *Budapesti Napló*-ban s éppen abban a szellemben, ahogy ön föl fogja a dolgot. Önmagunkat ismételnők, ha — mákülönbön szépen megirt és érdekes — cikkét közölünk.

D. Gy. Érdekes fejtegetések, de nem a mi lapunkba való. Másutt — talán valamelyik hetilapnál — bizonyára szívesen fogadják.

B. B. J. Nincs benne elég frissesség, ötlet. Az ilyesmi pedig csak így élvezhető. Kisebb igényű lap talán kiadja.

Sz. V. Szomorú, de sablonos történet. Nem igen találtunk benne valami olyant, amit már ezerszer meg ne irtak volna.

V. Gy. Ilyesmit nem igen közlünk.

J. Gy. Nekünk még nem elég jó.

H. J. Gödöllő. K. M. született Vas megye, Rada-falva községében, 1859. november 5-én. Szülői felől csak 6 maga szolgálhatna felvilágosítással. Címe: nagyságos, mert a vaskoronarend lovagja. Nem plébános. — **L. Fr.** Ön nyerte meg a fogadást: nem eszik. — **71655. sz. előfizető.** *Arad*, mindaz, amit az illetőről leveleiben mond, az utolsó betűig igaz. Leg-feljebb meg hozzá kell tenni, hogy a törvényszék fölmentő ítéletet hozott, mert Kraft-Ebing tanár beszámíthatatlannak jelentette ki egy szakvéleményben. Most Budapestben lakik s különféle álnévek, sőt saját neve alatt is, gyakran ír a szerepdalmi lapokba. — **Oszkár.** 1. Magyarországon annyi az ipariskola, hogy ezen a helyen elő nem sorolhatjuk. A Tiszti Cim- és Névtárban megtalál-hatja valamennyit. 2. A tandíj majdnem mindegyik-ben különböz. 3. A meuegyetemet kell vegenie, hogy vegyes lehessen. — **K. J. Budapest.** Mint reukivűli hallgató beiratkozhatik az egyetemre, de ezen a címen katonai tényleges szolgálatot el nem balaszthatja. — **Előfizető 70.630.** Jól tette, hogy elküldte a segédet. Ez kötelessége is volt, mert ön a sertet fel. Az, hogy a sertet nyomban viszonozta, semmit sem változtat a dolgon. — **M. I. Pápa.** Saj-nalutkra nem tehetjük. — **70.678. sz. előfizető.** Mi-tan az allampolgárságról szóló törvény intézkedéseit szigorúan meg szokták tartani, nincs más mar, mint hogy jelentkezze az atya audienciára a belügymi-niszternel s kérje meg, hogy kivetelesen engedje el neki azt a főtételt, mely az ötevi adózásra vonatko-zik. A belügyminiszter mindenesetre méltányolni fogja az okokat s ha elengedi ezt a főtételt, a folya-modast mindjárt beadhatarak. Annyi bizonyos, hogy erre már több precedens volt. Sorsjegyeket utana netezünk s néhány nap mulva ugyanezen a helyen valaszolunk. — **Coutisset.** Címe egyszerűen ez: Stookin-ger Ferenc, osztrák-magyar főkonzul New York.

— **Apropos.** Igen, de a hölgy nem baronő. — **K. S. Sas-vár.** A funak ok levél el kell vegenie előbb a negyedik elemet, mert csak 10 éves korának betöltése után vehetik föl a katonai alrealkoliam (Közseg, Kis-Marton, Kassa, St-Pöten) első evfolyamara. Ellatási díj éven-kint 400 forint, azonkívül 14 forint tandíj és a növevdek felszerelési költsége fedezendő a szülők ál-tal. Ingyenes vagy felizeteses helyekre csak tényle-ges szolgálatban vagy nyugdíjban levő katonas-tisztek, aliztek, katonai vagy udvari hivatal-nokok fiaí birhatnak igénynyel. Sorsjegyeire néhány nap mulva kap valaszt.

KÜLÖNFÉLEK.

† Két báróné — egy báró. Egy német ur-ember, báró Schirdinger Frigyes, valóságos kis operettet teremtett a házasságaival. Mert többször hazasodott és pedig nem egymásután, miután gyászos özvegységre jutott volna, hanem egészen másképpen. Az 1891-iki esztendőben nőül vette Münchenben Lilien Antoinette bárónét. Két esztendővel azután az asszony elválasztotta magát az urától a megokolással, hogy a báró ur nem tartotta fontosnak a hitvesi hűséget. A báró ezek után Bécsbe költözött s ott oltárhoz vezette egy ruha-varrós-kola tulajdonosnőjét. Ez az esküvő egyházi volt, s az István székesegyház kápolnájában áldották meg. A második báróné tehát joggal viseli férje nevét, de időközben az első feleség is reklámolja magának ezt a nevet s azzal védelmezi a jussát, hogy őt ugyan elválasztották a férjétől, de a házasságukat föl nem bontották. De itt nemcsak a névről van szó, hanem magáról a férjről is. Mind a két báróné azt vitatja, hogy a báró őt illeti meg. Az első asszony el is utazott Bécsbe az urához s együtt is vannak, mert a báró elhagyta a második feleségét. Csakhogy nem egészen. Mert naponként meglátogatja és a legnagyobb egyetértésben él vele is. Ez így nagyon szép lett volna, csak hogy a nők között kitért a háborúskodás. A második feleség, Sarolta báróné levelező lapokat írogatott erre az első feleséghez Antoinette bárónénak s abban Schirdinger báróhoz való viszonyát törvénytelennek bélyegezte. Antoinette báróné bepanaszolta becsületértés miatt s el is ítéltek tíz forint pénzbírságra. Főlebezésre is került az ügy, elnapolás is következett be s közben a két hölgy viszálykodott.

— A férjem most nálam van és nálam is marad — ujjongott gyözedelmesen Antoinette báróné.
— De azért mégis eljön hozzám minden nap — vágta vissza élesen Sarolta báróné.
— Csakhogy majd tesztek róla, hogy elválasztassa magát nagysádtól — fenyegetődzött Antoinette báróné.
— Azt nem fogja ő tenni — védekedett Sarolta báróné — tegnap mondotta nekem, hogy abból ugyan nem lesz semmi.
És civakodva hagyták oda a bíróságot.

† Petőfi kardja. Nyilván a szabadságharc félszázados jubileuma alkalmából mind többet érdeklődnek mostanában Petőfi Sándor iránt s ami csak vele kapcsolatosan érdekes adat van, ami még nem igen ismeretes általában, napvilágra kerül. Az Aradi Híradó tárcájában Hatos Tivadar beszéli el kegyeletes lelkesedéssel, hogy birtokában van Petőfinek egy kardja, amelyet a költő a szabadságharcban forgatott. Hatos Tivadar édesapjától örökölte ezt az ereklyét, az viszont Szentiványi Kálmántól, hű barátjától kapta.

A harc hevében ajándékozta a kardot Szentiványinak Petőfi. A kardhoz néhány írása is van mellékelve, többek között egy, amelyben Petőfi igazolja, hogy a kardot ő használta a szabadságharcban, de könnyebb kardhoz jutván, a vele együtt harcoló Szentiványi Kálmánnak ajándékozta a hatalmas fegyvert. Tenyérnyi széles pengéje is éles még a negyvennyolcas időkben. A rozsdá között itt ott egy-egy vérfolt is látható. A markolata izmos, a kosara három öklöt is eltakar. A markolat alatt a penge egyik oldalán Szűz Mária képe van bevésve, alatta a következő latin szavak:

„MARIA MATER
DEI PATRONA
HUNGARIE.“
SALUTUM BRIB-
SAEDUM CONFUGO.

A másik oldalra egy kettős kereszt van vésve, tövéből egy babér- és egy olaj-ág hajlik kifelé. Felette a győzelmi jellege áll: „In hoc Signo Vincetis“, alatta pedig:

„DEUS EXCI-
GIUM PHILATOR
ESTO MECUM.“

A penge pompás acél. Hajlik mint a nád, de irtózatossá erővel pattan vissza, amint megszabadul a nyomástól.

† György herceg ereje. György görög herceg nem győzött a törökökön, azt mondja, hogy nem volt jó hadserege; György hercegnek nincs szerencséje talán a közpályán; ez igaz lehet. De van neki valami szerencsés tulajdonsága, amit a természetől kapott s amit sokan irigyelnek tőle. És ez a testi ereje, amely népszerűséget is szerez neki. Hatalmas természetével arányos az ereje. Amióta Kréta szigetén van, már sok jelét is adta ennek. Néhány nappal ezelőtt valósággal lázba hozta Kánaa lakosságát. Néhány konzullal sétált, amikor észrevett egy öreg öszvérhajtót, akinek a jászága a narancsokkal telt súlyos kosarak alatt összeroskadt. A járókelők legnagyobb ámulatára György herceg az öszvért térdével együtt minden mozerőltetés nélkül fölemelte. Most erről a bravuros cselekedetéről beszél egész Kánaa.

† Drága öltözködés. Időnkint egy-egy pürről kitérnek, milyen drágán is öltözködik némely asszony. Párisban is lejátszódott most egy érdekes pürr, amelynek oka egy borsos szabószála volt. Egy párisi divathölgy, aki hat esztendő alatt csak hatvan ezer franknyi számlát csinált öltözeteire egy nagy szabócégnél, utóbb még is halatlanul nagyinak tartotta a követeléseket. Valami harmincegyezer frankról volt még szó, amelyet az említett urhölgy nem akart már teljesen kifizetni. Pürrre került a dolog. A

vádolt hölgy ügyvédje huszonöt százalékos árelengedést kívánt, annál is inkább, mivel a híres szabónak egy kollegája hét százalékos árelengedést mint méltányosat ajánlott. A bírő azonban támaszkodva néhány híresebb precedensre, amelyben a szép Otero és Liano de Pougy szerepelt, a számlát husz százalékkal szállította le. Így például egy színházi köpenyke — atlasból készített bokrétáskákkal — az ítélet után már csak háromszáznyolcvan, egy házi ruha pedig már csak 1080 frankba kerül.

† Játékbarlangok Amerikában. Amikor a legmagasabb foku szerencsejátékról van szó, akkor első sorban Monte Carlóra gondol mindenki, pedig a földtúl oldalán, Amerikában is elég vadul folyik a házár-játék. Már régebben, a hetvenes években Virginicityben és Nevadában egy nap alatt is olyan nagy összegek forogtak kockán, amilyeneket Monte Carlóban egy hónap alatt sem nyernek és veszítenek. A Comstock-bányák, amelyek John Mackayt, James Fairt és James Floodot milliommossokká tették, esztendőnkint sok százezer forintot jövedelmeznek. Ezek az emberek annak idején alig szereztek néhány dollárt hetenkint, most pedig úgy ömlik feléjük a pénz, hogy alig érzik az értékét. Nem csoda tehát, hogy némely éjjel egész vagyont veszítenek el. Virginicityben sok, fejedelmi fényvel berendezett játékbarlang van, kívül a legegyszerűbbek, belül csupa márvány, ezüstbe foglalt tükör, arany edények, kristály poharak. A játéktérnek tulajdonosai évenként ötven-hatvan ezer forintot is elköltönek, hogy a játékosokat pezsgővel megvendégelhessék. Amikor a sutherlandi herceg meglátogatta Virginicityt, egy estén ötszáz üveg pezsgőt osztottak ki. Egyszerű munkások néha ezreket érő arannyal mentek el a játékbarlangba s miután negyed- vagy félóra alatt elvesztették, könnyű vérell fütyörészve odébb álltak. A legjobban kedvelték a pokert, száz-ötszáz forintos tétekkel. Egy óra alatt huszonöt-harmincezer forintot is nyertek, vagy veszítettek, egy éjszaka százezerrel lelt szegényebb, vagy gazdagabb sok ember.

† Alagut Párisban. Miután annyi éven át az omnibusz-társaság közvetítette Páris minden személforgalmát, most egyszerre nagyban készítik az új közlekedési eszközöket, — a kiállításra természetesen. A mint nem régen megírtuk, földalatti vasutat is készítenek a boulevardok alatt, a mi Ferenc József vasutunk mintájára, a legújabb tervek szerint pedig ezenfelül megfúrják a Montmartret, hogy lovasut járhasson át az alaguton. És a párisiak, akik tudvalegőleg mindennek örülnek és mindennel dicsekeskesznek, már most mondogatják, hogy ime 1900-ban majd már kétféleképpen utazhatnak Párisban a föld alatt!

REGÉNY.

SÁTÁN KAPITÁNY.

(Cyrano de Bergerac kalandjai.)

(61) — LOVAGREGÉNY. —

És Gilberte tekintete azt látszott mondani Zillának:

— Kezeid között vagyok! Gyűlölsz, mert elhódítottam tőled Manuel szívét? Nos hát, itt az alkalom! Ha én meghaltam, Manuel tiéd! Senki sem vitathatja őt el tőled!

És Zilla megértette ezt a tekintetet, és szinte érezte, amint a lúz végigborzongatta testét.

— Igaza van, szóló hosszasan gondolkodás után. És azzal egy keze ügyébe eső dobozból kivett egy gyöngysort és oda nyújtotta Zillának.

— Fogja ezt a gyöngysort! Önnek adom.

— Mit jelentens ez?

— Látja a sor végén ezt a sárgás gyöngyöt?

— Értem!...

— Dobja ezt egy pohár vízbe, rögtön feloldad és ha oldatát megiszja, egy perc alatt fájdalom nélkül átszenderül.

— Köszönöm, Zilla, megértettél! Ha meghalok, ne tégy magadnak szemrehányást! Csak a sorsot okolhatjuk! És ha Manuel viszonzni fogja szerelmedet, beszélj neki néha rólam is; a halottra már nem kell féltékenykednetek.

Ezek a gyengéd, remegő hangon elmondott szavak felkeltek Zilla szunynadó jobb érzéseit.

— Ah! az Isten szerelméért! — kiáltotta — bolond voltam! Adja vissza azt a gyöngysort! Adja vissza!

— Nem, Zilla, nem adom! Azzal, ha vissza adnám, nem mondanék le a halálról, csak egy fájdalmasabb nemre kárhoznátam magam.

— Nem megy el innét, amíg vissza nem adja!

És a cigányleány oda vetette magát Gilberte lábai elé és könyörögni kezdett:

— Kisasszony! Ön jobb, ön nemesebb mint én, ön méltóbb nálam Manuel szerelmére! Ön, mikor elvesztette Manuelt, csak a halálra gondolt, én csak a bosszúállásra! Boecásson meg nekem és éljen tovább!

Majd hirtelen, szinte félbeszakította önmagát:

— Mikorra tervezik a lakodalmat?

— Mához két hétre.

— Cyrano ur Párisban van?

— Nem hiszem. De miért kérdi?

— Mert vezeteln akarok vétkeimért! Mert elég gyalázatos szerepet játszottam idáig! Mert meg akarom menteni és vissza akarom adni önnek Manuelt!

— Ön?

— Én okoztam vesztét!

— Mégis! Ön?

— Hallotta már említeni azt a könyvet, melyben meg van írva Manuel származásának története?

— Igen. Nos?

— Nos, ezt a könyvet sem Roland gróf, sem Cyrano ur nem bírja; itt van az én kezeim között. Az enyém! Tehetek vele, amit akarok!

— És fivére?

— Óh fivérem messze jár! És különben mit bánom én, mi lesz aztán! Vallani fogok! Be fogok vallani mindent! Elég soká hallgattam! Most majd beszélék!

— Nem fognak hinni szavainak! Lamothe urat már nagyon befolyásoltak Manuel ellen.

— Majd felmutatom a könyvet!

— Majd azt mondják, hogy hamisítvány! Gyengék vagyunk mi nők, Zilla! Egy erős férfi koznek kellene vezetnie ezt a dolgot.

— Férfi? Csak egy lehetne segítségünkre! Meg kellene tudnunk, Párisban van-e?

— Cyrano?
— Csak ő segíthet!
— Ki tudja, talán visszajött?
— Majd elmegyek!
— Nem, várjon, majd elküldöm inasomat.
És ezzel Gilberte kinyitotta az ajtót, és ki-
szólt inasának.

— Vilmos, menj el Cyrano ur lakására és tudakold meg, visszajött-e már Párisba. De siessél. Itt megvárlak!

Cyrano lakása alig negyedórányi utra volt Ben Joel házatól, úgy hogy az inas rövid idő múlva visszatérhet.

— Cyrano ur nincs Párisban — jelentette, — és nem is tudja, hogy mikorra jön vissza.

— Isten nincs velünk! szólt szomoruan Gilberte.

— Majd holnap magam megyek el Cyrano urhoz, hátha már otthon találom.

— De hiszen beteg. Nem kellene a szobát elhagynia.

— Eh! Elég soká gubbasztok már idebenn, már úgy is elhagyott a türelmem. És különben — úgy is mindegy.

— Üzenje meg, hogy mit végzett, okvetlenül.

— Ha beszélhetek Cyrano urral, majd ő személyesen megviszi önnek a hírt. És most, kisasszony, teljesítse, amit az előbb megtagadott, adja vissza azt a gyöngysort.

— Nem, Zilla. Ez a reménységünk, ki tudja, talán csak csillagó buborék, amely szédpattan, mihelyt meg akarjuk valóítani. Nem adom ki ezt a fegyvert a kezemből.

— Ne higgye, sikerülni fog a tervem. Érzem.

— Akkor úgy sinos oka félelemre.

— Soha sem lesz oka felhasználni azt a sárga gyöngyöt.

— Ki tudja? — szólt mély sóhajjal Gilberte.

— Én.

És ezzel a két leány elbueszott és Gilberte Vilmostal a háta mögött, lecsietett a rozoga fa-
lépcsőn.

— **A végzetes opálygűrű.** Madridban mostanában újra divatba akarják hozni az opált, amely ugyancsak rossz hírű ásvány Spanyolországban. Különösen opálygűrűt nincsen az a spanyol, aki fölvegyen, mert az bizonyosan veszedelmet hoz. Még a legutóbb elvesztett háborút is egy opálygűrű okozta, legalább erről van meggyőződve a spanyol nemzet javarésze. Ez a gűrű pedig a királyi család birtokában van s már egész történet csatlakozik hozzá. A gűrűt egykor egy híres szépség, Castiglione grófnője volt, akinek a bálmulói közé XII-dik Alfonz király is tartozott. A szép grófnő meg volt győződve, hogy a király nául fogja venni, amikor azonban ez be nem következett, bosszút esküdt ellene és elküldött neki egy grönnyörű opálygűrűt. A király megmutatta a gűrűt a királynénak, Mercedesnek, aki annyira el volt ragadtatva az ékszerrel, hogy elkérte a királytól. Attól a naptól kezdve azonban a királyné betegeskedni kezdett s néhány hónap múlva meghalt. A gűrű, amely már rég bő lett neki, magától lehullt elhűdögül ujjáról. A király áhítatos érzéssel vette föl a gűrűt, megcsókolta és odaajándékozta nagyanyjának, Christina királynénak, aki több hónappal azután meghalt. A gűrűt azután Alfonso testvére, Maria del Pilar infánsnő kapta, aki alig viselte néhány napig, amikor valami titokzatos betegségnek áldozatul esett. Ennyi csapás után a király elhatározta, hogy maga tartja meg a gűrűt. Ráhuza az ujjára és huszonnégy óráig belülről — halott volt. Christina királyné, aki a legcsekélyebb mértékben sem volt babonas, férje halála után viselni akarta a gűrűt, de a család tagjai megrohanták és rá akarták beszélni, hogy semmisítse meg a gűrűt. Ezt ugyan nem tette meg a királyné, hanem annyiban mégis meghaligatta a rokonságot, hogy a gűrűt a védőszent nyakába akasztotta s maig is ott van még. A spanyolok pedig megesküsznek rá, hogy a királyi családra ez a gűrű hozta a sok csapást, s addig nem is fognak megnyugodni, amíg csakugyan meg nem fog semmisülni valahogy.

— **Modern tolvajok.** Egy igen elegáns ur beállított a minap egy párisi műkereskedésbe.

— Hogy ez a kis szobor?

— Ötven frank.

— Tegye el, kérem, estig. Akkor eljövök érte...

Egy órával később bejön a boliba egy másik ur:

— Hogy ez a kis szobor?

— Sajnálom, már eladtam.

— Vegye vissza... próbálja meg! Ezer frankot adok érte, az Avenue d'Eylau lakom, itt a névjegyem:

(Gróf B...)

Este, mint megígérte, visszatért az első ur. A műkereskedő könyörgött neki, hogy álljon el köve-

telésétől, ne vegye meg a szobrot, akadt rá vevő, aki többet ad érte.

— Háromszáz frankért lemondok róla — mondta az ur s a kereskedő örült, hogy így bétszáz frank nyeresége mégis lesz. Kifizette a háromszáz frankot s másnap elküldte a kis szobrot B... gróf címére az Avenue d'Eylau-ra. Csak hogy az egész Avenue d'Eylau és sehol Párisban nem volt található egy olyan nevű gróf. Így lopnak Párisban a tizenkilencedik század végén.

— **Akik dolgoznak.** Az amerikai statisztikák legújabb kimutatása szerint az Egyesült Államokban éppen nem benyélnek a hölgyek. Varrónál 61.000 van, szolgáló 70.000, nyomdában dolgozik 4500, a bányákban 4721. A postahivatalok 35.000 hölgyet foglalkoztatnak. A jutagyrakban 100 főre 195 nő esik. Tanítónál 130.000 működik Amerikában. Ime, így közeledik egyre a megvalósulás felé a nőemancipáció ideája. Ebből a néhány statisztikából az az érdekes tanulság vonható még le, hogy nem azok a hölgyek egyenjogúsításának harcosai, akik tea és csokoládé mellett a szalonokban intézik a nőemancipációt, vagy rossz cikkeket írnak az újságokba, hanem azok, akik — dolgoznak.

— **Madame est morte!** A minap elhalt D'Enny egy barátja mondta el a következő megható dolgot. Amikor D'Enny felesége meghalt, a költő elájult, s három óra hosszat nem tért magához, úgy, hogy azt hitték, küveti nejét a halálba. Mire nagy nehezen fölloccsolták, összehívatta mind a szülőit, szobaleányait, kocsisait, és a következő kis beszédet mondta nekik:

— Madame meghalt! (Madame est morte!) Óriási fájdalom. Jó, szelid volt mindenki iránt, s vele hal az én lelkemnek is egy része. A legjobb része... Sohasz fogok megvizsgáztatni. Ennyit mondom és most formálisan megtiltom önöknek, hogy boldogult feleségemről csak egy szót is ejtsenek előttem. Aki megteszi, azonnal elküldöm. Most mehetnek...

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület igazgatósága a hó 6-iki ülésében Kléh Istvánt elnökvé, Hajós Józsefet pedig alelnökké egyhangúlag újból megválasztotta.

A Borsod-Miskolc Gőzmalom Részvénytársaság igazgatósága legközelebb megtartott ülésében elhatározta, hogy a folyó február hó 26-án egybehívandó közgyűlésnek az 1898. évi nyereség felosztására nézve javasolni fogja, hogy osztalékul 10%, azaz részvényenkint 10 ft fizetessék, továbbá, hogy az értékesítéskénti alpra 75.000 ft, a rendes tarta-

lékalpra 18.000 ft, adótartalékra 15.000 ft, a tisztviselők nyugdíjalapjára 5000 ft és jótékony célokra 600 ft utaltassék, végre hogy a tiszta hasznóból fennmaradó 26.059 ft 87 kr mint nyereségmaradvány az 1899. év számlájára vitessék át.

Vidéki pénzintézetek. A *Boglári Takarékpénztár* részvénytársaság tiszta nyeresége 10,782-90 forint, amelyből a részvényesek részvényenkint 12 forint osztalékot kapnak. A betétek 255,365-30 forintot, a folyó számla követelések 15,158-09 forintot, a jelzálogkölesönök 95,852 forintot, a váltók 231,713-79 forintot tettek ki december 31-én. — A *Nagy-Kövösi Népbank* mérlege 21,947-53 forint tiszta nyereséget tüntet ki. Az összforgalom 6,270.923-18 forint. Az intézet betétállománya 931,639-31 forintot, a váltótárcza állománya 787,890 forintot, a jelzálogkölesönök 351,526-57 forintot tettek ki december 31-én.

Fizetésektelenségek. A *bécsi Credioren-Verein* a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Glücksthal* Mór kereskedő *Rimaszombat*, *Kmehl* és *Társo-cég* Prága, *Tyras* Alajos kereskedő *Privos*, *Feuerstein* Ignác kereskedő *Királyhely*, *Hertl* János vegyeskereskedő *Bécs*, *Gröss* Mór kereskedő *Debrecen*, *Schönstein* R. kereskedő *Geletheck*, *John* Emil *Bécs*.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest* 17.50 forint pénzben, 17.75 forint áruban. — *Bécsben* az irányzat lanya. A nyersszesz ára 18.10 forint pénzben, 18.30 forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi *petróleum-rakodónál* lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár aranyozása 1899. február 7-én. Készlet 228 darab. Érkezett 728 darab. Összesen: 956 darab. Eladott 914 darab. Maradt 42 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 46—48 krajcár, 220—250 kgr. sulyban 46—49 krajcár, 320—380 kgr. sulyban 47—49 krajcár. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 46—48 krajcár. Malacok ——— krajcár kilonkint. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 8.

A buzaüzlet ma lanyha hangulatban nyílt meg. A kínálat gyenge, a vételkérő rezervált volt és csak egynehány malom vett részt a vásárlásban. Forgalmomban csak néhány ezer métermáza került, amely 5—7½ krajcárral olcsóbb árakon kelt el.

Egyéb gabonaneműekben a forgalom gyenge volt és az árak változatlanok maradtak.

Eladott:

Buza: Tiszta vidéki: 1500 mm. 76-5 k. 10 ft 42½ kr. 100 mm. 78-5 k. 10 ft 65 kr. 100 mm. 78 k. 10 ft 60 kr.

Pest vidéki: 100 mm. 78-4 k. 10 ft 52½ kr. 700 mm. 78 k. 10 ft 50 kr. 100 mm. 77-3 k. 10 ft 45 kr.

Malacok: 200 mm. 76 k. 10 ft 57½ kr. **Fehérmegeyei:** 200 mm. 79 k. 10 ft 65 kr. 400 mm. 77 k. 10 ft 52½ kr.

Olaj: 500 mm. 75-5 k. 7 ft 80 kr. 600 mm. 76 k. 7 ft 80 kr.

Mind 3 hónapra.

XXXV.

Zilla szemét egész éjszaka kerülte az álom. Reggel fölkel és bár lábai alig vitték, annyira elgyöngyült, felöltözött, előkereste a könyvet, melyet bátyja gondosan elrejtett és elindult *Cyranohoz*.

A lépcsőházban találkozott a házmesternével. Az öreg asszony felsikoltott.

— Az Istenért! Csak nem megy el hazulról?

— De igen, dolgom van!

— De, kedves kisasszony, hiszen olyan sápadt, mint a fal. Meglátja, majd eljűl utközben.

— Nem! felelt Zilla türelmetlenül és kiscitett a kapun.

A házmesterné utána nézett egy darabig, aztán vállalt vont.

— Utóvégre is az ő dolga!

A friss levegő különben jót tett Zillának. Gyors léptekkel haladt egész *Cyrano* lakásáig.

Igaz örömmel hallotta, hogy *Cyrano* az éjjel megérkezett.

— Beszélhetnék azonnal a lovag ural? kérdezte izgatottan.

Jonin mester vállalt vont.

— Azt hiszem. De üljön csak le, majd megnezem, felkelt-e már és megkérdem.

Es ezzel felszaladt az emeletre.

Zilla alig volt egy percig magában a lépcsőházban, mikor felülről lekiáltott Jonin:

— Jöjjön, kérem!

Felsietett és néhány perc múlva szemközt állt *Cyranoval*.

— Ah, ön az kedvesem! üdvözölte *Cyrano* a cigány leányt, milyen kellemes meglepetés; azt hittem, ezek korokban váltunk el? Isten hozta!

Zilla úgy tett, mintha észre sem venné *Cyrano* szavaiban a gunyt, és így felelt:

— Igen fontos dologban jövök *Cyrano* ur, ráér meghallgatni?

— Hogyne! Igen szívesen, kedvesem. Beszéljen csak. Talán fivére horgylétéről akar kérdezősködni?

— Fivéremről, öntől?

— Igen! nem az én hibám, hogy nem hoztam magammal Párisba, utközben megszóított a jó madár. De legyen nyugodt, Isten segítségével majd keze kerítjük újra!

— Nem fivéremről akarok beszélni; Manuel érdekében jöttem.

— Manuel miatt? Szegény fiu! Milyen boldog lesz, ha majd karonfogva kivezetem börtönből.

— Higyje el, hogy én is csak azt kívánom. Es Zilla röviden elmondta *Cyranónak* szemelmét, feltökénységét, küzdelmeit és végül bocsánatáért eszedzett a lovagnak.

Cyrano, mint mindig, ezuttal is csak szívére hallgatott.

— Nagyon örülök, kedvesem és szívesen hiszek szavaibanak. Vallomása jóvá tesz sok mindent és ha őszintén beszélt...

— Akarja, hogy bizonyítsam?

— Bebizonyítsa?

Zilla szó nélkül elővonta zsebéből a könyvet, melyet feltéve rejtett volt el ruhái alatt.

A könyv cigány nyelven volt írva.

Cyrano egy darabig lapozgatott benne, aztán visszaadta Zillának.

— Mit jelent ez az írka-fírka? — kérdezte.

— Képzelteti! Azt hiszem legalább, hogy kitalálhatja.

— Ben Joel könyve?

— Az.

— Végre! — kiáltott *Cyrano*. Végre kezembe került hát! Hol van a rész, amely a fiatal *Simon* halálára és *Manuelre* vonatkozik!

Zilla keresgélte egy kicsit, aztán rámutatott a kívánt szakaszra.

— Fordítsa le, kérte *Cyrano*.

Es Zilla lefordította neki a szakasz tartalmát.

— Nagyszerű, szól *Cyrano*, ha hathatósabb bizonyítékaim nem volnának, ez a könyv egyedül elég volna megmenteni *Manuelt*. De bizonyos ön abban, hogy helyesen fordította le e szavakat?

— Hívasson akárkit, aki érti a cigányok nyelvét és fordítsa le vele.

— Hiszek magának. Isten önnel kedves gyermekem! Legyen nyugodt, Manuel holnap szabad lesz.

— Miért nem ma?

— Mert előbb beszélni akarok *Roland* gróffal, nem hogy őt megkíméljem, hanem mert meg akarom óvni apja és fivére nevét a gyalázzattól. Ha aztán még sem áll el szándékától, törtéjék, aminek történnie kell.

— Isten önnel *Cyrano* ur. Éa bizom önben.

— Isten önnel Zilla!

Es *Cyrano* elkísérte Zillát egészen a lépcsőig, aztán pedig behívatta magához *Marotte*-t, aki vele és *Castillannal* együtt érkezett meg Párisba.

A táncosnő várta magára egy darabig és mikor bejött, szeméből még nem törölte ki a reggeli álmot.

Cyrano oda adta neki a könyvet és rámutatott a kérdéses fejezetre.

(Folytatás következik.)

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP- és KERÉKPÁRGYÁR RÉSZV. TÁRS.

ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskolája, ANDRÁSSY-ut 69, a Plasztikonban.

Páris, február 8. (Zárlat.) 3% francia járadék 102.87. Olasz járadék 94.75. Osztrák-magyar államvasút 776.—. Francia 1883k. dohányszervény 280.—. Osztrák Länderbank 545.—. 31/2% francia járadék 104.12. Osztrák földhitelintézetű szervény —. Déli vasút 167.—. 4% osztrák aranyjáradék 102.85. Otomanbank 578.—. Párisi bankrészevénny 975.—. Alpesi bányá részvény 507.—. Az irányzat indult.

Hamburg, február 8. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 100.70. 1860. sorsjegy 147.90. Déli vasút 30.40. 4% osztrák aranyjáradék 101.50. Osztrák hitelrészvény 228.00. Osztrák-magyar államvasút 155.25. Olasz járadék 94.50. 4% magyar aranyjáradék 100.70. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 8. A hízott sertés üzletirányzata kellemes. A Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 46 1/2—47—krajcárig. Öreg közep (páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban) 47—47 1/2—krajcárig. Fiala nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 50—50 1/2—krajcárig. Fiala közep (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 49—49 1/2—krajcárig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 48 1/2—49—krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) ———— krajcárig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) ———— krajcárig. — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) ———— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) ———— krajcárig. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) ———— krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) ———— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) ———— krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) ———— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 48—49 krajcárig. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 48—48 1/2 krajcárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 47—47 1/2 krajcárig.

Sertéseladás: 1899. február 6. napján volt készlet 28.252 darab, 1899. évi február 7. napján felhajtva: 208 darab, 1899. évi február 7. napján elszállított: 513 darab, 1899. február 8. napjára maradt készletben 28.007 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 8. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte: Hodinka Ágost sárospataki és Lazarics János dévai állami tanítóképző-intézeti rendes tanárokat a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába, továbbá Buzogány Mária Erzsébet nőiskolai rendes tanítónőt a IX. fizetési osztály

2-ik fokozatába, eddigi minőségükben és állomásukon való meghagyás mellett, továbbá Végler Gyula sz.-keresztúri állami tanítóképző, Pataki Vilmos kolozsvári állami tanítóképző és Irsa Béla máramaros-szigeti állami tanítóképző-intézeti segédtanárokat szintén jelenlegi állomásukon való meghagyás mellett, rendes tanárokká a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatába, Grész Ernő temesvári és Gondí Sándor kolozsvári állami tanítóképző-intézeti megbízott segédtanárokat segédtanárokká, valamint Krausz Ernő máramaros-szigeti és Józsa Károly pápai állami tanítóképző-intézeti rajztanárokat, szintén jelenlegi állomásukon való meghagyás mellett, a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába, Marián József Günther Anna pozsonyi és Watrech Gizella budapesti állami tanítóképző-intézeti, valamint Pischl Ida Erzsébet nőiskolai segédtanítókat, jelenlegi állomásukon való meghagyás mellett, rendes tanítókká a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába, Herzeg Kamilla pozsonyi állami tanítóképző-intézeti megbízott segédtanítónőt ugyanazon intézethez segédtanítónővé, végül Hegedüs Paula budapesti II. kerületi állami tanítóképző-intézeti gyakori iskolai megbízott tanítónőt ugyanazon intézethez gyakorlati iskolai tanítónővé a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába, Herrosbacher József és Korpás István okleveles tanítókat a magyar-pápai állami elemi népiskolához rendes tanítókká kinevezte. — A kereskedelmiügyi miniszter Csécsy Mór budapesti zálogházi tisztet főtisztvé, Szende Károly segéd tisztet pedig tisztvé nevezte ki.

Állásajánlás. Az igazságügyminiszter Blegye László buzási járásbírói irnokot a lugosi járásbíróshoz helyezte át.

Névváltoztatás. Blum Gyula kir. műszaki tanácsos budapesti lakos, valamint kiskoru fia Bruno Baranyaira változtatni kéri a névkezelési irnokot engedélyvel.

Pályázatok. Telekgyűvezetű állásra a debreceni törvényszéknél 14 nap alatt; szerb-horvát tolmácsi állásra a mohácsi járásbírósnál február 28-áig; irnoki állásra a mezőtúri járásbírósnál 4 hét alatt; aljegyzői állásra a nagyszentmiklósi járásbírósnál 2 hét alatt.

Napirend.

Napjór. Csütörtök, február 9. — Római katolikus: Alex. Cirill et. — Protestáns: Apollonia. — Görög-orosz: (január 28.) Eftrem. — Zsidó: Sebath 29. — A nap két reggel 7 óra 1 percek. — Nyugszik délután 4 óra 58 percek. — A hold két reggel 6 óra 9 percek. — Nyugszik délután 3 óra 4 percek. — A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 óráig. — A belügyminiszter fogad délután 4—5-ig. — A honvédelmi miniszter fogad déli 12 óráig. — Linke Marcella hangversenye a Royal-szálló dísztermében.

Teknologiai Iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Az Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja az Üllői-úton nyitva délelőtt 9—1-ig.

Szabadalmi leltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig. — A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—5-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1.

Akadémiái könyvtár nyitva délután 3—5-ig.

Deák mauzóleum a kerepesi temetőben, nyitva délután 5-ig.

Artsztok mulatója a Somossy mulatóban.

Asztalosok bálja a tróvárosi kaszinó dísztermében.

A budapesti népköztársasági kör választmányi ülése délután 5 órakor a magy. tud. akadémiában.

Nemzeti múzeum. Természettudományi tár. Nyitva délelőtt 9 óráig. — A múzeum többi terei 1 korona belépődíj mellett meglátogathatók.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás. kereskedelemtörténelmi múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám, délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

A Hódolós díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9 óráig este 5 és fél óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Allatkert nyitva egész nap.

Vizállás.

febr. febr.		febr. febr.	
m é t e r		m é t e r	
Inn	Schärding 0,45 0,88	Tisza	M.-Sziget 0,30 0,60
Duna	Echadau 1,43 1,53		Tekeháza 0,— 0,50
	Linx 1,13 1,02		V.-Námény 0,72 0,91
	Boc 1,20 1,20		Tokaj 1,10 0,50
	Pozsony 1,02 1,18		Tisza-Füred 1,60 0,65
	Komárom 1,38 1,65		Szolnok 1,04 0,62
	Budapest 1,04 1,38		Csongrád 0,63 0,72
	Páva 0,40 0,76		Szeged 0,40 0,72
	Mohács 1,57 1,90		Török-Becs 0,24 0,48
	Gombos 1,96 2,49		Titel 1,55 1,89
	Ujvidek 1,39 1,79	Ondóva	Bárta 0,37 0,38
	Pancsova 1,28 1,18	Topolya	Hoór 0,28 0,70
	Orsova 2,05 1,98	Bodrog	Zemplén 2,57 2,30
Morva	Magyarfalva 0,— 0,—	Sajó	Zsolca 0,— 1,50
Vág	Zsolna 0,01 0,19	Hernád	H.-Németh 0,— 0,14
	Trenčán 0,23 0,92	Berettyó	Margit 0,57 0,—
	Szered 0,12 0,30	H.-Ujfalu	H.-Ujfalu 0,— 0,98
Ráb	Sz.-Gothárd 0,30 0,20	Körös	Causca 0,— 0,—
	Sárvár 0,29 0,28		N.-Várad 0,— 0,18
	Győr 1,72 1,78		Békény 0,— 0,90
Dráva	Pettau 0,— 0,—		Tenke 0,39 0,24
	Zákány 0,47 0,50		Gurabona 0,— 0,98
	Bács 0,36 0,58		Borosjenő 0,54 0,18
	Eszék 0,79 0,72		Békés 0,— 0,52
Mura	M.-Szerdab. 0,32 0,25		Gyoma 5,10 0,12
Szava	Zágráb 0,— 1,—	Maros	Gy.-Fehérvár 0,— 0,18
	Sáskas 2,70 2,60		Branyiska 0,— 0,12
	Mitrovica 8,7 1,87		Soborsin 0,38 0,—
Szamos	Drávasz. 0,01 0,31		Arad 0,— 1,48
	Szatmár 0,73 1,32		Makó 1,20 0,20
Kraszna	N.-Mátóty 0,— 0,12	Temes	K.-Köstöl 0,33 0,20
Latorca	Munkács 0,06 0,34	Béga	Kiszto 0,18 0,45
Laborca	Honouina 0,— 0,10		Temesvár 0,72 0,45
Ung	Ungvár 0,— 0,—		Becskerék 0,16 0,27

Külfeltev 32 éremmel.

A nyers anyag gyors megvalósulása biztosítja a gyártmány méltányos árát és kitűnő minőségét.

A Hartwig és Vogel-féle gyár Ausztria - Magyarország legnagyobbik berendezései a legjobbak és legcélzesebbek!

Cicab
Cigárok
Hartwig és Vogel
Bodenbach

Elismert kitűnő minőség!

Kiadós, felhatalmas!

Két húzásra érvényes

ÚJSÁGÍRÓ SORSJEGYEK

ára darabonként

1 KORONA.

Legközelebbi húzás

1899 február 11.

Főnyeremény **100.000** korona ért.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók.

Vidéki megrendeléseket legpontosabban eszközöl az Újságírók Egyesületének sorsjáték kezelősege IV. Kossuth Lajos-utca 1.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható hiteles közönlöt-
irat folytán ezen orvosnő: lemelegben állhat.

Titkos betegségeket elgyengült férfierőt, elektromassage

segélyével, mely a modern orvosi tudomány vívmányai között szerepel és eddig még el nem ért sikereket mutat fel; huzócsőfolyásokat is sebeket, az éntörtés utóhajtait, magomiseket, a bujakórák utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, barmenyiro tüllek is, valamint mindazon női bajokat, melyeknek a magtanságról az éntörtés, és bárbetegségeket gyógyít az új gyógyszer minden formája szerint, biztos eredménnyel, gyorsan és gyökeresen **negyedszázados** gyakorlati alapján

Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész-tudor, volt ezász, kir. ezász-hadvezetős

BUDAPEST, belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. szám, II. emelet bejárat a lépcsőnél.

Rendel: naponta 10 óráig d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 óráig 8 óráig. Levelekre díjmentesen és kíméletlen válaszolok. Gyógyeszközök is gondoskodva lesz.

Nőknek külön várdelem.

Úgyanott megrendelhető a szerényen: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 30-ik kiadásban megjeleni) a némi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr.

most csak 90 kr.

A könyv jól becsomagolva 1 frt befizetése mellett bérmentes küldetik meg.

A könyv tartalma: I. Az ivarszerzők leírása. — II. A némi élet ábrázolása. — III. Az éntörtés és az éntörtés magtansága. — IV. A huzócsőfolyás (ripper) és huzócsőfolyás. — V. A bujakórák leírása. — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierőt. — VIII. Nőgyógyászat. — IX. Az ivarszerzők és a betegségek gyógykezelése a prosztitit.

Kiss József
összes költeményei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógépről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ara a költő arcképvél díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.

Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI ajándék.

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre kifizetlik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában.

Katona-ügyekben
legjobban, legrövidebben és legolcsóbban eljár és elintézi **reklamációkat,** megkezdés utóvetelket, idő előtti nőstúrcra engedélyeket, elár a tiszt urak és önkéntesek összes személyes ügyeit, a Dandus és János v. ezász. és kir. ezász. tulajdon; építő

KATONAÜGYI IRODA
Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 6. sz.

Páris és Londonból
a legfinomabb **Summi és Hatkólyag**

különlégességek, sterilizált, valódiak jótállás mellett tucatja 3 frutól 8 frutig. Nőknek legjobban: **Dianaóv** Feudl-féle, 3—8 frut. Csakis: **Pollitzer Mór** és **Fianál**, Deák-utca 10. Bpest.

Hofmann Rudolf
gummiáru gyári raktára
Bécs, VI., Margarethenstrasse 38 b.

GUMMIKÜLÖNLEGESSÉGEK

A tanítóházegyletnek, a turistaklubnak és a cs. k. állambiztonsági hivatalnak szállítója.

Minden szó egyszeri beiktatása petít betűkből 2 kr. Cimmet ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kintási bélyegdí jár.

APRÓ HIRDETESEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levelbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegzet kell mellékelni. Tudakozódnaknál a hirdetés-számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETESEK és előfizetések felvételnek a BUDAPESTI NAPLO

részére a kiadóhivatalban József-körút 18. valamint a következő okmányosztályokban:
Ereuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca szöglet.
Adler Leona, Lipó-körút.
Nemeskürty-féle tőzsde Pó-165-tér.
Özy. Wéber Vilám. sné, Váci-körút 13.
Feldmann Mórné, Marokkó-utca 1.
Kürthy Kálmáné, Harmad-utca 1.
Weitenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redőfi Szidónia, Király-utca 50.
Benda Józsefné, Andrássy-ut 50.

Pali II.
Levele van a kiadóban.

Szerencsére vágyó!
Levele van a kiadóhivatalban.

"Niobe"!
Sziveskedjék levelét a kiadóhivatalban átvenni.

Izának.
Szerelek édesem, írj közlőenyesen helyzetéről, míg meg nem engeded. habár rosszul esik, nem fogok írni. Kérem az istent, adjon neked édesem jó egészséget.

Van-e még érdek
nélkül szerelm a világon? En nem hiszem! Ha akad szép asszony vagy leány, ki az ellenkezőjéről meggyőződöttél, akkor, úgy írjon a kiadóhivatalba "Hitetlen" címen.

Szép nem!
Keresem az ismeretséget oly szép úri hölgynek, kit barátnőim tekintve nagyvilági körömben is nyugodtan bevezethetek. Szépég mellett feltételelem az is, hogy hü legyen. Mindenféle anyagi szükségletéről magam gondoskodom. Levelét családi viszonyok leírásával és lehetőleg újabb fényképvel kérek. "Gróf ifjú" címen e laphoz. 2124

Alarcos bái!
Azon bájos dominót, kit vasárnap a gazdasszonyok alarcos báján e lapra figyelmessé tettem és ki megígérte, hogy ezen sorokat el is olvassa, esdve kérem, hogy nyújtsd meg a megismerkedésre. Diszkrétül egyéniségem nyújta. Szives sorait "Összetört szív" címen kérem e lap kiadóhivatalába 2121

Egy életunt
fiatal ember keres magának barátnőt, ki szórakoztatására hajlandó volna. Ajánlatokat "Életunt" címen kér kiadóba.

Azon kéruhás
Hölygikét, a kivel csütörtökön délelőtt a villamos köztemetési vonalán utaztam és a Bajnok-utca-ban e lapra figyelmeztettem, esdve kérem, hogy valamely napra a délutáni órákban, találkozzék kifizetni sziveskedjék. — Levelét "Lovagias kiserő" címen kérem a kiadóhivatalba. 2118

Műgyógytani
Hagyaték a nővér osztálygyógyászati elhatározás elvállalja. Cim a kiadóban. 6796

Szini növendék
gazdaság pártfogót keres. Leveleket "Vénus" címen kér a kiadóba.

Garszon lakás
utcai szoba külön fülkélvel, esetleg butorozva kiadó Redlanaoda-utca 8. s. a kapu alatt balra. 2124

Különböző butori
szobák van, különösen ruhaszekrényekkel. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába "Butor" jellegűvel kérek. 2125

Okleveles francia nevelő
240 fti évi fizetés; egy étebbes

francia bonne,
150 fti évi fizetés és egy 15 éves

francia játszóatár
60 fti évi fizetés, mind 2 évi szerződéses és utköltéses megterítés Franciarszárból; továbbá egy

német bonne,
két munkában és gépvarrásban jártas, állást keresnek GREYSY ÁGOSTON ügynökkösgye által Budapest, Erzsébet-körút 21. II. emelet. 3698

Főnyeremény
nél többet ér a "Kereskedelmi Vegyészeti" című könyv, pedig az ára csak 1 fti 20 kr. (De már csak pár pengő.)

Egy barna
egy éves német angol vizsla jól bevezetve, kitűnő faj, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3686

Erőteljes
28 éves nélen ember bármilyen alkalmazást keres, bármilyen feltételek mellett. Cim a kiadóhivatalban. 3117

Óvadékképes intelligens férfi,
a legjobb referenciákkal, állást keres. Küzvelítés megfélelően honoráltak. Ajánlatok "ZSIGMOND" alatt a kiadóhivatalba kértnek. 3685

Házasságközvetítő
keres házassálandó kereskedőket, alkalmazottakat, hivatalnokokat, iparosokat. Cim a kiadóhivatalban. Található 12-13 és este 7-10. 2107

Rimamurányi
részvények rapid emelkedése és további árfejlődés kiaknázhatása felől megbízható értesítéssel szolgálok. Megkeresésként "Benfentes" alatt kiadóhivatalba kérek. 3691

Négyéves szöke
kis fiát örökbe adnám. Cim a kiadóhivatalban. 3692

Keresek
az V. vagy VI. kerületben egy elsőemeleti vagy földszinti kétszobás utcai lakást hozzátartozóval modern házában. Ajánlatok "B. B." alatt a kiadóhivatalba kérek. 2123

Egy jóforgalmu
kávémérés, teljesáru vagy esemegye üzlet olcsón megvételre kerestök. Ügynekök kizárva. Ajánlatok "Olcsón" jellegűvel a kiadóhivatalba küldendők. 2163

Gyakorolt
monogram hímzőnk állandó alkalmazást nyerne. Cim a kiadóban. 2113

Kétfajratu malom
20 szollos és 17 szollos Nibelson-féle vetőgép beszállható jó kerben eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2030

Egy tisztességes
fiatal gyermektelen házaspár, jelenleg is házfelügyelő, egy nagyobb hába ajánlikozik házfelügyelőnek. A férj 33 városi adóbitos. Beszélnek magyarul, németül és tótul. Cim a kiadóban. 2105

Házmesternek
ajánlikozik gyermektelen házaspár 3-4 emeletes házában és kéri a férfi urak figyelmét. A férj gazd., vízvezeték, szobacsengőszereplő és lift-kezelő és jelenleg is több év óta házmeester. Cim a kiadóban. 2670

Jó és szépírásu
fiatal ember bármint megfelelő állást keres, vagy írásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Egy csinos
butorozott szoba a Hungary-téren február elsőjé egy ur számára olcsón kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2076

Két szobásan
butorozott szoba egy gyermektelen családnál a Lipó-körút és Andrássy-ut közlőben azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 2070

Szép praxissal
bíró tanárjelölt nevelői vagy korrepetitóri állást keres. Cim a kiadóban. 2100

2-3 hölgynek
egy alkalmas szalon és egy csinosan butorozott szoba, mindkettő külön-bérelhető, azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2115

Varrónó
egy forint napidíjért varrást elvállal. Cim a kiadóhivatalban. 2106

Egy csinos
szolid leány üzletbe vagy mézarszéke felirónó vagy pénztárosnőnek ajánlikozik. Cime a kiadóban. 2092

Fiatalléány
bármint irodai foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépiráshoz is ért. Cim a kiadóhivatalban. 3470

Fiatalléány, szolid
leány felirónak vagy pénztárosnak ajánlikozik szerény feltételek mellett Ajánlatokat "Szorgalmas" címen kéri e lap kiadóhivatalába. 2109

Angolt
alaposan lehet megtanulni egy több évi gyakorlattal bíró nyelvmesternél, ki az itteni jobb körökben már fényes eredményt ért el hallgatásával. Ajánlatok "English" jellegű a kiadóba kértnek, ahol a cim is megtalálható.

Elegánsan
butorozott szoba két urnak is alkalmas, a Váci-körúton, esetleg teljes ellátással is február 1-ére jutányos árban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2069

Február hó
1-ére vagy 15-ére kiadó egy szép tágas két ablakos utcai szoba a IV. kerületben, egy vagy két úri ember részére, esetleg teljes ellátással, szives tudakozások e lap kiadóhivatalba tudható címen. 2069

"Kereskedelmi Vegyészeti"
a hanyatló szárad **Aranykönyve.**
(Tessék meggyőződni.)

Alkalmi ajándékul
már elhatároztam, esakis főnévelőket készíttetek WAITNER fejképesztrli műtermében Erzsébet-körút 20. I. em., hola a legszöbb hivatású Makart-nagyságn kép darabonként 1 fti. Ugyanott kis képek utáni nagyságúak jutányos árban elfogadhatnak.

Könnnyű fizetési
feltételek! Diszcs, olcsó vasbutorok, gyermekkoscsk, gyermekágyak, ruhanycs acélszorongó-ágybetétek, arnyk- és loszor-matrakok, paplanok, szövetfüggönyök, agy- és asztalterítők, kárpított fa-butorok, takarók és függőlampák kaphatók **Pápai és Náthán gyáraknál, Budapest, VI. Andrássy-ut 2.** (Fencsler-palota). Vidékre is helyben rozletítéssre is szolgálunk minden ártel-emelés nélkül. Árjegyzék ingyen és bérmentve küldünk.

1 fti 20 krajcár
akkor kaphatók évente 3000 forintot, ha egy "Kereskedelmi Vegyészeti"-et rendel étebe.

Éges szabónő
munkésdelt díjazásért ajánlikozik házakhoz és házon kívül is a legújabb divatu ruhák elkészítésére. Cim a kiadóban. 2087

Szép írásu
hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolszókat németül és magyarul szerény díjazás mellett. Cim a kiadóban. 2093

Épp most jelent meg:
BOCHKOR KÁROLY dr.
Az államgazdasági számtartás rendszere.
Szám-és könyvvitelten, IV. átdolgozott kiadás. 1-ső fizete (144 lap).
A többi fizetek gyors egymásutánban, legköszőbb május végéig jelennek meg.
A TELJES MŰ ÁRA 6 FORINT.
Aki 6 fti 20 krt előre beutál, annak az 1-ső fizetelt azonnal, a többit megjelenes után bérmentve küldi.

IFJ. NAGEL OTTÓ
könyvkereskedő
Budapest, VIII. Múzeum-körút 2. szám.

50 év óta
közkezdővárosnak örvendőnek köhögcs, rekedtség, torok- és légszervi betegségek megelőzési závarainál a kiltőneket bizonyított

EGGER-féle mellpasztillák
1 doboz 6 kr., és 1 fti. Próbadohoz 20 kr.)
Bérmentéses 20 kr. — 3 szomszoros rendszeren miközösén iradható hatástanú bonyolult **EGGER SZODAPASZTILLÁI**
1 doboz 20 kr.) Bérmentéses 20 kr. Mindkettő kapható minden nagyvárosban. Fő-és szöglet. rektor Magyarországon. **NADOR nyógysz.** Budapest, Váci-körút 17.

Bőrgyógyász, szőpápolás és nemti betegségek szakorvosa
Med. Dr. Révész Benő
Budapest, VIII. Kerepesi-ut 63. sz. l. em.
26 évi gyakorlat a berlini és bécsi körkésében szerzett tapasztalattal alapján gyorsan és alaposan gyógyítja a **titkos betegségeket,** (hujakóros bajok, gyengémeleti állapotok, kifalvás, székélet, női betegségek stb.) és azok **hívetségmenyét.** Továbbá: **bőrbetegségek** és szépség-hibákat.
Rendel: délelőt 9-12, d. u. 3-5 és este 7-8 óráig. Levelekre azonnal válaszol. Gyógyszerekről gondoskodik. Mindenkor mély diszkrét.

Életbiztosítás
felesleges, ahol megvan a "Kereskedelmi Vegyészeti" című könyv. (Mert ott nagyon marad.)

Olcsó arany és ezüsteladás,
valamint a legszöbb ékszerárnyak. u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiből 16 fti, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, broszók. 6 fti 50 krtól kezdve.
12 darab való, ezüst órák-észkező 6 fti 25 kr., étközszervek 12 személyre 140 fti, 6 személyre 75 fti-től kezdve.
Girandólok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr., minden darab hivatalos fényjelzéssel van ellátva. Veszünk a németi cédu-látást.

Grünberger A. Béla örökösai
Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) I. em., ajtó 23. Köpes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Izzóharisnyák,
(Auer-ógók).
azonnal hazarúhatók, minden ágcsok. 10 dob 3 fti, 100 dob 22 fti, mentes hahoz szállítás feladás nélkül után/telet Izzóharisnyagyár "Brillant" Berlin, Link-strasse 7. sz.

Szegényember
az, akitől nincs meg a "Kereskedelmi Vegyészeti" című könyv.

COPYING OFFICE.
Bármintemű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven elvállal a "YOST" írógép-üzemeltető-társaság. Budapest, Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Akinek megvan a "Kereskedelmi Vegyészeti" évkönyve 2-3000 fti mellékjövödelemre lehet szert.

Egy holt helyiség a Német-utca-ban azonnal kiadó.
Cim a kiadóhivatalban.

Olesó butorok
és egy szép zongora.

Alkalmi vétel, minden elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Alkalmi vétel, minden
elfogadható áron adnak el és pedig: igen elegásv valamint egyszerű barok angol és ó-német háló és ebédli szalon garnitúrák, diványok, íróasztal, könyvszekrény, lámpák, perzsa és emyria szőnyegek figyelmük olcsón eladó: Andrássy-ut 48. I. 8.

Makulatura papir
eladó. Cim a kiadóban.

Nagy vagyont
szerezhet a "Kereskedelmi Vegyészeti" című mű betöltésén. E könyv, melynek anyagát korunk legújabb szakértők állították össze, 2 fti holti ár helyett még néhány napig (talánolt postai küldéssel) 1 fti 20 krajcár leszállított áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozású férfi vagy nő

évkönyve
2-3000 forint biztos jövödelemre tehető. Tőkebefektetés nélkül, csak jó farsádsággal, otthon végezhető munkával.

Mindenemű
kereskedők és iparosok üzletük jövödelmét megkészszerethetik, tisztviselő estantó urak szobad örökbeli könyvi és beszállított munka árú családok részére.

VAGYONT
szerezhetnek e könyv tanulással neveléssel.

Már csak néhány száz példány van reletáron, ezért mindenki sádtal értekezésbe esó elkész, ha haladéktalanul megrendeli, legköszérűbben postafutárúval.

Megrendelhető a "Kereskedelmi Vegyészeti" könyvkiadó vállalatánál.

UJPEST,
István-utca 2. szám.

6 év jófállással 6
GRÁK
arany
rust-lánczok
EKSZEREK
csékely
RÉSZLET-FIZETÉSRE PARTOS LAJOS
BUDAPEST
Erzsébet körút

Elgyengült férfierő
(impotentia)

bármily öreg korban is esakis az orvosi világ által legújabbán ottannyira felkarolt és utásában páratlan sikerű

Electro Massage
vagy

Psychrophor
által gyógyítható legrövidebb idő alatt biztos és állandó sikerrel

Dr. KAJDACS
v. cs. és kir. ezredorvos

Elektrotherapiai rendelő intézetében.
Budapest, V. Váci-körút 4. sz. l. em.

Rendel: délelőt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig.
GARANCIA: 25 évi részben katona-, részben magánorvosi praxia. Külön váró- és gyógytermek.

Levelekre azonnal diszkrétan válaszolhatik.